

آکشی ویژه

دستگاه ریسوگراف

شما هم میتوانید یک چاپخانه کوچک داشته باشید!

- قابلیت چاپ رنگی بر روی انواع کاغذ و مقوا
- کارانتهی تا یک میلیون کپی
- ۱۰ سال خدمات پس از فروش در سرتاسر ایران
- قابل اتصال به کامپیوتر
- سرعت چاپ ۱۳۰ برگ در دقیقه
- قابل اتصال به کلیه سیستمهای بعد از چاپ (شماره زن، سورتر و ...)

شرکت مانا کوپر
تلفن ۰۲۱-۸۷۲۱۲۱۶

بها : ۱۰۰۰ ریال
 

نشاط

ویژه پنجشنبه ها
 ۲۰ صفحه

فروش فوق العاده در

یکشنبه در همین روزنامه

NESHAT • No. 136 • Vol. 1 • Aug 19, 1999 • New Series •

پنجشنبه ۲۸ مرداد ۱۳۷۸ • ۷ جمادی الاول ۱۴۲۰ • دوره جدید • سال اول • شماره ۱۳۶

روزنامه جامعه مدنی ایران

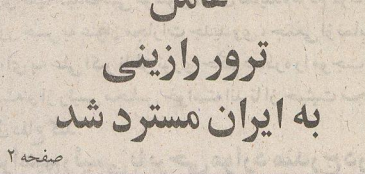
جهان هنر و ادبیات در تسخیر اینترنتی ها



۲ صفحه

ادب و هنر Arts & Literature

عامل ترور رازینی به ایران مسترد شد



۲ صفحه

داخلی Domestic

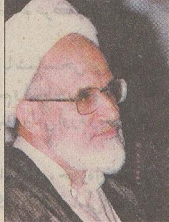
پاسخ حجت الاسلام سید احمد کاویانی قمی به محمد جواد لاریجانی



۲ صفحه

داخلی Domestic

دیدار ۳ ساعته کروی با مهدوی کنی



۳ صفحه

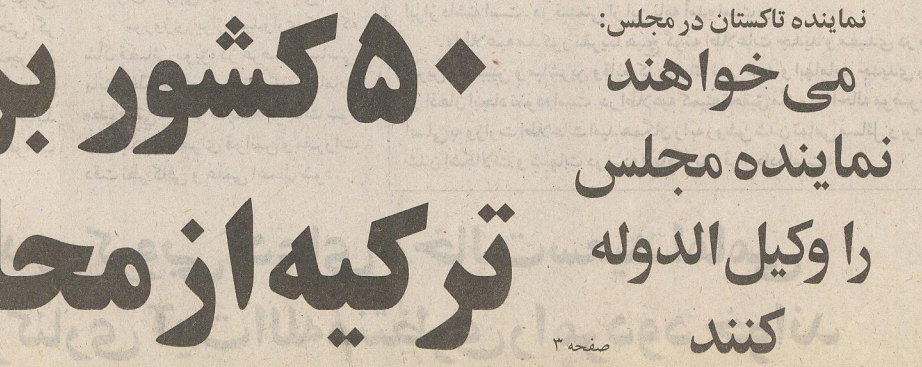
داخلی Domestic

۲۸ مرداد ۳۲ غروب دولت ملی



۸ صفحه

نماینده تاجکستان در مجلس می خواهند نماینده مجلس را وکیل الدوله کنند



۳ صفحه

۵۰ کشور برای نجات زلزله زدگان ترکیه از محاصره آتش بسیج شدند



۲ صفحه

بر پایه قانون اساسی و اعلامیه جهانی حقوق بشر

انجمن دفاع از آزادی مطبوعات ایران

اعلام موجودیت کرد

گروه اجتماعی - در اولین نشست رسمی انجمن دفاع از آزادی مطبوعات که صبح دیر روز در شرکت تعاونی مطبوعات برگزار شد، اعضای شورای مرکزی این انجمن برای ۶ ماه انتخاب شدند.

انجمن دفاع از آزادی مطبوعات، بر اساس قانون اساسی و منشور اعلامیه جهانی حقوق بشر، انجمنی غیردولتی است که برای تعمیق، تثبیت و توسعه آزادی مطبوعات، مدافعه در برابر تعرضات غیرقانونی و اقدامات یا سیاست های مغایر با حقوق اساسی مطبوعات، رفع موانع و اخلاقی هایی که در فرآیند اطلاع رسانی آزاد مطبوعات ایجاد می شود و حمایت از مطبوعات و روزنامه نگارانی که در معرض تهدید یا تهدید حقوق مشروع هستند، فعالیت می کند.

اعضای هیات مؤسس این انجمن را ابراهیم بای سلامی، رحمان قلی زاده، عبدالعلی رضایی و علی حکمت تشکیل می دهند و آمارها نشان می دهد که ۶۵ نفر اعضای اولیه آن هستند.

بنابر این گزارش، کامبیز نوروزی، ماشالله شمس الواعظین، عبدالعلی رضایی، علی حکمت، محسن کدیور، حمیدرضا جلالی پور و اکبر گنجی

گروه اعلامیه های جهانی حقوق بشر ضروری می کرد. وی افزود: انجمن تلاش کرد تا در طول ۱۱ ماه نشست های متعدد و بررسی کارشناسی عملکرد بسیاری از مراکز مدنی و مطبوعاتی جهان و به دور از هر گونه شتابزدگی با حفظ آرامش در برابر مصائب سخت مطبوعاتی، پس از گذراندن مراحل قانونی حضور رسمی خود را اعلام کند.

به گزارش خبرنگار ما، فعالیت انجمن دفاع از آزادی مطبوعات شامل معاضدت به مطبوعات و روزنامه نگارانی است که به دلیل انجام وظایف حرفه ای با مشکلات حقوقی و قضایی مواجه می شوند. همچنین برگزاری دوره های آموزشی در زمینه اهداف، همکاری با مراکز و مؤسسات دولتی و غیردولتی مشابه، انجام فعالیت های پژوهشی و تحقیقاتی و تهیه کتب و مقالات لازم از جمله دیگر فعالیت های این انجمن هستند.

داشتن تابعیت جمهوری اسلامی ایران، داشتن حداقل ۲۵ سال سن و نداشتن سوءعیشینه مؤثر کثیری به استثنای کیفر مطبوعاتی و اعتقاد به آزادی، استقلال و امنیت مطبوعات در چارچوب قانون اساسی از

علاوه های جهانی حقوق بشر ضروری می کرد. وی افزود: انجمن تلاش کرد تا در طول ۱۱ ماه نشست های متعدد و بررسی کارشناسی عملکرد بسیاری از مراکز مدنی و مطبوعاتی جهان و به دور از هر گونه شتابزدگی با حفظ آرامش در برابر مصائب سخت مطبوعاتی، پس از گذراندن مراحل قانونی حضور رسمی خود را اعلام کند.

به گزارش خبرنگار ما، فعالیت انجمن دفاع از آزادی مطبوعات شامل معاضدت به مطبوعات و روزنامه نگارانی است که به دلیل انجام وظایف حرفه ای با مشکلات حقوقی و قضایی مواجه می شوند. همچنین برگزاری دوره های آموزشی در زمینه اهداف، همکاری با مراکز و مؤسسات دولتی و غیردولتی مشابه، انجام فعالیت های پژوهشی و تحقیقاتی و تهیه کتب و مقالات لازم از جمله دیگر فعالیت های این انجمن هستند.

داشتن تابعیت جمهوری اسلامی ایران، داشتن حداقل ۲۵ سال سن و نداشتن سوءعیشینه مؤثر کثیری به استثنای کیفر مطبوعاتی و اعتقاد به آزادی، استقلال و امنیت مطبوعات در چارچوب قانون اساسی از

جمعه شرایط عضویت در انجمن دفاع از آزادی مطبوعات است.

در زمینه نحوه تشکیل و اهداف انجمن دفاع از آزادی مطبوعات با یک تن از اعضای این انجمن گفت و گوهای انجام داده ایم که در زیر می خوانید.

جلالی پور: دفاع از رکن چهارم جمهوری حمیدرضا جلالی پور، رئیس شورای سیاست گذاری روزنامه نشاط، تشکیل انجمن دفاع از آزادی مطبوعات را در چارچوب قانون اساسی و منشور حقوق بشر می داند و می گوید: «اگر توجه داشته باشیم این شکل در چارچوب مسائل قضایی، فعالیت نمی کند بلکه در چارچوبی وسیع تر و در جهت استیفای حقوق اساسی، تثبیت و توسعه آزادی مطبوعات و حمایت از دست اندرکاران مطبوعاتی تلاش خواهد کرد. به عبارت بهتر، دفاع همه جانبه از رکن چهارم جمهوری اسلامی مدنظر اعضای انجمن آزادی مطبوعات است.

جلالی پور در توضیح چگونگی شکل گیری این انجمن می گوید: در جریان فشارهایی که طی سال های گذشته به مطبوعات وارد شد، جلسات متعددی با سردبیران، نویسندگان و حقوق دانان اصلاح طلب برگزار شد و در اصل انجمن دفاع از آزادی مطبوعات هم از بطن این جلسات پایه گذاری و تشکیل شد.

وی می افزاید: «در حقیقت تشکیل این انجمن یک پدیده اجتماعی بوده نه تصمیم دو، سه نفره و تقریباً اغلب شخصیت های مؤثر، اعم از نویسندگان، تحلیلگران و سردبیران که در مطبوعات اصلاح طلب فعال هستند در جریان تشکیل و تکوین این انجمن قرار داشتند و لذا به نظر من جایگاه و پایگاه این انجمن، تیرهای اصلاح طلب در عرصه مطبوعات هستند.

هاشمی رفسنجانی:

برخی خودیها آگاهانه یا نا آگاهانه با مخالفت های خود موانع جدی ایجاد می کنند

وی سپس به سیاست تشنج زدایی ایران اشاره کرد و گفت: «سیاست تشنج زدایی در حالی که دنیا به سوی حاکمیت جهانی و کوچک شدن پیش می رود، از اصول روشن سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران است.

اکبر هاشمی رفسنجانی جذب توریسم و اهمیت دادن به صنعت گردشگری و جهانگردی را یادآور شد و تصریح کرد: نباید با اقدامات نسنجیده کشور را از این منبع درآمدی عظیم ارزی محروم کنیم.

وی افزود: ایران علاوه بر این که ظرفیت های مناسبی برای سرمایه گذاری دارد می تواند با استفاده از تجربه ها، قلزرت کار اززان و رقابت و تیروهای متخصص در عرصه های اقتصادی بین المللی وارد شود و انتظار است که نمایندگی های در خارج از کشور این زمینه و نیز بازاریابی را مورد توجه جدی قرار دهند.

وزارت کشور اعلام کرد:

ثبت نام انتخابات مجلس ششم از ۲۱ دی ماه آغاز می شود

گروه داخلی - وزارت کشور طی اطلاعیه ای اعلام کرد که داوطلبان نمایندگی مجلس از ۲۱ تا ۲۷ دی ماه به مدت هفت روز فرصت دارند تا با مراجعه به فرمانداریها و بخشداریهایی مرکز حوزه انتخابیه یا وزارت کشور برای شرکت در انتخابات مجلس ششم ثبت نام کنند.

بر اساس این اطلاعیه، آن دسته از کسانی که طبق قانون برای شرکت در انتخابات مجبور به استعفا هستند چهار ماه قبل از

امور مسافرتی خود را به ما بسپارید

و با خیالی آسوده به قرارهای تجاری خود بپردازید

Lufthansa

German Airlines

جهت رزرو جا با آژانس مسافرتی خود و یا دفتر هواپیمایی لوفت هانزا

تلفن ۰۲۱-۸۷۳۸۷۰۱ تماس حاصل فرمائید

لوفت هانزا

هواپیمایی آلمان

ثبت نام (۲۰ شهریور) باید از سمت خود استعفا داده و به هیچ وجه در آن پست شاغل نباشند.

داوطلبان به هنگام مراجعه برای ثبت نام موظف اند اصل شناسنامه عکس دار، سه نسخه تصویر تمامی صفحات شناسنامه، هشت قطعه عکس جدید ۳×۴، اصل و یک نسخه تصویر مدارک منی بر رسیدگی به وضع مشمولیت خود را که مورد تایید اداره وظیفه عمومی است همراه داشته باشند.

۶۰۴۷۶۳
۱۵۲۵۵۵

نقد دیدگاه‌های محمد جواد لاریجانی آقای لاریجانی! بی‌پروا سخن نرانید

سیداحمد کاویانی قمی*

قال الله تعالی فی محکم کتابه الشریف:
و یقولون نومن ببعض و نکفر ببعض و یریدون ان یتخلو بین ذلک سیبلاً

جواب آقای دکتر محمدجواد لاریجانی زریزعه

مطالب خصم رتاعلی را در گفت و گوی با نشاط خواندم
مطالی را از منظر فقهی در مورد فقهی فرانزه حضرت آیت‌الله آقای منتظری دامت برکاته، فرموده‌اید که بر خود لازم دیدم نکاتی را صحت شما و خوانندگان محترم روزنامه نشاط عرضه بدارم تا شاید حقائق روشن شود و مصداق آیه شریفه فوق قرار نگیریم.

حقییر تنها از منظر فقهی و بیانات و دراست‌ایشان با شما سخن می گویم و کلمات شما را از منظر قانون اساسی را به دیگران واگذار می نمایم و ابتدا به رسم عادی که از استاد فرزانه حضرت آقای منتظری یاد گرفته ام قول و کلام گوینده را آورم و بعداصل مطلب، شما فرموده‌اید:

«نظر آقای (آیت الله منتظری) در مورد حکومت اسلامی، حوزه‌اختیارات ولی فقیه افزون بر کتابهای فقهی ایشان، در مذاکرات مجلس خبرگان قانون اساسی آمده‌است، ایشان در مجلس خبرگان، حتی با وجود یک عبارت یا عباراتی در قانون اساسی به نحوی که بگوید شهروندان حق تعیین سرنوشت خود را دارند بمخالف بودند و آن را محدودکننده اختیارات ولی فقیه می دانستند.» (روزنامه نشاط – دوشنبه ۲۵ مرداد ۱۳۷۸ ص ۲)

در مورد نظرات معظم له در باب حکومت و ولایت فقیه مطالی را عرضه می دارم:
۱- ازانتخابات مکتب فقهی ایشان این است که ولایت فقیه را از باب انتخاب می دانند و ملاک مشروعیت را مردم و امت. در کتاب شریف دراست فی فقه الدوله الاسلامیه جلد ۱ ص ۲۰۵ می فرماید:والحق هوالمجمیع بین القولین بطریق البطلو فان کان من قبل الله تعالی نصب لذلک – کمافی البی ص و کذا فی الامة الاثنی عشر عدنا – فهوالمتمین للامامة ولا یتعقد الاکراه لغيره مع وجوده والتمشک منه . و الاکان لامامة حق الانتخاب و لکن لا مطلقاً بل لمن وجد الشرائط والمواصفات المعتریه و لعل امامة الفقهاء فی عصرالغیبه من هذا القبیل. ۲- معظم له، ولایة فقیهه و قدرت و اختیارات آن را به نحو اطلاق قبول ندارند و ولایت را در حد مجتمع و امور عامه اجتماعی قبول دارند در کتاب دراست جلد ۲ ص ۲۵ می فرماید:ان الحاکم انما یضد فی الامور العامة الاجتماعیه الئی الاید منها للمجتمع بما هو مجتمع و لاترتبط بشخص خاص حتی یكون هو المصلدی له اما الامور والاحوال غیرالعامه کالزراعة والصناعة والتجارة والارزاق والمسکن والصنع والنبلیاس والزواج والتعلیم... و نوجو ذلک من الامور المتعلقة بالاشخاص والعائلات فانلس فی انتخابها و انتخاب انواعها و کیناینها احرار.

۳-جناب آقای لاریجانی خوب است بدانید که ایشان قائل به حقوق متقابل بین امام و امة می باشد نه اینکه تنها امام به گردن رعیت حق دارد به این عبارت توجه فرماید:الفصل الخامس عشر فی ذکر الایالات والریالات الدالة علی ثبوت الحقوق متعابله بین الامام و الامة – دراست جلد ۲ ص ۷۶۹.

۴ – جناب آقای لاریجانی آیا می دانید که ایشان قائل به النصیحه للامة المسلمین هستند و مرحوم کلینی هم بانی در کاتبی به این نام گشوده است (کتابی ج ۱ ص ۴۰۳) برای تبرک و تمین به روایتی در همین رابطه از کتاب نفیس دراست ج ۲ ص ۷۷۲ اشاره می نماید – وی اصول الکافی بند موقوف به عن ابی یعفور، عن ابی عبدالله ع ان رسول الله قد خطب الناس فی مسجد الخیف فقال: ... ثلاث لا یملئ علیهن قلب امری سلم: اخلاص العلم لله و النصیحه للامةالمسلمین و الزورم لجماعتهم... الخیر. ترجمه: سه چیز است که مسلمان به آن خیانت نمی کند آن تکلیف را انجام می دهد: اخلاص علم برای خداوند، نصیحت به پیشوایان مسلمین و همراهی و هماهنگی با جماعت مسلمانان.

۵ – جناب آقای لاریجانی خوب است بدانید که معظم له در کتاب دراست ج ۱ ص ۵۴۷ چنین یاد دارند که اگر تراحم باید بین فقاقت و سیاست و مدیریت، کدام مقدم است؟ ایشان می فرمایند حسن تدبیر و مدیریت مقدم است می فرماید:

و اما هم موارد التزام و اکثرها ابتلاً التزام بین الفقاة و بین القوة و حسن التدبیر و لعل التامم من الانظام و تأمین المصالح و دفع الالف و الاجانب لا یحصل الا بالقوة و حسن التدبیر و السیاسة.

و لیکن ان یفصل بحسب الشرائط و بحسب الازمة و الامکنة، کما قال الماوردی و ابویعلی . فقد تكون الاوضاع یحرانية متاراة و الاجاا السیاسیة مسومة، فیکون الاحتیاج الی القوة و حسن التدبیر اکثر.

برای این که سوءاستفاده از مطالب فوق نشود از ترجمه آن خودداری می کنم
علاقه مندان می توانند به مبانی فقهی حکومت اسلام دوم ص ۳۴۱ مراجعه کنند.

جناب آقای لاریجانی حال از شما متوال می کنم که با توجه به مطالب فوق آیا

حضرت آیت الله منتظری قائل به حقوق شهروندی است یا شما؟

آیا شما مصداق بارز نومن ببعض و نکفر ببعض راجع به نظرات فقهی معظم له

نشده‌اید؟

آیا فقیه فرانزه به دلیل حقوق شهروندان عقیقانه و محرمانه تمام مناصب دنیوی را رها نکردند؟

آیا از حضرت تعالی استفاده ابزاری شده است؟ یا از ایشان!
در خاتمه به عنوان بر ادری کوچک از حضرت تعالی تقاضای دارم روایات باب و جواب الرجوع فی القضاء و الفتوی الی رواءالمحدثین من الشیعه را مطالعه فرمایند تا اهمیت و مقام و منصب ، بر محبت برای شما پیش از این روشن شود (اگر چه خودم مرجع زاده می باشید) تا چنین بی پروا سخن نرانید.

عن ابی عن ابی عمر، عن هشام بن سالم، عن سلیمان ابن خالد قال: سمعت اباعبدالله ع یقول: ما جد احدا أحی ذکا و احادیث ابی ع الازارة و ابویعقلی الممرادی و محمد بن مسلم و یزید بن معاویه العجلی و لولا هولا ما کان احد یستنبط هذا، هولا حفظ الدین و انما الی، عن علی حلال الله و حرامه و هم السابقون البانی فی الدنیا و السابقون البانی فی الاخرة. (وسائل الشیعه ج ۱۸ ص ۱۰۴)

*) از فضلی حوزه علمیه قم

توضیح مسعود بهنود

مسعود بهنود، در مورد مطلبی که از او دیروز در روزنامه چاپ شد توضیحی به شرح زیر داده است:

در صفحه ۵ مقاله ارسالی – سطر پنجم از فراز دوم – جمله ای از مقدم رهبری نقل شده که ناقص است. خواش می کنم جمله را به این ترتیب کامل فرمایند.

در دیدار با رهبر شنیدند که «گفتگوی تمدن‌ها به معنای گفت وگو با ما مأموران اطلاعاتی و دولت‌ها نیست بلکه باید با کسانی که اهل فرهنگ و تمدن هستند انجام شود.» به معنای دیگر...

گروه داخلی – سیدمحمد خاتمی

رئیس جمهوری دیروز با حضور در قوه قضائیه انتصاب سیدمحمد هاشمی‌شاهرودی را به سمت ریاست قوه قضائیه و شروع به کار وی را در مسئولیت جدید تبریک گفت.

به گزارش ایرنا، هنگام ورود خاتمی به ساختمان قوه قضائیه، رئیس جمهوری مورد استقبال هاشمی‌شاهرودی و چند تن از

مستولان این قوه قرار گرفت.

رؤسای دو قوه مجریه و قضائیه در این دیدار بر لزوم همکاری و تبادل نظر هر چه بیشتر میان این دو قوه برای حل مشکلات کشور تأکید کردند.

خاتمی در این دیدار با اشاره به مشکلات و تنگناهای کشور بر عزم و اراده دولت برای حل مشکلات تأکید کرد و گفت: «حل هرچه سریع‌تر مشکلات نیازمند عزم ملی است».

کامییز نوروزی عضو سابق هیات‌منصفه:

دادسرای انتظامی قضات، مرتضوی را متخلف و مستوجب مجازات دانسته‌است

گروه داخلی – «ادعای قضایی

مرتضوی مبنی بر عدم احراز تخلف وی از سوی دادسرای انتظامی قضات فاقد

مبنای حقوقی است».

کامییز نوروزی عضو سابق هیأت منصفه دادگاه مطبوعات در گفت‌وگو با خبرنگار ما با بیان این مطلب، تصمیم قضایی دادسرای انتظامی قضات را به‌طور آشکار مؤید تخلف سعید مرتضوی رئیس شعبه ۱۴۱ دادگاه عمومی تهران دانست.
تخلف مرتضوی به دلیل صدور حکمی مبنی بر محروم ساختن پنج تن از اعضای هیات منصفه به مدت دو سال از عضویت در این هیأت،

نوروزی، دادنامه صادره از سوی

سعید مرتضوی در تاریخ ۷۷/۲/۲۳ را خلاف قوانین پرویه مقرر این دادسرای

کیفری خواند و گفت: «اقدام مرتضوی

هیچ چیز بر خورد خشن با دانشجویان کوی را توجیه نمی‌کند

گروه داخلی – رحمانتقلی

قلی زاده عضو هیأت رئیسه مجمع خبری از دانشجویان در تنظیم دستور حزب الله گفت: «نمایندهگان مجمع حزب الله مجلس باید پیش از گذشته از قدرت مفاهمه و مذاکره و چانه زنی خود برای تأثیر گذاری در تصمیم گیری های

مجلس استفاده کنند».

نماینده بخجورد و جاجرم در

گفت وگو با خبر نگار ما با انتقاد از

ضعف برخی نمایندگان در اعلام

مواضع صریح و شفاف خود افزود:

«حتی اگر یک نماینده نظر و دیدگاه

خاص خود را داشته باشد باید همانند

مدرس و دیگر خبرگوارانی که در

مجالس گذشته هم حضور داشته‌اند

حرف خود را بگویند و از آن دفاع کنند و

حتی به عنوان اعتراض، مجلس را برای

یک بار هم که شده است ترک کنند».

قلی زاده از عدم حضور

نمایندگان مجمع حزب الله مجلس در

هیأت رئیسه مجلس انتقاد کرد و گفت:

«همه آنچه در مجلس می‌گذرد و

تصویب می‌شود به پای تمام نمایندگان

نوشته می‌شود در حالی که اولاً ممکن

است تعداد قابل توجهی از نمایندگان

گروه داخلی – امارات متحده عربی یکی از سوء قصدکنندگان به جان رئیس کل دادگستری استان تهران را هفته گذشته به ایران مسترد کرد.

یک منبع آگاه به روزنامه انگلیسی‌زبان قهران تایمز گفت: «دو عامل ترور که قصد داشتند آن را در مواد منفجره اوتومیل رازینی را در پنج فوریه هدف قرار دهند، در تلاش خود ناکام ماندند. در نتیجه این عمل تروریستی رازینی از ناحیه پا، شکم و سینه زخمی گردید. در این انفجار یک عابر پیاده کشته و چهار نفر دیگر مجروح شدند.»

این منبع مطلع از وابستگی های سیاسی تروریستی که به ایران مسترد

شده اظهار بی اطلاعی کرد. فرمانده نیروی انتظامی می سپاه پاسداران

انتقال اسلامی سرپنج علی جعفری قبالاً اعلام کرده بود که گروه موسوم

به «مهدویت» مسئول ترور و سوء قصد به جان رازینی است. این

گروه سی نفره رابطه معنوی با یکی

خاتمی انتصاب هاشمی را به ریاست قوه قضائیه امیدوارکننده دانست

وی حضور هاشمی شاهرودی در

قوه قضائیه را امیدوارکننده دانست و گفت: «شما قصد اصلاحگری و خدمت دارید و با توجه به خصوصیات اخلاقی شما همه صاحب نظران و حقوق دانان می توانند با شما همکاری کنند و این مایه امید دولت است.»
در این دیدار، هاشمی شاهرودی رئیس قوه قضائیه نیز به رئیس جمهوری گفت: «ما و شما مشترکات فراوانی

کامییز نوروزی عضو سابق هیات‌منصفه:

مجازات دانسته‌است

تصمیم حقوقی خود را اتخاذ کردند».

وی عدم رعایت قوانین

لازم ارتعایه، انجام ندادن دادرسی، اعلام

نشدن ختم رسیدگی و صدور رأی غیابی

و قطعی علیه پنج عضو سابق هیأت منصفه

را از جمله دولت تخلف قضای مرتضوی،

مصرح در تصمیم دادسرای انتظامی

قضات برشمرد و آن را در حد مشمول

«قسمت اول ماده ۲۰ نظامنامه تشخیص

انواع نقضیرات قضات» و مستوجب

تعقیب و کتبی انتظامی از نظر دادسرای

مذکور دانست.

نوروزی گفت: «تظریه فوق که

به وسیله وکیل مرتضوی مطلقاً و معنای رد

شکایت و عدم تخلف وی که توسط

دادسرا احراز شده است نیست افزود: «به

موجب ماده ۲۶ قانون اصلاح پاره‌ای از

قوانین دادگستری نمایندگان دادستانان قضات

می‌توانند تعقیب انتظامی قاضی را معلق

کنند. اما این موضوع شبهه و تردیدی در

احراز تخلف سعید مرتضوی از سوی

دادسرای انتظامی قضات ایجاد نمی‌کند».

نوروزی ابراز امیدواری کرد که

شان قضایی پروژه در عرصه حساسی

مانند مطبوعات و رسیدگی به اتهامات

آنها طو لای تر و گسترده شود که باید

و نسبت به اجرای قوانین و مقررات

دقت نظر کافی و علمی اعمال شود.

گروه داخلی – مهدی کروی‌ی بار دیگر

به سخنان احمد منتظری پاسخ گفت.

کروی‌ی در جویسه‌ای که برای

هفته‌نامه هاجر بر برخی روزنامه‌های کشور

ارسال کرد، نوشت: «اگر برخی از افراد

بخواجهند از شرایط روز و برخورد

خشونت‌آمیز و دور از منطق برخی افراد و

از روحانیان به نام میلانی که نه

آیت الله میلانی است، دارند. میلانی

دستگیر شده است.

جعفری گفت: «سردرسته این

گروه افکار تفرقه جویانه دارد و

گروهی از جوانان را تحت عنوان

اعتقادات افغان کرده و فعالیت‌های

آنها را سازمان داده است این گروه

معتقد است کسانی را که بنا به دلایل

خاص از ظهور امام دوازدهم

جلوگیری می‌کنند باید از سر راه

برداشت».

از صنایع چینی – قالی بافی، صنایع دستی، هتللاری و... روتق می‌گیرد ولی بنا به عادت‌مانده از سالها و قرون متمادی خودمان در راهشان سنگ می‌اندازیم. مغرضان خارجی که لاین تیرایشان می‌دانیم به جهانگردان توصیه می‌کنند «به ایران نروید که امن نیست» و... آنها را به فحش می‌بندیم ولی کاری می‌کنیم که فرشتان راز کاس درآید. بیرون توریست انگلیسی این راه دور را کوبیده، با هزینه بسیار آمده که کسوف را روی سه لبه و با بالایی که مسجد شیخ لطف‌الله تماشا کند، او را با هیاهو و شعار و فریاد به وحشت می‌انداخت و وقتی گریه‌اش بلند شد آرام می‌شوم که آری منشی در دهان یابی و گویان و آمریکای جهانخواه زلمیت!

میرزا آقاخان نوری از بدنام‌ترین رجال دوران صفویه است، از اولین سرسپردگان دولت انگلیس که تأیید انگلیسی داشت و نشان مخصوص و یکی از قاتلان فخر تاریخ تاریخ امیر کبیر بود و به اصرار سفارت انگلیس به جای امیرصدر اعظم شد، همو افغانستان (هرات) را از دست داد و اقتدر شراب شوری بود که شاه جوان بی تدریی که فرمان قتل امیر کبیر را امضا کرد هم وقتی زیر فشار قرار گرفت که این شخص را به صدارت برساند فریاد زد که این تأیید بیگانه دارد. میرزا آقاخان ناگزیر شد به اگره گذرنامه خود را پاره کند. آدمی با این مشخصات اصلاً غریزه به معنای متداول نبود سوله است که معلمان فرانسوی دارالفنون را بیرن کردند چون می‌گفت فظولند – به زبان دیگر معتقد بودند که آنها رنگ و بوی انقلاب بران دارند و ممکن است حضورشان بنیاد استبداد سلطنتی را خرد کند – همین شائبه که در چشمه کنایهای خارجی، باچاپ سفرنامه ایرانی‌های مملود که به فرنگ رفته بودند، اسطر جهانگردان خارجی به ایران اند شدت مخالف بود. یعنی فرنگ خوب است اما برای من، سفارت خارجه برای بچه‌های من، اما مردم ایران قابل این حرف‌ها نیستند.

سفیران نمایندگان ایران در سراسر دنیا که در مجموع چندنفر از نره از دیپلمات‌ها و مأموران جمهوری اسلامی را در نقاط مختلف جهان – تقریباً همه ساجز اسرائیل – سرپرستی می‌کنند این روزها در تهرانند. در دیدار با رهبر شنیدند که گفت وگویی تمدن‌ها به معنای گفت وگو با مأموران اطلاعاتی و دولتی نیست بلکه به معنای دیگر سفارتخانه‌های ما باید راه روزه‌ها را بگیرد دیگر فرجه‌های راهروار که می‌خواهند به دیدار یکی از شگفت‌انگیزترین سرزمین‌های روی زمین بیایند. مأموران کشوی، با تأکیدهای رصیب جمهور باید نگرش پیشین را کنار بگذارند و دریابند که این ارز گرانبها و کمیاب از آن صرف آنها می‌شود که در راستای سیاست‌ها و اهداف تعیین شده مرکز کاری انجام دهند، بافت گفت وگویی تمدنها، حضور فرهنگیان و جهانگردان را تسهیل کنند. و گر نه آنها هر چه کند نخواهند توانست پیشتر از دیپلمات‌ها و مزاران مأمور سیاسی اتحاد جماهیر شوروی مردم را برانند و تصویری عیوس و تاریک از کشور ما در ذهن گردانند و بیهوده نیست آن تعداد جهانگرد و روزنامه‌گرد که به بحث دریافت‌ها روایت می‌یابند، وقتی این می‌بینند و می‌روند نتیجه سخنی که می‌گویند و می‌رسیند این است که: «هه! بابا اینطور‌ها نیست». بیشترشان می‌روند و شواهد می‌دهند که تصویری که در ذهن آنها نهاده شده و با واقعیت ایران تطبیق نمی‌کند. ایران‌شان شد مشکول از بسیاری از جوامع دیگر جهان امپدورتر و پسادست‌تر اند. هنوز در سر چهارراه‌هایشان کل می‌فرورشد، روزنامه می‌گردانند، پرورد کور ویلون می‌زنند و هر چراغی که در شب روشن است پشت آن گروهی به بحث و گفت وگویی سیاسی و اجتماعی مشغولند.

اتفاقاً جهانگردان و روان‌پسندان و روان‌پسندان را و بانیان هستند که توطئه و کید دشمنان و تبلیغاتشان را خنثی می‌کنند و از جمله وقتی قضاچانی دولتی جهانگردان را در کرمان گردان می‌گردند، آن را با حوادث مشابه دیگر نقاط جهانی مقایسه می‌کنند و دری‌یابند که ایران سرزمین امنی است، در زمانی که هفت تیر کشی و کشتار جمعی به مدرسه‌های آمریکا با ۱۱ پلیس جلا رسیده، اما ماجرای کرمان نیست که جهانگرد را می‌ماند، بلکه جمله به انویوس جهانگردان آمریکایی، نظهارت خشم‌آلود در برابر جهانگردان تماشاگر کسوف و رفتار مأموران کشوی با متقاضیان سفر به ایران است که باید بر آن اندیشه کرد. میرزا آقاخان‌ها را باید دریافت.

آنها که بیرون کار دارند به مجلس نیایند

در جلسه علنی دیروز علی اکبر ناطق نوری از غیبت شماری از نمایندگان

که باعث تأخیر در رسمیت جلسه و عدم امکان رأی گیری می‌شود انتقاد کرد و گفت: «بعضی نماینده‌ها بدون اجازه به همراه وزیر به مسافرت می‌روند. چه

کاری مهمتر از کار مجلس است؟» وی افزود: «کسی که بیرون کار دارد به مجلس نیاید، برود همان بیرون کارش را انجام ده».

رئیس مجلس از غیبت نمایندگان غایب خواست کسانی را به نمایندگی برگزینند

که به حضور در مجلس متعهد باشند.

در پی صدور حکم دادگاه تجدیدنظر مبنی بر تقلیل مجازات در حکم

صادر از دادگاه بدوی علیه سیدمجتبی موسوی احقاق نماینده مردم کرمانشاه و

تعیین سه ماه و پنج روز حبس به عنوان مجازات جدید وی، جمعی از نمایندگان

مجلس با ارسال نامه ای به علی اکبر ناطق نوری حکم صادره را موجب هتک

حیثیت مجلس دانسته و از رئیس مجلس خواسته‌اند تا از حیثیت مجلس و

حقوق موسوی احقاق دفاع کنند.

مخالفات ابراهیم و نیسی با برخی موارد مندرج در

اطلاعیه کمیته تحقیق

نیره اخوان ییطرف نماینده اسفهان در سخنان پیش از دستور خود اطلاعیه

کمیته تحقیق شورای عالی امنیت ملی را مبهم خواند و با اعلام این که ۴ نفر از ۷

عضو کمیته تحقیق مخالف برخی از موارد مندرج در اطلاعیه بودند، ابراهیم رئیس

رئیس سازمان پارسی کل کشور – را یکی از ۴ عضو یادشده معرفی کرد.

تأخیر سه ماهه در ابلاغ تصمیم دادسرای انتظامی قضات

تعدادی از نمایندگان مجلس نسبت به تأخیر ۳ ماهه در ابلاغ تصمیم

دادسرای انتظامی قضات در خصوص شکایت ۵ عضو سابق هیأت منصفه علیه

قاضی مرتضوی، شگفتی و تأسف خود را ابراز داشتند. در حالی که تصمیم

مذکور در روز ۷۸/۵/۲۴ به شاکیان ابلاغ شده است، تاریخ اتخاذ تصمیم روز

۷۸/۲/۲۵ اعلام شده است.

نامۀ رئیس سابق قوه قضائیه به رئیس مجلس

حسن کارمان نماینده اسفهان دیروز از ارسال نامه رئیس پیشین قوه قضائیه

به رئیس مجلس در خصوص دادگاه مطبوعات و هیأت منصفه در ماه‌های گذشته

خبر داد. کارمان با بیان این که کمیسیون ارشاد و هنر اسلامی مجلس پس از این

موضوع برای حل معضل ایجادشده میان برخی اعضای هیأت منصفه و قاضی

مدارگاه مطبوعات و وزارت ارشاد تلاش کرده است، گفت: «قرار بود یا در حکم

هرحویت ۵ عضو هیأت منصفه تجدیدنظر شود و یا دو عضو سابقاً مستعفی

هیأت منصفه دعوت به دعوت عضویت شوند. اما به این توافق عمل نلند».

باشگاه احزاب

اطلاعیه کمیته تحقیق، اطلاعات جدیدی نداده است

شورای مرکزی جامعه اسلامی دانشجویان با ارسال نامه سرگشاده‌ای به

رئیس جمهوری انتقادهایی را نسبت به اطلاعیه کمیته تحقیق واقع کوی دانشگاه

«اطلاعیه مذکور تقریباً هیچ گونه اطلاعات جدید و مفیدی در مورد

آمرین، مسبین و مباحثین و قایع کوی ارانه نمی‌دهد و ابهامات جدیدی را نیز

در افهان ایجاد نموده است. در اطلاعیه کمیته تحقیق مکرراً با احواله موضوعات

اصلی به وزارت اطلاعات امیدهنگان را به روشن شدن تمامی مسائل و برطرف

شدن مشکلات و شبهات در پرده ابهام نوبنی قرار داده است».

تیراژه جهانی

مأموریت دارید که از چندوچون کارهای بیت‌آگاهی پیدا کنید و گزارش بپرید».

کروی‌ی در ادامه این نامه نوشته است: «جریان سدید امامی را پیش کشیده‌اید و

کوشیده‌اید با این دستاورز و جریانات و حشیانه که در دوران حضرت امام سیاسیه

است، اشتهاات جریان ناپذیر انجام‌شده در پشتیبانی از طیف مهدی‌هاشمی را پوشیده

سازید و علت کنار گذاشتن ایشان آیت الله منتظری از قائم مقامی رهبری را به گونه

دیگر نمایید».

کروی‌ی سپس با اشاره به سوءظن نسبت به امامی در دوران وزارت ری شهری

نوشت: «موقعیت نامبرده در وزارت اطلاعات پس از سال ۶۸ بعد از رحلت امام

و تغییر دولت بوده است».

وی همچنین به دستور امام برای بررسی پرونده‌های هاشمی توسط

وزارت اطلاعات اشاره کرد و به این ترتیب ادعای خدالت سعید امامی در پرونده مهدی



۵۰ کشور برای نجات زلزله زدگان ترکیه از محاصره آتش بسیج شدند

گروه بین الملل - خبرگزاریها: در حالی که آمار کشته شدن گد زلزله در ترکیه از مرز ۳ هزار تن گذشته، و زلزله بار دیگر شهر ازمیت ترکیه را در بامداد روز گذشته لرزاند، تیم های امداد رسانی از ۵۰ کشور در سراسر دنیا آمادگی خود را جهت کمک به زلزله زدگان اعلام کردند.

به گزارش B.B.C از ازمیت، تعداد مجروحان نیز به ۱۴ هزار تن رسیده است ولی هنوز هم تلاش برای نجات کسانی که زیر آوار مانده اند، در جریان است. از سوی دیگر کنترل حریق در پالایشگاه ازمیت ترکیه هر لحظه دشوارتر می شود و از مجموع ۳۰ تانک نفت، ۳ تانک طعمه حریق شده و شهر ازمیت نیز در آستانه تهدید جدی قرار گرفته است. در همین حال تیم کارشناسان از کشورهای فرانسه و اسرائیل روز گذشته برای کنترل حریق به ازمیت آمدند و هواپیماها با مواد شیمیایی مخصوصی برای خاموش کردن آتش بر فراز پالایشگاه در پروازند. در همین حال به گزارش C.N.N، سازمان ملل روز گذشته اعلام کرد که تیم های امداد رسانی از ۵۰ کشور به ترکیه اعزام شده اند. از سوی دیگر تلاش برای جست و جوی افرادی

۱۴ عراقی در حمله جنگنده های آمریکا و انگلیس کشته شدند

جصان - عراق - رویتر: حمله شدید جنگنده های آمریکایی و انگلیسی به مناطق پرواز - ممنوع در جنوب عراق که روز گذشته روی داد، حداقل ۱۴ کشته بر جای گذاشت.

به گزارش رویتر از «جصان»، خانه های مسکونی، در ۳ کیلومتری مرکز رادار عراق، کاملاً از بین رفت و تمامی اعضای یک خانواده ۱۴ نفره کشته شدند. عراق روز سه شنبه گفته بود که هواپیماهای آمریکا و انگلیس، اهداف خارج از مناطق پرواز - ممنوع را در شمال و جنوب کشور برای پنجمین بار طی سال جاری، مورد هدف قرار دادند. تعدادی از قدرت های غربی پس از حمله عراق به کویت و جنگ خلیج فارس در سال ۱۹۹۱، محدوده پروازی برای عراق قائل شدند تا از مخالفان «صدام حسین»، رئیس جمهوری عراق، حمایت کرده باشند. براساس آخرین گزارش ها، تعداد کشته شدگان غیر نظامی در اثر حمله های هوایی آمریکا و انگلیس طی سال جاری، ۱۲۷ نفر بوده است.

با رسانه ها

بی بی سی: قاضی مرتضوی و سه دوره فعالیت دادگاه مطبوعات
رادیو بی بی سی» با مسعود پهنود، روزنامه نگار، در مورد اتهاماتی که علیه قاضی مرتضوی در مورد تخلف قضاتی او مطرح شده است گفت و گو کرد. وی به سه دوره فعالیت مرتضوی اشاره کرد و گفت: در یک دوره ایشان رأی هایی را صادر کرد که به نظر می رسید هیأت منصفه را ندیده گرفته بود و به نظر مطبوعات عجیب می آمد که هیأت منصفه به این که یک نشریه لازم التفتیح است رأی بدهد ولی قاضی امتیاز آن نشریه را لغو نکند، یعنی حداکثر مجازات را برای آن قرار ندهد. پس در اینجا نظر هیأت منصفه چه شده است و چه تأثیری در این وضعیت داشت. استدلال این بود که لغو امتیاز حداکثر نیست و تخفیفی دادیم و مثلاً مدیر را شلاق زدیم. بعد از آن دوره جدیدی اتفاق افتاد که این دوره را باز آقای مرتضوی آغاز کرد به این معنی که بعد از ندیده گرفتن رأی هیأت منصفه ایشان پنج نفر از اعضای هیأت منصفه را بر کنار کرد. این یک امر عجیب بود به این ترتیب از آن پس دادگاه مطبوعات که در قانون صریح شده است که بدون هیأت منصفه قانونی نیست بدون هیأت منصفه تشکیل شد و چون صدور رأی امکان پذیر نبود آقای مرتضوی از راه دیگری وارد شد. به این معنی که برای کسانی که به دادگاه می آمدند، که البته همه از جناح اصلاح طلب و طرفدار دولت بودند، حکم بازداشت با وثیقه بسیار سنگین صادر کرد. وثیقه ای که اصلاً تناسبی با میزان جرم نداشت. یک مرتبه در حدی قرار گرفت که در طول دو هفته ایشان به رقم میلیارد [آریا] برای مدیران مسئول مطبوعات آن برای یک جناح بخصوص وثیقه صادر کرد.

وی افزود: «مرحله سوم مرحله ای بود که این روزها آغاز شده، به این معنی که ایشان حکم بازداشت بدون اعلام وثیقه صادر می کرد و جریان های تازه ای در کار پیدا شده است از جمله این که ایشان کسی را به عنوان مطلع، آقای شکری، یا حتی نه به عنوان مطلع بلکه به عنوان دعوت خصوصی فرا می خواند. بعد ایشان را بیست روز در بازداشت نگه داشت و صحبت از روبرو کردن پیش آمد.»

رادیو فرانسه: اظهارات رئیس جدید قوه قضائیه مانور سیاسی نیست
رادیو فرانسه در برنامه چشم انداز در گفت و گویی با احمد زیدآبادی روزنامه نگار به بررسی اظهارات رئیس جدید قوه قضائیه در مورد بی طرفی جناحی این قوه پرداخت. زیدآبادی در پاسخ به این پرسش که با توجه به بیانات مسئولان قبلی در ابتدای قبول مسئولیت خودشان و با توجه به شرایط موجود در کشور آیا اعلام چنین هدی واقع بیانه است یا نوعی بیان سیاسی، اظهار داشت: «ما امیدواریم که این حرف صحیح باشد، البته دور از واقع بینی نیست. اگر دستگاه قضاتی ایران در واقع نخواهد غیرسیاسی و مستقل عمل کند این کار تا اندازه ای امکان پذیر است و این که ایشان بر این قضیه تأکید کردند هم برای رفع ابهامی است که در این زمینه وجود دارد و هم مسائلی که در افکار عمومی پلید آمده و لذا می تواند یک مانور سیاسی نباشد». وی گفت: «تاکت تازه ای در برنامه رئیس جدید قوه قضائیه دیده می شود، در واقع ایشان در برنامه خود به همه مسائلی که جامعه حقوق دانان ایران به نام نقاط ضعف دستگاه قضایی ایران بر روی آن انگشت گذاشتند اشاره کردند و قول دادند که به هر حال اینها را سامان بدهند و برای نمونه یکی از اشکال های سیستم قضاتی دادگاه های عمومی بود. ایشان وعده دادند که مشکلات آن را رفع کنند و در اصل قانون هم تأثیری به وجود نیاورد. یکی مسئله تخصصی کردن دادگاه ها و شعبه های قضاتی بود که قبلاً تخصصی نبود. ایشان قول دادند که صورت بگیرد.

وی درباره قول های مشابه محمد یزدی در ابتدای قبول مسئولیت خود گفت: «آقای یزدی موقعی در مقام رئیس قوه قضائیه ظاهر شد که چندان سیاسی کار و به عنوان یک عنصر تندرو مطرح نبود. مسائلی بعدها پیش آمد که ایشان را به سیاسی کاری وادار کرد اما به نظر می رسد که صرف تأکید آقای شاهرودی بر این مسائل در وضعیت فعلی ایران نشان می دهد که ایشان درصدد جلب اعتماد مردم و حقوق دانان و کسانی است که در این مدت از قوه قضائیه سلب اعتماد کرده اند. به نظر من آقای شاهرودی در این موقعیت حساس راه خودش را از جناح های سیاسی تندرو پیروژه جناح موسوم به راست و جناح های افراطی دیگری که وجود دارند جدا کرده است». وی همچنین درخصوص این که رئیس مجمع تشخیص مصلحت به عنوان یک استثنای اجازه یافته بدون استعفا، نامزد مجلس شود گفت: «این مسئله بیشتر مربوط به مناقشات و مشاجرات سیاسی است که در ایران وجود دارد و به نظر من در پشت این تصمیم فقط و فقط یک اراده سیاسی خوابیده است. یعنی کارگران احساس کردند که در طول این دو سال رو به ضعف گذاشتند به طوری که عملاً با از هم پاشیدگی روبرو و شدند

مرحله پایانی پاکسازی چریک های مسلمان

نیروهای نظامی روسیه وارد داغستان شدند

گروه بین الملل - خبرگزاریها: در حالی که چریک های مسلمان داغستانی با تصرف روستای دیگری در کوه های این جمهوری، ۱۰۰ سرباز روسی را کشتند، روسیه برای آنچه که آن را مرحله پایانی نابودی چریک های داغستان می داند، نیروهای جدیدی را راهی مناطق جنگی در

تشدید جنگ در افغانستان

طالبان بازپس گیری مناطق کلیدی توسط ائتلاف شمال را رد کرد



کابل - A.F.P: در حالی که احمدشاه مسعود طی درگیری های چند روز گذشته مدعی بازپس گیری مناطق کلیدی در شرق افغانستان شد، طالبان با بی اساس خواندن ادعای ائتلاف شمال، این شعارها را گامی در جهت تثبیت موقعیت این گروه خواند.

به گزارش A.F.P از کابل، سخنگوی احمدشاه مسعود در پی درگیری های چند روز اخیر اعلام کرد که مناطق «نارنگ»، «ساروکی» و «اسمر» در استان کونار، «خوا» و «دره نور» در «تنگرهر» و «دولتشاری» در استان «لقمان» به تصرف نیروهای ائتلاف شمال درآمده است. این در حالی است که سخنگوی طالبان اظهار داشت که تمامی مناطق

شاید عمده ترین نقطه اتکای کارگران هم رفسنجانی است و به نظر من آنها رفسنجانی را تشویق کردند که باید وارد مجلس شود و از طریق یک مشروعیت قانونی و براساس آرای مردم یک موقعیت برای خود به وجود بیاورد. چون موقعیت فعلی آقای رفسنجانی در مقام رئیس شورای تشخیص مصلحت نظام یک موقعیت انتصابی است و جناح راست با طرح این مسئله در مجلس و رأی دادن به این قضیه چراغ سبزی به کارگران برای ائتلاف احتمالی در انتخابات آینده مجلس داد.

ابرار: ۲۹ اسفند به تشکیل های سیاسی دیروزی و امروزی تعلق ندارد
یادداشت روز ابرار به لغو تعطیلی ۲۹ اسفند ماه اعتراض کرده و نوشته است: «واقیبت این است که ۲۹ اسفند ماه به هیچ یک از گروه ها و شکل های سیاسی دیروزی و امروزی تعلق ندارد، بلکه این روز حاصل مبارزات پیگیر و مستمر ملت ایران برای اعمال حاکمیت ملی خود برمنافع نفتی اش بوده است... این اقتاد به نمایندگان مجلس وارد است که چنانچه راه دیگری جز لغو تعطیلی یک روز در پیش نداشتند می توانستند با کمی تفحص و اعمال دقت بیشتر، روز دیگری را پیشنهاد و به تصویب برسانند.»

صبح امروز: با اشرار باید با مشت آهنین برخورد کرد
سرمقاله نویس «صبح امروز» به مسئله گروگانگیری جهانگردان توسط قاچاقچیان موادمخدر پرداخته و نوشته است: «آیا نیروهای مسئول برقراری امنیت و به طور مشخص نیروی انتظامی، تمام انرژی و توان واقعا موجود خود را صرف مقابله با قاچاق موادمخدر و باندهای اشرار می کنند... متأسفانه در دو سال اخیر به گونه ای روزافزون شاهد فعالیت هایی از جانب این نیرو هستیم که نشان می دهد بخش قابل توجهی از امکانات این نیرو به فعالیت های مطبوعات، دانشجویان و نیروهای سیاسی اختصاص یافته است... با اشرار مرتبط با موادمخدر باید با مشت آهنین برخورد کرد.»

خرداد: سعید امامی «یوسف» فلاحيان بود

اگر گنجی در یادداشتی موضوع قتل های زنجیره ای را تعقیب کرده و با آوردن نقل قول هایی از فلاحيان در جلسه رأی اعتماد مجلس نوشته است: «گفته اند که سعید امامی یوسف فلاحيان بود. علاقه و اعتماد اوپهتینا فلاحيان به او تا آن اندازه مستحکم و عمیق بود که برخلاف نظر گزینش وی را تا مهمترین منصب وزارت اطلاعات ارتقا داد... فلاحيان به مجلس وعده داد کسانی که اندیشه های بلندی دارند را بر سر کار آورد. سعید امامی اندیشه های بلندی در سر داشت،... اینکه وقت پاسخگویی فلاحيان فرا رسیده است.»

رسالت: دیواری کوتاهتر از نیروی انتظامی و لباس شخصی ها نیست

یکی از خوانندگان رسالت در تماس با این روزنامه گفته است: «کمینه تحقیق واقعا زحمت کشیدی این گزارش را داد. بالاخره ما فهمیدیم که دیواری کوتاهتر از دیوار نیروی انتظامی و لباس شخصی ها نیست. اگر وزیر کشور را تا ده ساعت پیدایش نکنند بازهم تقصیر نیروی انتظامی است. اگر دانشجویان علیه نظام و مقدسات ما شعار دهند بازهم تقصیر نیروی انتظامی است.»

برد موشک کره شمالی تا آمریکا می رسد

توکيو - A.F.P: کره شمالی اعلام کرد که آماده مذاکره درباره برنامه های موشکی خود است. یک مقام کره شمالی در پیونگ یانگ در همین زمینه تأکید کرد که برد موشک جدید این کشور به آمریکا می رسد. وی افزود: تمامی کشورهای همسایه کره شمالی مجهز به موشک های پیشرفته هستند. وی گفت: تا زمانی که مورد تهدید قرار نگرفته ایم ضرورتی برای حمله موشکی به آمریکا نمی بینیم. به گفته این مقام کره شمالی، هر حمله کشورش به آمریکا با واکنش شدید

به گزارش رویتر از مسکو، نیروهای هواپرد، روز گذشته از شمال مسکو راهی داغستان شدند. پیش از این نیز، یک نیروی ۵۰۰ نفره همراه با تعداد زیادی سلاح سنگین به منطقه اعزام شده بود. A.F.P از «گروزنی» مرکز چین نیز گزارش می دهد، چریک های مسلمان، روستای «تسیپلانا» در منطقه جنوبی «بوتلیخ» را به تصرف خود درآوردند و ۵ شهر در ناحیه «تسوآماد» را نیز در تصرف خود دارند.

بر اساس گزارش مرکز مطبوعاتی وزارت کشور روسیه در «مخاج قلعه»، هوپیماهای جنگنده نیروی هوایی طی روز و شب گذشته بیش از ۲۰ بار بر فراز منطقه «بوتلیخ» داغستان، محل اصلی تجمع مبارزان مسلمان به پرواز درآمده و مواضع چریک ها را بمباران کردند. از سوی دیگر، «ایگور سرگشی یف»، وزیر دفاع و «ولادیمیر روشاییلو»، وزیر کشور روسیه روز گذشته عازم منطقه بحران زده داغستان در شمال قفقاز شدند تا در نشست شورای امنیت داغستان شرکت کنند.

به گزارش A.F.P، عزیمت وزرای دفاع و کشور روسیه در حالی صورت گرفته است که نیروهای روسی برای دومین حمله خود به چریک های

آچه - اندونزی - C.N.N: چنانچه چریک های استقلال طلب «آچه» همچنان به جنگ چریکی خود علیه دولت ادامه دهند، در این ایالت، حالت فوق العاده اعلام خواهد شد.

ژنرال «ویرانتو»، فرمانده ارتش اندونزی، روز گذشته در مصاحبه ای با خبرنگاران اظهار داشت: «چنانچه تمامی صحبت ها در این زمینه به نتیجه ای قطعی نرسد و جنگ همچنان ادامه داشته باشد، در این ایالت، حالت فوق العاده اعلام خواهد شد.»

درگیری و خشونت در «آچه»، واقع در شمال «سوماترا» از ماه مه (اردیبهشت ماه) همچنان روبه افزایش است. به گزارش رویتر از «آچه» تاکنون بیش از ۲۵۰ نفر از مردم در درگیری های میان چریک های استقلال طلب و نیروهای دولتی، کشته شده اند. شرایط پیشتهای دولت مبنی بر پایان دادن به جنگ بدون اعلام حالت فوق العاده شامل خاتمه دادن به آدم ربایی، کشتار، آتش زدن ساختمان های دولتی و... می باشد.

 خواندنی های جهان
ضد ماده در لایه جو بالونی به ارتفاع یک ساختمان ۶۰ طبقه که محققان ناسا به هوا فرستاده بودند از لایه های بیرونی جو، ضد ماده به دست آورد. هدف از تحقیقات مزبور برای اعتبار بخشیدن به این فرضیه است که کیهانشان تا تماماً از ضد ماده موجود در کیهان به وجود آمده اند. روش ردیابی اشیای بلعیده شده پژوهشگران اعلام کرده اند استفاده از اشعه ایکس برای کشف اشیایی که کودکان بلعیده اند همیشه لازم نیست. آنها معتقدند برای ردیابی برخی اشیای خطرناک می توان از دستگاه های ساده فلزیاب استفاده کرد. استفاده از فلزیاب در مورد اشیای فلزی است که از پرده دیافراگم عبور نکرده باشند. کلکسیونر کفش ۳ هزارجفتی ایملدا مارکوس بیوه رئیس جمهوری فیلیپین یک کلکسیون ۳ هزار جفت کفش دارد. وی ۱۳ سال پیش هنگام سرنگونی شوهرش همین تعداد کفش را در فیلیپین بر جای گذاشت و به هواپی گریخت.

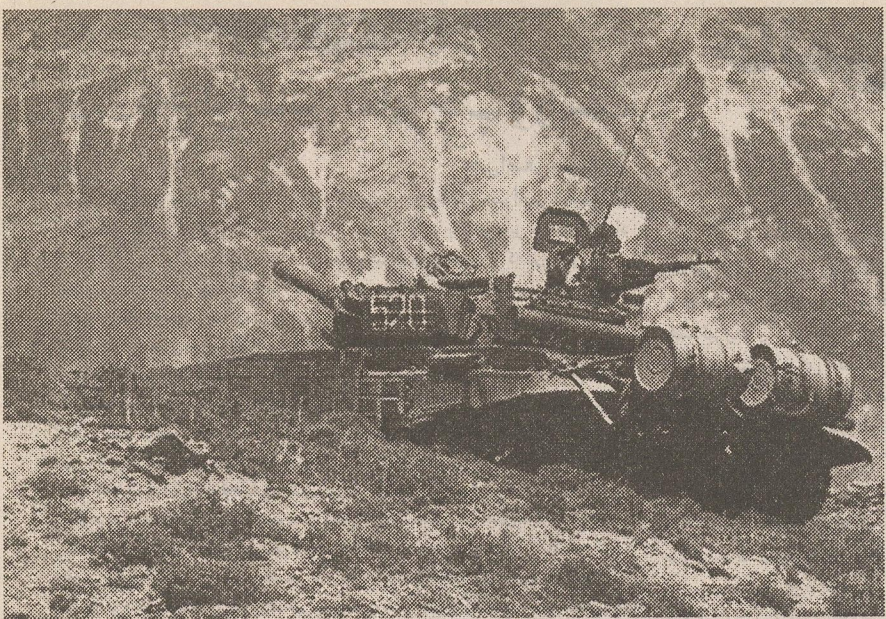
 کوتاه از جهان
تعطیلی یک روزنامه در سودان خارطوم - روزنامه الرأی الاخر سودان به خاطر انتقاد از دولت برای یک هفته تعطیل شد. شورای ملی مطبوعات سودان این حکم را صادر کرده و نشریه یادشده را به خیانت بزرگ متهم کرد. روزنامه مزبور از دولت سودان به خاطر بین المللی کردن در گیری های جنوب و نسبت دادن آن به بیگانگان انتقاد کرده بود. انفجار پالایشگاه نفت لهستان پن - در مراسم گرامیداشت رودلف هس معاون هیتلر ۳۵ افراطی ۳ نفر انجامید. بخش تولیدی ایتین این پالایشگاه منهدم شد اما تأثیری بر بخش تولید نفت نگذاشت. گرامیداشت معاون هیتلر پن - در مراسم گرامیداشت رودلف هس معاون هیتلر ۳۵ افراطی دستگیر شدند. این مراسم به مناسبت دوازدهمین سالروز مرگ هس برگزار شد. هس پس از ۴۰ سال زندانی در اوت ۱۹۸۷ در سن ۹۳ سالگی درگذشت.

پیامهای شادمانی

شادبهای زندگی امروز کم نیست
هر پیوند گرمی، تولدی، دینداری
وقتی که هر حادثه کوچک شیرین یک دریا پیام شادمانی دارد
گرامیشان بدریم و به گوش هم رسانیم. که
انسان فقط روزگارن شادمانه اش را زیسته است

تلفن پذیرش آکهی: ۲۰۱۳۳۷۳ - ۲۰۱۳۰۰۷

 ندای عزیز
روزت مبارک اگر بخواهم پرنده ای را در قلبم محبوس کنم قفسی به اندازه آسمان خواهم ساخت همسرت پوریا



مسلمان که در کوه های داغستان پناه گرفته اند آماده می شوند. در این نشست قرار است پیرامون مشکل داغستان و اعلام استقلال چریک های مسلمان بحث و گفت وگو شود.

منابع مطلع در این زمینه اظهار داشتند، «ولادیمیر اوسیف»، کفیل دادستانی کل روسیه، طی دستوری سران شورای اسلامی داغستان را تحت پیگرد قانونی قرار داد. در این دستور، اعضای شورای اسلامی به جنایت و تبهکاری متهم شده اند. شورای اسلامی همچنین به ایجاد جنگ و درگیری های مذهبی در روسیه متهم شده است.

در کنار این کشتارها، تابه حال صدها ساختمان دولتی، شامل مدارس و ساختمان برخی از وزارتخانه ها به آتش کشیده شده و بیش از ۱۴۰ هزار نفر از مردم این منطقه، خانه و کاشانه خود را ترک کرده اند. ویراتو هیچ اشاره ای به تصمیم هفته گذشته جاکارتا مبنی بر انجام عملیاتی برای بیرون راندن استقلال طلبان آچه، نکرد. از بسیاری از دانشجویان و راستگراها خواسته شده تا خود را از این درگیری جدید کنار کشیده و وضعیت را از آنچه هست، بدتر نکنند.

دولت اندونزی درحالی درگیر سرکوب چریک های استقلال طلب «آچه» است که همچنان با مشکل برخورد های طرفداران شبه نظامی جاکارتا در «تی مورشرقی» و استقلال طلبان دست وپنجه نرم می کنند. به گزارش C.N.N از «دیلی»، مرکز تی مورشرقی، حمله روز گذشته دانشجویان خواستار آزادی و دموکراسی به ساختمان های دولتی، تعداد زیادی مجروح بر جای گذاشت.

باراك حاضر به پس دادن جولان است



تأکید کرد سوری ها خواستار آغاز مذاکره از همان نقطه ای هستند که در سال ۱۹۹۶ قطع شده بود. به گفته «ماسالها» باراک درصدد است نیروهای اسرائیلی را به مرزهای قبل از جنگ هشت روزه ۱۹۹۷ بازگرداند. در همین حال A.F.P از دمشق گزارش داد که رئیس آژانس خبری سوریه از ابرایت، وزیر امور خارجه آمریکا خواست اسرائیل را برای از سرگیری مذاکره با سوریه تحت فشار قرار دهد.

 سلام همسفر
ای همای آرزو پر باز کن با من بیا در هوای عاشقی پرواز کن، با من بیا دست در دستم گذار و همراهم شو با به پا آسمانی هجرتی آغاز کن، با من بیا ششپا جان: خانه دلم را پیش پای مهرت گلباران امساس کرده ام تا با هم به استقبال فردا برویم همیشه با تو همسرت وحید

میزگرد نشاط با حضور، علی‌رشدی، فریبرز رئیس‌دانا و جمشید پژویان درباره جایگاه بنیاد در اقتصاد کشور

بنیاد؛ مجموعه‌ای از فعالیت‌های اقتصادی غیر قابل رقابت

نشاط: جایگاه و نقش بنیاد را در ساختار اقتصاد کشور چگونه ارزیابی می‌کنید؟

علی‌رشدیدی: به عقیده من بررسی نقش فعلی بنیاد در اقتصاد ایران جدای از چگونگی شکل‌گیری بنیاد نیست.

پس از انقلاب شورای انقلاب تصویب کرد که بنیاد پهلوی سابق تحت کنترل دولت درآید و به نام بنیاد مستضعفان شروع به فعالیت‌کند و بعد بسیاری از اموال و دارایی‌های عناصر وابسته به رژیم گذشته دراختیار این بنیاد قرار گرفت.

درواقع اصل بر این بود که پراساس اصل ۴۹ که در وهله اول اموال غارت‌شده از مردم به صاحبان اموال برگردانده شود و بعداً در اختیار دولت قرار بگیرد و به نفع عموم از آن‌ها بهره‌برداری شود. این کار اگر از همان اول و به همان شکلی که هدف بود، انجام می‌شد، شاید ما بنیادی به

این شکل امروز نمی‌داشتیم. ولی باتوجه به مصوبه شورای انقلاب، بنیاد مستضعفان و بعداً جانبازان به وجود آمد و بسیاری از اموال و دارایی‌هایی که متعلق به خانواده سابق پهلوی و وابستگان آن در اختیار این بنیاد قرار گرفت. علاوه بر این بنیاد امروز بیش از ۱۲۰ نهاد، ستاد، بنیاد و کمیته مانند بنیاد مستضعفان حالت انحصاری یا شبه انحصاری دارند و بر روی بسیاری از اموال و دارایی‌های متعلق به مردم در پیش از انقلاب نظارت می‌کنند. بنابراین اولین نکته از نظر من، نحوه عمل این بنیادها و نهادهای از زمان پیروزی انقلاب تاکنون است. آنچه بارها گفته شده این است که اقتصاد امروز ایران در اثر وجود این نهادها، ستادها و بنیادها به مراتب از یک اقتصاد رقابتی و اقتصاد آزاد دورتر و دورتر می‌شود.

نکته بعدی این است که این نهادها و بنیادها از ۱۵ اسفند ۱۳۵۷ از امتیازهای ویژه خاصی برخوردار بودند که به کمک شورای انقلاب و بعد به کمک دولت‌ها در اختیار این نهادها گذاشته شده است. تاکنون این نکته بررسی نشده است که این اموال و اعتبارهای تخصیصی چگونه مصرف می‌شود.

به عنوان مثال در سال ۱۳۵۷ من معاون اقتصادی بانک مرکزی ایران بودم. در آن زمان به بانک مرکزی ابلاغ شد که یک میلیارد ریال در اختیار بنیاد بگذارد که حقوق‌های معوقه کارمندان بنیاد پهلوی سابق پرداخت شود. وثیقه این یک میلیارد ریال اموال و دارایی‌ها بود و قرار هم بود این وثیقه وجود داشته باشد و سود و کارمزدهای هم به آن تعلق بگیرد. اما به مرور دیدیم که پرداخت این یک میلیارد تمدید شد، وثیقه برداشته شد و سود و کارمزدهای هم برای بازپرداخت وجود نداشت. از آن تاریخ هم بنیاد به طور مرتب به امکانات اعتباری خاصی دسترسی داشته است. نیز بنیاد از امکانات ارزی و بسیاری از امکاناتی که به آسانی در اختیار دیگران قرار نمی‌گرفت، برخوردار بوده است.

نشاط: به چه دلیل بنیاد به عنوان یک سازمان اقتصادی، موفق نبوده است؟ علی‌رشدیدی: نکته اساسی این است که بنیاد چون این اموال و دارایی‌ها را بدون هزینه و بدون توجه به اصول علم اقتصاد در اختیار گرفته بود، هیچ وقت درک نکرد که معنی و مفهوم یک کارخانه ۵۰۰ میلیون دلاری یعنی چه؟ درحالی که بخش خصوصی برای هر دلار سرمایه‌گذاری و هزینه ارزش خاصی قابل است. باتوجه به ارزش اجتماعی نهایی آن، بنیاد هرگز الزام به چنین محاسباتی را نداشت است. بنابراین کار بنیاد هرگز نمی‌توانست مطابق اصول اقتصادی، ارزیابی شود. علاوه بر اینها بنیاد از اصول حسابرسی و اصول کنترل و پرداخت مالیات نیز معاف بود. بنابراین هیچ نیروی خارج از بنیاد که کارهای بنیاد را دقیقاً حسابرسی و ارزیابی کند و حقوق و مالیات متعلق به دولت را بتواند بگیرد و به دولت پرداخت کند، وجود ندارد. مجموعه عوامل نشان می‌دهد که بنیاد مستضعفان و دیگر بنیادها، کمیته‌ها و ستادها بعد از دوره انقلاب از تمام امکانات و نیروهای غیراقتصادی برای اعمال نظر و فشار بر روی مسئولان نظام استفاده کرده‌اند. بدون این که در مقابل به اقتصاد ملی به طور واقعی کمکی کرده باشند. بنابراین، این اساس موضوع است. عملکرد بنیادها و نهادهای در ۲۰ سال اخیر باید در آینده نزدیک با کمک کارشناسان و حساب‌رسان تک‌تک این واحدها مورد بررسی قرار بگیرد.

نشاط: به نظر شما فعالیت چنین بنیادهایی چه نتیجه‌ای داشته است؟ علی‌رشدیدی: نتیجه وجود این ۱۲۲ نهاد، ستاد و بنیاد این است که اقتصاد ما بعد از انقلاب به جای آن که به طرف یک اقتصاد باز و اقتصاد رقابت که در سطح جهانی وجود دارد حرکت کند، به یک اقتصاد فئودالی تبدیل شده است؛ یک اقتصاد فئودالی که هر فرد یا مجموعه از افراد مقدار زیادی از اموال و دارایی‌ها را در اختیار دارند و هر طور که بخواهند آن‌ها را مصرف می‌کنند، بدون آنکه احساس مسئولیتی در قبال جامعه بکنند. امید است با تحولاتی که در جامعه در حال شکل‌گیری است و بخصوص با آمدن آقای خاتمی این اموال و دارایی‌ها به دولت و صاحبان اصلی آن یعنی ملت برگردد و حساب و کتابی روی این اموال صورت بگیرد.

نشاط: بنیاد چه توانایی‌های بالقوه‌ای دارد؟

فریبرز رئیس‌دانا: بنیاد به عنوان بزرگترین نهاد در نوع خود در کشور است و به گفته رئیس سابق بنیاد، بنیاد بزرگترین بنگاه اقتصادی خاورمیانه است. ضمناً همراه با سایر نهادهای و بنگاه‌های هسان خود، بنابر برآوردهای متفاوت بین ۲ تا ۳۰ درصد از تولید ناخالص داخلی در اختیار دارد. هر چند برآوردهای زیر ۲۰ درصد و بالای ۳۰ درصد نیز داریم اما برای آنکه دچار اغراق گویی و برآورد نادرست نشویم بین ۲۰ تا ۳۰ درصد را در نظر می‌گیریم.

بخش عمده‌ای از این درصد متعلق به بنیاد مستضعفان است.

نشاط: چنین مجموعه قوی، اکنون چگونه عمل می‌کند؟

فریبرز پژویان: نخستین نکته مربوط به ثروت‌ها و دارایی‌ها و سرمایه‌های در اختیار بنیاد است. باید گفت بنیاد در طیف وسیعی از فعالیت‌های ناهمگون اقتصادی کار می‌کند و یکی از بزرگترین ملک‌داران اراضی شهری و غیر شهری و یکی از مهم‌ترین مداخله‌گران در فعالیت‌های عمرانی است که هیچ نوع پاسخگویی نسبت به سایر بخش‌های اقتصادی از جمله توزیع درآمد، محیط زیست و مردم ندارد.

بنیاد بعد از حمل‌ونقل دولتی کشور، یکی از مهم‌ترین فعالیت حمل‌ونقل

اشاره:

در اسفندماه ۱۳۵۷ بنیاد مستضعفان برای سرپرستی اموال توقیف‌شده سلسله پهلوی و وابستگان به آن تشکیل شد، این بنیاد در ابتدا با هدف تمرکز، اداره و نظارت اموال توقیفی برای انتقال به بنیاد و به مصرف رساندن درآمدهای بنیاد در راه بهبود زندگی مستضعفان و محرومان شکل گرفت.

سرپرستی بنیاد در آذرماه سال ۵۹ از سوی امام به نخست‌وزیر وقت محمدعلی رجایی واگذار شد و تا سال ۱۳۶۸ این بنیاد در اختیار نخست‌وزیری بود. در شهریور ماه سال ۱۳۶۸ با حکم مقام رهبری محسن رفیق‌دوست به ریاست بنیاد مستضعفان و جانبازان انقلاب اسلامی منصوب شد.

در روزهای اخیر پس از ده سال محمد فروزنده طی حکمی جانشین محسن رفیق‌دوست شد.

بنیاد مستضعفان در حال حاضر در مجموعه‌های اقتصادی متنوعی فعالیت دارد. بنیاد در حوزه‌هایی چون، کشاورزی، معدن، تولیدی، خدماتی، اعتباری، مالی، تجاری و حمل‌ونقل فعال است که در برخی گزارش‌ها کارکنان بنیاد را در حدود ۱۵۰ هزار نفر برآورد کرده‌اند. نیز در

گزارش‌هایی که در برخی مطبوعات کشور منتشر شده، بودجه بنیاد بالغ بر ۱۰ میلیارد دلار برآورد شده است.

درمیزگردی با حضور علی‌رشدیدی دکتری اقتصاد و استاد دانشگاه، جایگاه بنیادها را در اقتصاد کشور مورد بررسی قرار داده‌اند.

دکتری اقتصاد و استاد دانشگاه، جایگاه اقتصادی بنیادها در اقتصاد کشور و رقابت آن با بخش خصوصی محور این میزگرد است.

اقتصاد امروز ایران در اثر وجود این نهادها، ستادها

و بنیادها به مراتب از یک اقتصاد رقابتی

و اقتصاد آزاد دورتر و دورتر می‌شود

در قانون بودجه امسال قرار شد که

آقایان مالیات بپردازند. مجلس هم با یک

اکثریت ناچیز تصویب کرد

ولی طرح در شورای نگهبان رد شد

بنیاد در طیف وسیعی

از فعالیت‌های ناهمگون اقتصادی کار می‌کند

و پاسخگو به سایر بخش‌های اقتصادی

ازجمله توزیع درآمد، محیط زیست و مردم نیست

بسیاری از افراد ثروتمند در دنیا دارای تعدادی از بنگاه‌های اقتصادی هستند و در گوشه‌های مختلف دنیا فعالیت می‌کنند و هیچ‌کس سراغ آنان نمی‌رود.

مگر اداره مالیات و حسابرسی برای دریافت مالیات و حق و حقوق دولتی با آنان کار دارد. بنیادی از پیش انقلاب وجود داشت که مربوط به خاندانی بوده و پس از انقلاب این مالکیت‌ها ملی شد. پرسش این است که مجموع آن بنگاه‌ها باید چگونه اداره شوند و تحت کدام نهاد کنترلی قرار گیرند؟ قاعدتاً باید نماینده مردم اینها را کنترل کند که آن هم دولت است. حال این بنیادها را دولت یا هر نهادهی که نماینده مردم است اداره کند باید در آن یک حسابرسی و کنترل خزانه‌ای وجود داشته باشد. یعنی وقتی این اموال از مالکیت شخص گرفته می‌شود که باید مالیات می‌پرداخت و حال ملی اعلام شده و قرار است در اختیار ملت بگذارد حتی اگر نخواهد خصوصی سازی شود این مجموعه‌ای که در اختیار گرفته‌اید باید به گونه‌ای اداره شود که با یکی از شکل‌های اداره بنگاه‌های اقتصادی از سوی دولت یا مجموعه حکومت باید تطبیق داشته باشد. اما تاکنون این تطبیق وجود ندارد و این امر باید مورد بررسی قرار گیرد.

نشاط: نظر شما این است که بنیاد را باید دولت اداره کند؟

جمشید پژویان: بنیاد یا باید یک نهاد دولتی باشد و خزانه‌داری بر آن قدرت کنترل داشته باشد، یا اگر به صورت یک شرکت دولتی اداره می‌شود باید مالیات بدهد که در نتیجه بازهم دولت به صورت غیرمستقیم بر آن کنترل و نظارت دارد.

از سوی دیگر چون بنیاد تحت کنترل و نظارت دولت (چه از طریق خزانه‌داری و چه از سوی اداره مالیات) که هر دو اقتصاددارایی‌اند نبوده است ممکن است انحرافات در این مجموعه صورت گیرد اما مشکل اساسی این است که وقتی این مجموعه که در مالکیت یک مدیریت قرار دارد توجه اقتصادی برای این کار وجود دارد؟ این مجموعه چه از نظر ساختار تولیدات و چه عملکرد با هیچ گونه مدل مدیریتی اقتصادی تطبیق ندارد که بتواند توجه کند که به این دلایل باید تحت این مدیریت باشد. زیرا کارلای‌های متفاوت کارلای‌های که همه باهم رقیب هستند یا مکمل و جانشین هم هستند. در بخش‌های مختلف کشاورزی، صنعت و خدمات، درواقع مجموعه‌ای است که برای خود یک دولت است و این ایجاب می‌کند که مدیریت آن متفاوت باشد. پس اصولاً آن تفکری که می‌خواهد هدایت بنیاد را به عنوان بدنه‌ای از مجموعه اقتصاد در جهت منافع عام برعهده بگیرد و به حرکت درآورد باید تغییر کند.

نشاط: برخی مزیت‌ها هم در کارکرد بنیاد، تأثیر می‌گذارد....

جمشید پژویان: قدرت انحصاری بنیاد که از قدرت انحصاری تک‌تک بنگاه‌ها به دست می‌آید، عده‌ای از مزیت‌ها از جمله معافیت مالیاتی یا بعضی از نهادها با قیمت پایین در اختیار یک یا چند بنگاه قرار می‌دهد. در مقابل تعدادی از بنگاه‌ها از این مزیت‌ها برخوردار نیستند. این خود باعث برهم خوردن نسبت قیمت‌ها می‌شود و بعضی از بنگاه‌هایی که کارآمدتر از بنیاد می‌توانند عمل کنند،

از دور خارج می‌شوند و مجموع بنگاه‌هایی که ممکن است غیرکارآمدتر باشند و باعث اتلاف منابع شوند باقی می‌مانند. یعنی این عمل بحث قیمت‌ها و تخصیص منابع را در جامعه برهم می‌ریزد.

باتوجه به مواردیادشده، باید یک فکر اساسی در مورد مجموعه بنیاد و بنگاه‌های در اختیارش صورت بگیرد.

نشاط: برای ادامه حیات بنیاد چه راه حل اقتصادی می‌شود فرض کرد؟

جمشید پژویان: درواقع می‌توان منابع لازم را برای این بخش بدنه حمایتی برای ادامه حیات فراهم کرد و به عبارتی تشکیک کردن این بدنه و شکل دادن به نوع مدیریت و فعالیتش به بخش بدنه حمایتی لطمه‌ای نخواهد زد.

نشاط: باتوجه به ساختار موجود بنیاد، کل فعالیت‌های اقتصادی بنیاد چه مقدار رشد اقتصادی داشته است؟

رشدیدی: در حال حاضر مانگاه

نیستیم که تصمیمات بنیاد برای ایجاد خدمات مختلف یا فعالیت‌های اقتصادی برچه محورهایی اتخاذ شده است. در نظام اقتصاد آزاد برای انجام طرح‌هایمیزان درآمد بلندمدت، کوتاه‌مدت، هزینه و انتظار سود بررسی می‌شود و بعد سرمایه‌گذاری صورت می‌گیرد. درنتیجه برای سهام‌داران توجیه دارد و آنان در مجمع عمومی تصویب می‌کنند که باید چه فعالیتی انجام شود.

در نظام موجود بنگاه‌داری به این شکلی که بنیادها و نهادهای و ستادها انجام دادند یک چنین مکانیزمی نمی‌توانست وجود داشته باشد. زیرا در اصل سرمایه و منابع بدون هزینه در اختیار اینها قرار گرفته و موضوع سود و هزینه مطرح نبوده است. غالباً مغز حاکم بر اقتصاد به طور کلی نه تنها در نهادهای و بنیادها بلکه در کل اقتصاد مغز حجره‌ای بوده است. یعنی مغز سودبردن از فرصت‌هایی که ممکن است پیش بیاید. همان‌طور که یک بازاری‌کالایی را امروز خریداری و ذخیره می‌کند یا پیش‌بینی این که در آینده زمینه آن کالا کم می‌شود یا با ایجاد یک جو مصنوعی، درصدد افزایش قیمت برمی‌آید.

بنابراین عملکرد بنیاد به دنبال این بود که در کجاها می‌تواند سود به دست آورد. مثلاً چون تعداد زائران مشهد زیاد بود فکر کرده است که یک شبکه حمل و نقل مسافر با راه‌آهن در آن مسیر به وجود بیاورد. یا خط هوایی و کشتیرانی ایجاد کند.

نشاط: این روند، به هر حال اقتصادی است

رشدیدی: تک‌تک تصمیمات پیشین بنیاد را حالا باید بر مبنای اصول و معیارهای اقتصادی ارزیابی کرد، این درست نیست که آقای رفیق‌دوست بگوید که فلان تصمیم من اشتباه بوده است. هزینه این تصمیم غلط را چه کسی می‌پردازد؟ جامعه می‌پردازد، بنابراین نکته بسیار مهم برای ما این است که درمقابل این همه اموال و دارایی‌هایی که در اختیار بنگاه‌های اقتصادی بود، آیا بازده مناسب در این ۲۰ سال دریافت شده‌است یا نه. بنابراین باید به دو نکته توجه شود: یکی این موضوع که آیا مدیریت توانسته بهره‌برداری مناسب بکند، یا نه؟ در کارهای سخت که نیاز به کار مداوم دارد مثل کشاورزی بنیاد به دلیل وسعت حوزه‌ها و مدیریت متمرکز بسیار ضعیف عمل کرده است. نکته مهم در زمینه استفاده از منابع و کارایی، موضوع انحصاراتی است که بنگاه داشته است. مثلاً وقتی ۹۲ درصد تولید تلویزیون و ۱۰۰ درصد تولید لامپ و ۸۰ درصد تولید فریزر در اختیار بنیاد است و غیره. وقتی در علم اقتصاد به یک بنگاه و یک رشته از فعالیت‌های تولیدی و صنعت نگاه می‌کنیم می‌بینیم با حالت انحصاری یا شبه رقابتی است. بنابراین هر تولیدکننده اگر در یک موقعیت خاصی از این حالات قرار بگیرد، تئوری علم اقتصاد می‌گوید که چگونه این سود را به حداکثر برساند. در خیلی از موارد، درواقع انحصار و شبه انحصار می‌بینیم که میزان تولید همیشه کمتر و قیمت همیشه بالاتر است. بنابراین تخصیص منابع یعنی نیروی کار و ماشین‌ودستگاه و سرمایه متعل می‌شود و با آن چیزی که در یک نظام رقابتی وجود دارد، تفاوت می‌کند.

نشاط: رشویه‌های مدیریتی بنیاد چه انتظاری وارد است؟

رشدیدی: ضررهایی که این مدیریت واردآورده از سه‌ده قابل بررسی است: یکی موضوع ندادن مالیات و اعمال نفوذ برای گرفتن امتیازهایی در سطح کلان. دوم، عملکرد از نظر انحصارداری و سوم عملکرد از نظر مدیریتی است که به عقیده من در خیلی از مواقع توانسته است، این بنگاه‌ها را صحیح اداره کند و مورد بهره‌برداری قرار دهد که این سه نکته قابل بررسی است. اما این نکته که با

بنیاد چه باید کرد؟ این امری است که راه‌حل‌های بسیار زیادی دارد.

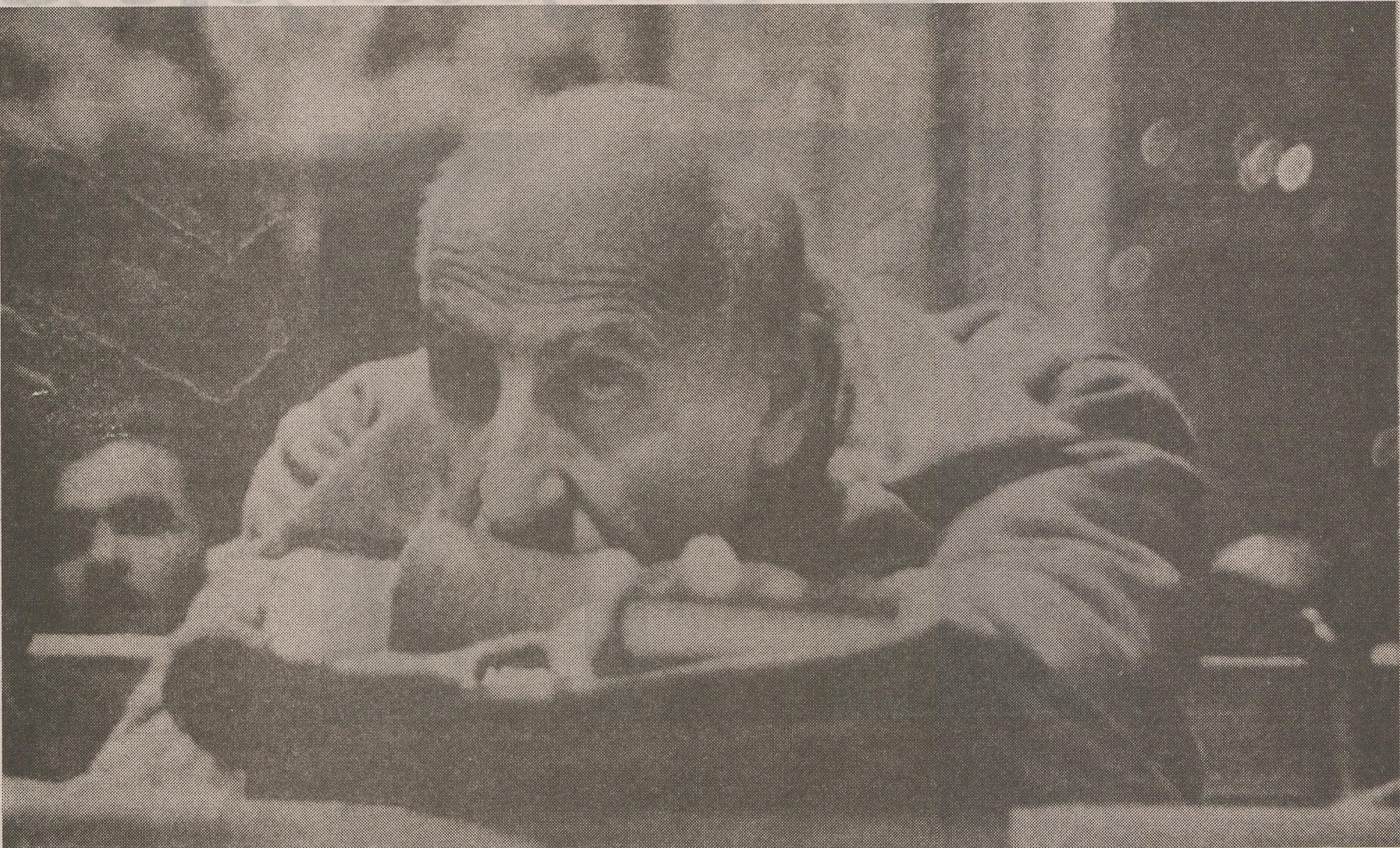
فریبرز رئیس‌دانا: درباره ماهیت انحصاری مخرب و با تذکر این نکته که

مفهوم انحصار می‌تواند گاهی هم خوب باشد (مثل انحصار طبیعی، مثل انحصارهای قراردادی که دولت‌ها می‌گذارند) مربوط به بنیاد نمی‌شود. نوع دیگر انحصاری است که حتی توانست به شمار رود و آن انحصار سیاسی و قدرت مدارانه سرمایه‌های متنوع است. این ماهیت را که شتابایی بکنیم با توجه به این ماهیت مدیریت باید در هر واحد اقتصادی از کوچک‌ترین دکه بفروشی، تا بزرگترین انحصارها در حالی که به نوعی در چارچوب انحصارات خصوصی خود کار می‌کند باید به نوعی پاسخگوی نیازهای اقتصادی، قوانین و مقررات باشد همسویی‌هایش را تا آن حدی که تعیین شده بتواند به اثبات برساند. حداقل این پرداخت، مالیات است و دیگری محیط‌زیست و دیگری می‌تواند در واقع مواردی تأثیرگذار بر اشتغال باشد یا نباشد.

تا آنجا که به این مجموعه مدیریت بنیاد برمی‌گردد، اولاً پاسخگویی مطلقاً وجود نداشته است. همین الان شاهد هستیم که رسانه‌ها اعم از رادیو و تلویزیون و مطبوعات از جریان‌های کارشناسی و دانشجویی از آنها دعوت کرده‌اند اما نماینده‌اند. چنین مدیریتی با روحیه یک اقتصاد علمی و یک اقتصاد پاسخگو سازگار نیست. یک مدیریت خلاق بخش خصوصی فعالیت‌ها و ابتکارهای خاص خود و علم خود را دارد. اما در جایی که باید پاسخگوی منافع ملی و اقتصاد ملی باشد یا نهایت ادب و احترام پاسخ می‌دهد و پاسخ می‌شوند. دوم این که همسویی ندارد، ما نمی‌بینیم که سرمایه‌گذاری‌های این مجموعه مدیریت و تصمیم‌هایش در انتخاب رشته سرمایه‌گذاری‌ها در خریدها و فروختن‌ها و وارد کردن در رشته‌های مختلف همسو با منافع اقتصاد ملی باشد. البته در یک بنگاه اقتصادی خیلی نمی‌توانید بخواهید که همسو با اقتصاد ملی باشد. چون همسو با سرمایه خود عمل می‌کند و این وظیفه زیرکارانه اقتصاددانان است که این همسویی‌ها را به وجود آورند. ولی وقتی این سرمایه به قول رئیس مجمع تشخیص مصلحت متعلق به مردم است باید این بنگاه پاسخگو باشد. قانون مالیات را می‌دانید که امسال بعد از این که اقتصاددانان صحبت کردند در قانون بودجه امسال قرار شد که آقایان مالیات بپردازند. مجلس هم با یک اکثریت ناچیزی تصویب کرد و این به دلیل فشارها و استدلال‌های منطقی طرفداران آقای رئیس‌جمهوری در مجلس بود. ولی این طرح در شورای نگهبان رد شد. گفتند چون ساختار مدیریت عوض شده است مجلس و دولت حق اظهار نظر ندارند. بنابراین چنین ساختار مدیریتی پاسخگو نیست و همسویی نداشته است و اثرگذاری مثبت در اقتصاد ملی ندارد.

۲۸ مرداد؛ غروب دولت ملی

از آرشیو تاریخ



اشاره

حکومت پهلوی با ارتکاب کودتا علیه دولت ملی مصدق نشان داد که تاب اصلاح را ندارد و شاه اگر چه در شب ۲۸ مرداد خنده ای مستانه سر داد اما حکومتش از همان روز در سر اشیبی سقوط افتاده بود. محمدرضا شاه تاوان غروب غمگین ۲۸ مرداد را در سپیده دم ۲۲ بهمن پس داد.

گروه داخلی

فروپاشی از درون

گزارش یک کودتا

یاشار هدایی

استوار است، تأکید کرد که، دموکراسی نوپای کنونی پدیدار نخواهد شد، مگر این که نیروهای مسلح از نظارت شاه خارج شود. مصدق بخوبی می دانست که اقدامات قاهرانه نیروی انتظامی بر علیه مردم، باعث تبلیغات جهانی و سییی بر علیه دولت وی خواهد شد و این امر نیز به نوبه خود در روند سیاست خارجی وی و از همه مهم تر ملی کردن صنعت نفت تأثیر گذار خواهد بود.

۳- تغییر نظام انتخاباتی:

دکتر مصدق با عنایت به این نکته که زمانی خواهد توانست به روند اصلاح وضع موجود بپردازد که، با بهره گیری از پشتوانه حمایت مردمی، به نقش آن ها در رخدادهای سیاسی اهمیت دهد، لذا با توجه به ترکیب مجلسین (شورای ملی و سنا) که در طی دوران مختلف خود از ترکیب کنایش ثابتی برخوردار بودند، سعی در تغییر نظام انتخابات داشت. این ترکیب ثابت در طی ادوار مختلف معلول روابط پنهان ساختار قدرت با ساختار سنتی جامعه ایران بود. این روابط که در نهایت باعث جذب نیروهای سلطنت طلب، زمینداران قدیمی و خوانین و رؤسای ایلات و عشایر می شد با سیاست داخلی حکومت ملی در تضاد بود. چرا که نیروهای مثرقی با این اندیشه که ریشه و منشأ هر تحولی و تغییری را فقط باید در آرای مردم جست وجو کرد،^۱ بیشتر طبقات پایین و متوسط جامعه را جذب می کرد. به عنوان مثال با اصلاح

مصدق با این استدلال که دیکتاتوری محمدرضا شاه بر بنیادهای نظامی استوار است تأکید کرد که دموکراسی نوپای کنونی پایدار نخواهد شد. مگر این که نیروهای مسلح از نظارت شاه خارج شود

مصدق معتقد بود ایران تنها هنگامی می تواند استقلال ملی خود را حفظ کند که سیاست خارجی نادرست و گمراه کننده گذشته یعنی موازنه مثبت را ترک کند و سیاست موازنه منفی در پیش گیرد.

دولت ملی دکتر مصدق، پس از دو دوره توجه به مقولاتی چون آزادی و مردم سالاری، یعنی شروع انقلاب مشروطه تا بمباران مجلس شورای ملی (استبداد صغیر) و فتح تهران به دست انقلابیون و جلوس احمدشاه تا کودتای ۱۲۹۹ رضاخان، سومین دور تلاش و روی کرد مردم ایران و نخبگان سیاسی برای پیشبرد روند دموکراسی در این کشور بوده است.

توجه روزافزون مردم به مؤلفه هایی چون قانون، آزادی و... در هر یک از دوران یاد شده، از روند روبه رشدی برخوردار است به طوری که می توان گفت، حد اعلای این رشد یافتگی در رفتار اجتماعی و سیاسی مردم پس از انتخابات دوم خرداد ۷۶ نمود یافته است. توجه به ابزار قانونمندی چون انتخابات، عنایت به نبود ابزار کافی در دست دولت برای حل معضلات و تحمل وضعیت دشوار اقتصادی و همچنین مقبولیت سیر تدریجی اصلاحات و... از مصادیق بارز رشد یافتگی مذکور است.

صرف نظر از کالبد شکافی روند یاد شده آنچه که در مطالعه تطبیقی ادوار دموکراسی می تواند مورد توجه قرار گیرد، بررسی عوامل ساختاری اجتماع است. این عوامل را می توان در قالب عناوینی چون احزاب، حکومت ها، عناصر اقتصادی و نقش و پایگاه اجتماعی موافقان و مخالفان آزادی قرارداد. آنچه که در این نوشتار بدان پرداخته خواهد شد بررسی نیروهای اجتماعی و سیاسی دوران حکومت ملی و نقش آنها در توسعه یا توقف دموکراسی از منظر جامعه شناختی درونی و تأثیر آن بر ظهور کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ است.

نقطه اوج جنبش دموکراسی ایران در دوران بعد از شهریور ۱۳۲۰ را می توان زمامداری دکتر مصدق دانست. وی که پس از افتتاح مجلس هفدهم با حمایت مردم، مأمور تشکیل کابینه شده بود، سه برنامه عمده و بنیادین را به مثابه هدفهای محوری و در عین حال اصلاحی خود اعلام کرد:
۱ - سیاست موازنه منفی:

مصدق معتقد بود ایران تنها هنگامی می تواند استقلال ملی خود را حفظ کند که سیاست خارجی نادرست و گمراه کننده گذشته یعنی موازنه مثبت را ترک کند و سیاست مناسب بی طرفانه ای در پیش گیرد (موازنه منفی).

سیاست خارجی ایران طی دوران گذشته به گونه ای بود که سعی می شد از اختلاف منافع قدرت های بزرگ در ایران استفاده شود و این هدف با اهدای امتیازهای مختلف تأمین می شد، یا اینکه برای ایجاد موازنه، با نیروی سومی همچون آلمان وارد معامله می شدند. سیاست خارجی دولت ها بر این اصل استوار بود که تنها راه پایدان دادن این وضعیت (امتیاز دهی) خاتمه بخشیدن به اهدای امتیازهای عمده و اتخاذ شیوه غیر متعهدانه از سوی ایران است. بسیاری از اقدامات دولت ملی از قبیل منع شاه از برقراری ارتباط مستقیم با دیپلمات های خارجی، تغییر نام وزارت جنگ به وزارت دفاع، کاهش ۱۵ درصد از بودجه نظامی و اعلام این مطلب که دولت در آینده فقط تجهیزات دفاعی خریداری خواهد کرد و... همگی در راستای این هدف قرار داشتند.

۲ - در دست گیری نیروهای مسلح:

مصدق با این استدلال که دیکتاتوری محمدرضا شاه بر بنیادهای نظامی

موضع گیری شدیدتر دولت علیه شاه، ارتش و نیروهای مخالف اصلاحات از جمله ایران و... بیشتر از گذشته بر دشمنی درباریان افزوده شد. دولت توانست با اختیارات فوق العاده نخست وزیر، قانونی وضع کند که طی آن سهم دهقانان از محصول سالانه ۱۵ درصد افزایش می یافت.

با شدت گرفتن روند روبه رشد اصلاحات از سوی مصدق، شکاف میان جبهه ملی نیز فرونی یافت. به طوری که دو طیف سنتی و متجدد این گروه نیز رو در روی هم ایستادند. این اختلاف اگر چه در ابتدای امر نیز با روی کار آمدن دولت ملی وجود داشت. ولی به دلیل پاره ای از مسایل همچون دشمنی مشترک با انگلیس چندان مجال خودنمایی نیافت. به طور مثال هنگامی که در ابتدای کار برخی از نیروها چون فداییان اسلام به واگذار شدن برخی کابینه ها چون وزارت جنگ به درباریان اعتراض کردند. آیت الله کاشانی طی اطلاعیه ای اعلام کرد: «موضوع نفت باید بر سایر مسایل تقدم داشته باشد و تا وقتی جبهه ملی این مبارزه مقدس و ملی علیه انگلیس را ادامه دهد، پشتیبان آن خواهد بود».^۳ بدین ترتیب تا حدی از بروز اختلاف جلوگیری شد. اما به تدریج با ایجاد تغییرات اجتماعی وسیع تر، پشتیبانی جناح سنتی جبهه ملی نیز کم تر شد. به طوری که با از دست رفتن پشتیبانی سه گروه بازار (مجاهدین اسلام)، حزب زحمتکشان، فداییان اسلام و... و افزایش تشنج ها که از سوی دول غربی نیز دامن زده می شد زمینه برای بروز کودتا آماده شد.^۴ از جمله مواردی که به این اختلافات افزود استدلال دولت ملی در رابطه با برابری در مقابل قانون و اعطای حق رای به زنان بود که موجب اعتراض جدیدی شد.^۵

ریشه های کودتا:

ریشه های کودتای ۲۸ مرداد سال ۳۲ را باید در دو زمینه در داخل و خارج از کشور جست وجو کرد. مجموع اختلافات داخلی زمینه مساعدی را برای دخالت نیروهای خارجی و توقف اصلاحات به نفع نیروهای ایستا و محافظه کار مهیا کرد. ضمن این که منافع شرکت های بزرگ نفتی نیز چنین ضرورتی را برای آن ها ایجاب می کرد. چرا که آن ها در حقیقت کارگردانان اصلی سیاست قدرت های بزرگ جهانی بودند و همین شرکت ها بودند که در سال های ۱۳۳۰ تا ۱۳۳۲ حکومت های دولی مانند انگلیس و آمریکا را با نفوذ خود تأمین کردند. در انگلستان حزب محافظه کار، جابگزین حزب کارگر و در آمریکا جمهور ریخو اهان جانشین دموکرات ها شدند. ائتلافی همگون و فشرده که برای واژگونی حکومت ملی ایران هماهنگ شده بود.

پی نوشت:

۱ - خاطرات و تآلمات دکتر

مصدق صفحه ۲۴۹: ... تشخیص

اینکه چه اشخاصی روی مصالح جامعه

مقاومت می کنند و چه اشخاصی روی

مصالح خودشان با مردم است و الحق

که مردم از عهده این تشخیص خوب بر

می آیند ...

۲ - یکی از نمایندگان در اعتراض

به مصدق در صحن مجلس گفت: ... این نخست وزیر است یا هرچی با انقلابی؟ کدام نخست وزیر این حرف را می زند که من روی ما مردم حرف می زنم ... (مذاکرات مجلس شانزدهم ۱۲ آبان ۱۳۳۰).

۳ - «پیامی به ملت» باختر امروز ۱۶ تیر ۱۳۳۰.

۴ - برای روشن شدن هرچه بیشتر بحث به تفسیر رادیو لندن مورخ ۲۴ تیرماه ۱۳۳۰ دقت کنید: ... اگر ملیون ایران توجه خود را به این موضوع و آتیه ایران و استقلال کشور و تجدیدنظر در قانون ملی شدن صنعت نفت معطوف نکنند و جرح و تعدیلی در آن ندهند، در نتیجه آتش جنگ داخلی افروخته خواهد شد ... (برگرفته از کتاب خاطرات و مبارزات دکتر حسین فاطمی)

۵ - «ایران بین دو انقلاب» - یرواند آبراهامیان صفحه ۳۳۹.



نقشه ایستای مصدق ۲۴ ماه در آن زندگی کرد



شاه با زاهدی از کودتا می گوید



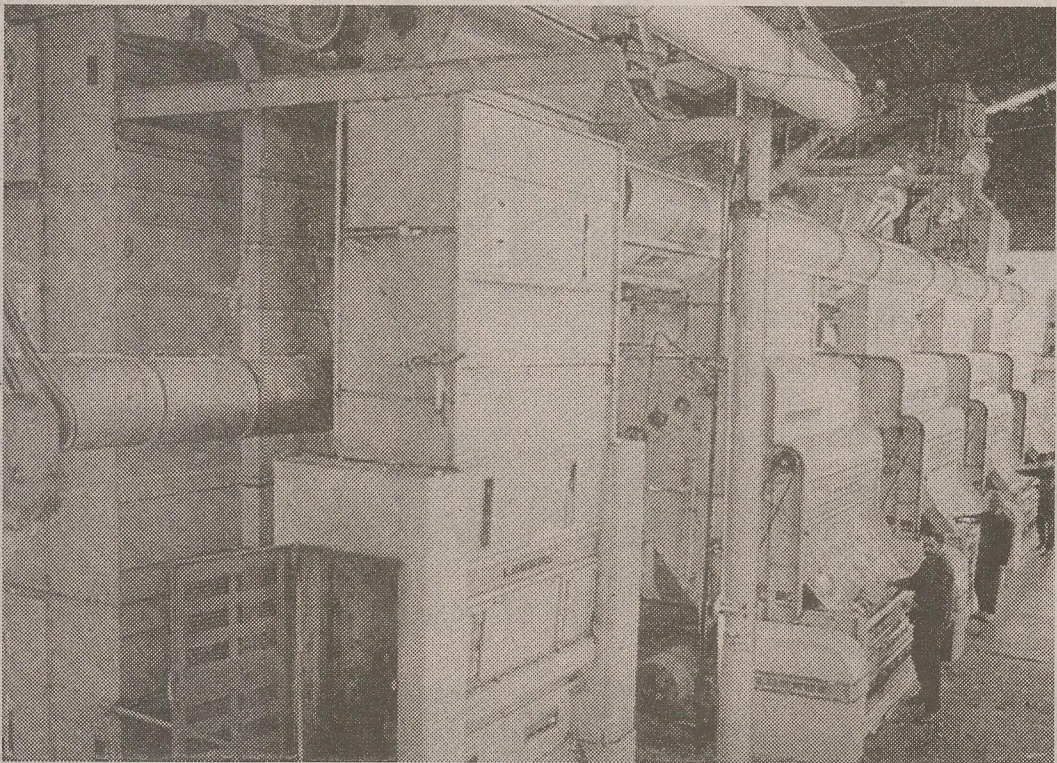
در عصرگاه ۲۸ مرداد خانه مصدق جایگزین برای زندگی گذاشت

مصادره‌ها و بنیادها

توزیع درآمد در سال‌های بعد از انقلاب

سهراب بهداد

ترجمه و تلخیص، محمد وطن پور*



اشاره

با فروپاشی رژیم پهلوی، اموال بسیاری از نزدیکان آن رژیم که از طریق نزدیکی با دربار و شاه به دست آورده بودند مصادره شد. از آن جا که بعد از هر انقلاب توزیع مجدد اقتصادی رخ می دهد مقاله حاضر با بررسی وضعیت مصادره ها چگونگی توزیع مجدد اقتصادی پس از انقلاب را بررسی می کند.

گروه اقتصادی

(جدول ۱) شاخص تولید واقعی

سال	۱۹۷۷	۱۹۷۸	۱۹۷۹	۱۹۸۰	۱۹۸۷	۱۹۸۲	۱۹۸۳
تولید واقعی قیمت سال ۵۳	۱۵۰/۶	۱۲۹/۱	۱۲۹/۷	۱۲۱/۵	۱۳۷/۵	۱۵۷/۱	۱۹۵/۲
سهم دستمزد و حقوق در ارزش	۱۵/۳	۳۲/۲	۳۲/۶	۳۴/۷	۲۹/۷	۲۶/۸	۲۴/۷
محصول قیمت جاری							

* منبع بانک مرکزی ایران سال ۱۳۶۲

اقتصادی که به تدریج به طرف

یک حالت تعادل جدید حرکت می کند

روش جبران زیان های گذشته

فقط می تواند به آرامی

صورت پذیرد

و این که این حالت جدید تعادلی

بعد از انقلاب نسبت به

قبل از انقلاب عادلانه تر است یا خیر

بستگی به

جهت گیری بلندمدت سیاست های

اقتصادی حکومت دارد

آن هاست.

وقتی که صنایع مصادره شده تحت کنترل مدیریت عمومی قرار

وسعت کل مصادره های بخش های صنعتی را می توان در ارقام زیر خلاصه کرد. تا ۱۹۸۲ حدود ۱۴/۲ درصد همه مجتمع های صنعتی (به جز صنعت نفت که ملی بود) با ۱۰ نفر کارگر یا بیشتر، که حدود ۶۸/۱ درصد نیروی کار و ۷۰/۹ درصد ارزش افزوده در این بخش را داراست تحت مدیریت عمومی قرار گرفتند. این آمار و ارقام صنایع و واحدهای صنعتی ملی شده تحت مالکیت مدیریت بنیاد مستضعفان را نیز شامل می شود. حال سوال این است این مصادرات چگونه توزیع درآمد بعد از انقلاب را تحت تأثیر قرار دادند؟ در این مبحث ما به آثار مستقیم توزیع مجدد دارایی های اقتصادی بدون این که وارد مباحث دیگر مثل تغییر سیاست های دولت در اقتصاد ملی شویم، پرداخته ایم.

شکاف نابرابر درآمد در ایران قبل از انقلاب بدون شک یکی از عوامل بسبج توده مردم ایران در انقلاب ۱۹۷۹ بود. در قطعنامه پایانی راهپیمایی عاشورا ۱۱ دسامبر ۱۹۷۸ (۲۰ آذر ۵۷) بر پایه گذاری «عدالت اجتماعی»، حق کارگران و رعیت ها از کل تولیدات آنان تأکید شده بود و بر پایان هرگونه تبعیض، استثمار، گرانفروشی (سودجویی) و سلطه اقتصادی که از طرفی منجر به تجمع ثروت زیاد و از طرف دیگر فقر و محرومیت می شد، توجه شده بود.

این مقاله سعی دارد تغییرات نابرابری توزیع درآمد در ایران را بعد از انقلاب مطالعه کند و انتظار می رود در نتیجه توزیع مجدد وسیع دارایی های اقتصادی سودآور در سال های اولیه انقلاب (۸۰-۱۹۷۹) بی عدالتی درآمدی کم شده باشد.

زمانی که اقتصاد به تدریج به طرف یک حالت تعادل جدید حرکت می کند، روش جبران زیان های [خرابی های] گذشته فقط می تواند به آرامی صورت پذیرد و این که این حالت جدید تعادلی بعد از انقلاب نسبت به قبل از انقلاب عادلانه تر است یا خیر بستگی به جهت گیری بلندمدت سیاست های اقتصادی حکومت دارد و پیشاپیش نمی توان قضاوت کرد. در دوران بعد از انقلاب، حداقل تا یک نقطه، در مراحل عادی سازی، تولید ملی واقعی و درآمد متوسط واقعی خانوارها [به وضوح] کمتر از دوران قبل از انقلاب بود. (جدول شماره ۱)

چون آشوب های سیاسی از تابستان ۱۹۷۸ روی عملکرد طبیعی اقتصاد مؤثر واقع شدند از آمار سال ۱۹۷۷ در صورت لزوم برای مقایسه تغییرات بعد از انقلاب استفاده شده است.

سیاست های توزیع مجدد بعد از انقلاب:

سیاست های توزیع مجدد بعد از انقلاب (ایران) بیشتر در دو سال اول بعد از ۱۹۷۸، (۸۰-۱۹۷۹) عملی شد. این سیاست ها را می توان به دو گروه اصلی تفکیک کرد.

اول: سیاست توزیع مجدد دارایی های اقتصادی

دوم: سیاستهای توزیع مجدد دیگر، مانند: سیاست های دستمزد و مالیات.

در این مقاله به تبیین سیاست های توزیع مجدد دارایی های اقتصادی بسنده می کنیم:

در اولین سال بعد از انقلاب برای بسیاری از دارایی های بزرگ اقتصادی، از راه احکام ملی سازی دولت موقت، رأی توفیق صادر شد و از سوی دادگاه های انقلاب اسلامی یا از سوی اشخاص و گروه ها این اموال مصادره شدند. در ژوئن ۱۹۷۹، (تابستان ۵۸) بانک خصوصی بدون پرداخت هیچ گونه غرامتی به سهامداران عمده (اصلی) آنان، ملی اعلام شدند و در جولای همان سال صنایع تولیدی فلزات اساسی (فولاد، آهن، آلومینیم)، دارایی ۵۱ نفر از بزرگ ترین صاحبان صنایع ایران و اقوام و نزدیکان آنان (که به دلیل روابط غلط با رژیم گذشته به دست آورده بود) و بنگاه های صنعتی که بدهی هایشان به بانک ها از ارزش دارایی هایشان بیشتر شده بود، به یکباره از سوی دولت، ملی اعلام شدند. صنایع بزرگ ملی شده تحت مالکیت و کنترل دولت درآمدند. در حالی که دارایی های سلب مالکیت شده (مصادره شده) از سوی دادگاه های انقلاب به بنیاد مستضعفان [و جانبازان]^۱ واگذار شد.

بنیاد مستضعفان نام یک بنیاد [کارتل] است که در مارس ۱۹۷۹ به فرمان امام خمینی (ره) تأسیس و هدایت شد و از کنترل های مالی دولت معاف است. دارایی های بنیاد مستضعفان در سال ۱۹۸۲ مرکب از:

۲۰۳ بنگاه اقتصادی بزرگ صنعتی و معدنی،

۲۳۸ بنگاه تجاری و دیگر خدمات تخصصی بزرگ.

۴۷۲ مزراع تجاری، ۱۰۱ شرکت ساختمان سازی.

۲۷۸۶ قلم دارایی دیگر بود.

توجه

قابل توجه ساز مانها - ارگانها - نهادها

کارخانه برنجکوبی ساحل (واقع در احمد آباد رودسر)

بهترین برنج مرغوب با کیفیت و عطر عالی خوش طعم

بصورت کلی آماده تحویل می باشد .

رودسر - خ شهدا - احمد آباد کارخانه برنجکوبی رجب تقی پور

۰۱۴۲۶۲ - ۸۲۰۸ - ۲۴۰۰۶

توجه

قابل توجه ساز مانها - ارگانها - نهادها

کارخانه برنجکوبی ساحل (واقع در احمد آباد رودسر)

بهترین برنج مرغوب با کیفیت و عطر عالی خوش طعم

بصورت کلی آماده تحویل می باشد .

رودسر - خ شهدا - احمد آباد کارخانه برنجکوبی رجب تقی پور

۰۱۴۲۶۲ - ۸۲۰۸ - ۲۴۰۰۶

فروشگاه تسمه سعدی عرضه کننده انواع

تسمه های مواد غذایی، دور متغیر، Vbelt (ویبلت)،

انتقال نیرو، P.V.C، نوار نقاله و انواع بلبرینگ و

پایطاقانهای صنعتی و سوزنی، کاسه نم.

آپارات انواع تسمه های لاستیکی و P.V.C با نازلترین

قیمت ساخت کلیه قالبهای لاستیکی در ابعاد مختلف.

اجناس این فروشگاه با قیمت سالهای ۷۴ و ۷۵ بفروش

می رسند.

نشانی: سعدی جنوبی، پاساژ رضوی، پلاک ۳

تلفن: ۳۹۱۳۵۳۲-۳۱۱۲۸۹۳- دور نویس ۳۹۱۹۴۸۴

فروش مطب کامل دندانپزشکی
در زاهدان با سابقه شش ساله

۰۵۴۱ - ۲۳۴۶۶۹
موبایل : ۰۹۱۱۲۰۳۹۴۱۵

2712

نشاط طاهر

اشتراک می پذیرد

۲۰۱۳۳۷۳

مبتدا

کنیتکس

کنیتکس موبولیت (با لاستیک ویژه نمای داخلی ساختمان) در ۱۸ رنک

پخش تولید

دفتر مرکزی و کارخانه : مازندران، نور، کوی نیشاب

تلفن: ۲۲۰۷۲ - ۲۳۳۸۸ - ۱۹۶۴ - کنیتکس: ۴۴۱۵/۱۶۲

نخبگان دانش

یک هفته زمان کافی است

تقویتی • تجدیدی • تمام مقاطع

تلفن: ۲۰۳۱۶۱ - ۲

توجه

اقساط ۳۶ ماهه بدون پیش قسط

☐ پنتیوم FULL 300 II ماهی ۱۷۰۰۰ تومان

☐ تلویزیون ۲۱ گلدستار ماهی ۷۰۰۰ تومان

☐ ضبط ۳ دیسک آیوا ماهی ۵۰۰۰ تومان

لطفا جهت دریافت بروشور رایگان خرید، نوع درخواست خود را با علامت ضربدر مشخص کرده و همراه با مشخصات کامل خود به علاوه آدرس دقیق حد اکثر تا تاریخ ۱۵/۶/۷۸ یا پست سفارشی به آدرس قائم شهر صندوق پستی ۷۱۴-۴۷۶۱۵ ارسال نمائید. کپی مورد قبول است.

2716

صاحب امتیاز و مدیر مسئول لطیف صفری	سر دبیر ماشاءالله شمس الواعظین	مدیر تحریریه محمد دهقانی آرائی	معاون سردبیر علی اکبر قاضی زاده	رئیس شورای سیاستگذاری حمیدرضا جلائی پور	مشاور کنترل کیفی سید مرتضی مردیها	مدیر پروژه باقر ولی بیگ	مدیر هنری کوروش قاضی مراد	دفتر سردبیر ناهد سیمعی یسری صادقی
--	--	--	---	---	---	-----------------------------------	-------------------------------------	--

گرافیک و کامپیوتر زهراروغنی - سوگند صدیقی - مینا عسگری - آزیتا افتخاری	سازمان آگهی ها مدیر گروه: علی اکبر فرناد همکاران: سید سعید هاشمی - امیر بهمن علیخانی - حسین اولیاء - هایده شریفیان - هرمز شریفیان - فاطمه پورعبیدیان علیرضا نوروزی - احمد کمالی - منصوره قزوینی - سونیا حقانی - شامون شیخ الاسلام - شهیدخت کرباسیان امور فنی و نظارت: محمد معزین - حمیدعلی نقیان - حسن کریمی - ناصر سعیدیان - مرتضی غلامی - نصرت الله رحمتی - خلیل آذرافکار - حسن شریفی امور اشتراک و روابط عمومی: حمیدرضا جمال امیدی	آدرس دفتر مرکزی و سازمان آگهی های نشاط: خیابان ولیعصر روبروی جام جم - خیابان شهید طاهری پلاک ۱۵ تلفن تحریریه: ۲۰۱۳۳۷۳ - ۲۰۱۳۳۷۳ - ۲۰۱۳۳۷۳ تلفن: ۲۰۳۴۲۲ - ۲۰۳۴۲۲ - ۲۰۳۴۲۲	امور چاپ: شرکت چاپ گستر ۶۰۲۶۸۷۱ - شرکت نشر و چاپ تهران ۶۴۶۳۱۷۸-۹ امور توزیع: شرکت نشر گستر روزن تلفن: ۸۸۶۵۲۷۲-۳
--	---	---	---

Inernet Address: www.neshat.com

NESHAT IRANIAN INDEPENDENT DAILY

روزنامه نخبگان

از ۳۰ تیر تا ۲۸ مرداد

سیزده ماه فرصت برای کودتا

حسن فتحی

همواره این سؤال مطرح بوده است که در فاصله ۳۰ تیر ۱۳۳۱ تا ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ چه حوادثی در کشور روی داد که در پی آن مردمی که در ۳۰ تیر برای روی کارآوردن مجدد دکتر مصدق با ارتش و تئروهای دولتی به مقابله برخاستند و احمد قوام (قوام السلطنه) را وادار به استعفا و خانه نشینی کردند، در روز ۲۲ مرداد بی تفاوتی پیش گرفتند و اجازه دادند چماقداران شعبان جعفری (بی مخ) و بلدکاره های ملکه اعتضادی جامعه را به آشوب بکشند و دولت را ساقط کنند؟

موضوع نهضت ملی شدن صنعت نفت و ماجرای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ بنا به دلایلی به طور کامل و بی طرفانه ریشه یابی نشده و مورد نقد و بررسی قرار نگرفته است. کسانی که طرفدار آیت الله کاشانی هستند همه تقصیرها را به گردن دکتر مصدق انداخته اند و او و اطرافیانش را عامل دلسردی مردم می دانند و طرفداران دکتر مصدق نیز طرف مقابل را به اختلاف افکنی و مشکل آفرینی متهم می کنند. ولی اگر واقع یبانه به قضیه نگاه کنیم مشاهده خواهیم کرد تا زمانی که مصدق و کاشانی هم جهت و هم سو بودند، هیچ توطئه ای نتوانست خدشه ای به روند نهضت وارد بیاورد که نمونه بارز آن قیام ۳۰ تیر است که با پیروزی مردم و عقب نشینی دزبار و کناره گیری احمدقوام همراه شد. ولی وقتی که دوستی جای خود را به اختلاف و کشمکش داد و عقل و تدبیر در مقابل چماقداری و تروریسم و جوسازی عقب نشینی کرد، راه برای کودتاگران و عوامل آشکار و نهان آن گشوده شد.

در پیدایش اختلاف بین کاشانی و مصدق که سبب عقیم ماندن نهضت ملی و حاکمیت کنسر سیوم در ایران شد، عوامل بسیاری دخالت داشتند، به طوری که نمی توان ادعا کرد یک جناح در این موضوع نقش داشت. ولی طرف دیگر ساکت بود.

اگر نگاهی به کتاب ها و مقالاتی که طی این سال ها نوشته شده است، بیندازیم، به این نکته می رسیم که طرفداران مصدق و کاشانی سعی کرده اند خود را از خطا مبرا بدانند و تمامی تقصیرها را به گردن طرف مقابل بیندازند.

برای بررسی اختلافات و دلایل پیدایش مشکلاتی که به کودتای ۲۸ مرداد انجامید، نباید فقط به مقطع زمانی هفته های پایانی مرداد ۱۳۳۲ و رویدادهای این مقطع توجه کرد. بلکه نیاز است رویدادها و تحولات سه مقطع را مورد بررسی قرار داد:

- مقطع تیر ماه ۱۳۳۱
- مقطع مرداد ۱۳۳۲
- مقطع پس از کودتا

با بررسی این سه مقطع تاریخی، مشاهده خواهد شد که مصدق و کاشانی از سوی احزاب و گروه های مختلف تخت فشار قرار داشتند تا خواسته ها و توصیه های یکدیگر را نادیده بگیرند و برخلاف هم قدم بردارند.

یکی از گروه هایی که خود را حامی کاشانی قلمداد می کرد و داعیه اسلام داشت فداییان اسلام بود که با ترور احمد کسروی خود را مطرح کرد و از همان خطمشی در ایران تبعیت می کرد که اخوان المسلمین در مصر پیش گرفته بود. فداییان اسلام در زمان نواب صفوی وقتی که رابطه بین مصدق و کاشانی حسنه بود و آنان دست در دست یکدیگر نهضت را به پیش می بردند با انتشار بیانیه ای به انتقاد از کاشانی پرداختند و درصدد بی اعتبار کردن او برآمدند. به طوری که چند روز پس از نخست وزیری دکتر مصدق، فداییان اسلام در بیانیه ای به انتقاد از دکتر مصدق و آیت الله کاشانی پرداختند. سپس نواب صفوی

بیانیه ای منتشر کرد که حکایت از

ضدیت وی با رهبران نهضت داشت. ۱. در پی انتشار بیانیه نواب صفوی، روزنامه آتش در شماره ۹۲۵ خود در تاریخ ۱۹ اردیبهشت ۱۳۳۰ نوشت: «بیم آن می رود که اختلاف جدی بین جماعت فداییان اسلام و دولت آقای دکتر محمد مصدق برپا شود. دیروز نشریه ای در تهران توزیع شد که رؤسای این جماعت، دکتر مصدق را متهم به ارتکاب اعمالی برضداسلام نموده و او را تهدید کرده اند چنانچه ۱۲ نفر از اعضای جماعت فداییان اسلام را که محکوم به زندان شده اند، آزاد نکند با حکومت او و اعضای جبهه ملی تسویه حساب خواهند نمود. این زندانیان را حکومت آقای حسین علّا به اتهام توطئه قتل پیشوایان سیاسی ایران پس از قتل رزم آرا بازداشت کرده بود.» در پی موضع گیری نواب صفوی علیه کاشانی و مصدق، گروهی از فدایییان اسلام اطلاعاتیه ای منتشر کردند و طی آن اعلام داشتند:

هوالعزیز

«فدایییان اسلام نواب

صفوی را طرد نمودند»

در این بیانیه که در روزنامه

قائم مقام در تاریخ ۲۱ اردیبهشت ۱۳۳۰ به چاپ رسید، آمده بود «نواب صفوی که مدتی او را به رهبری انتخاب نموده بودیم در اثر لغزش های پی درپی و اساقه ادب هایی که به ساخت مقدس بزرگ ترین و برجسته ترین فرزندان قرآن یعنی آیت الله بروجردی و آیت الله کاشانی و آیت الله خوانساری و آیت الله حاجت یعنی پرچمداران حقیقی اسلام و سایر مبارزان راه حق وارد می کرد و برای اجرای شهوات بی جا و ادعاهای پوچ و بی اساس خود تلاش می کرد، لذا از خمعیت فداییان اسلام برکنار شد و هم اکنون تیری خودمان را از او و اظهارات شوم و انتشاراتش که به نام فداییان اسلام منتشر می کرد اعلام داشته و ساخت مقدس فداییان اسلام را از این گونه اعمال زشت تطهیر می نماییم.»

در همین رابطه نواب صفوی با مجله ترقی مصاحبه ای کرد و به تشریح دیدگاه های خود پرداخت. این مصاحبه در شماره ۲۳۵ مجله ترقی به تاریخ ۲۳ اردیبهشت ۱۳۳۰ به چاپ رسیده بود. در این مصاحبه نواب صفوی صراحتاً اعلام کرد: «من کاشانی و دکتر مصدق و جبهه ملی را به محاکمه دعوت می کنم که اخلاقاً محاکمه شوند و من آشکارا با آن ها روبرو خواهم شد تا مردم بفهمند آن ها چه خلافکاری هایی کرده اند و اگر ترسی ندارند برای این محاکمه حاضر شوند.»

در کنار فداییان اسلام باید به حزب زحمتکشان مظهر بقایی اشاره کرد که مدت ها از یاران و دوستان احمد قوام بود. ولی بعدها



اشاره

چهل و شش سال پیش دولت ملی مصدق با یک کودتای آمریکایی - شاهنشاهی سقوط کرد،

اگرچه عمر دولت مصدق ۲۴ ماه بیشتر نبود اما گفته ها و نوشته ها درباره این فرصت کوتاه بیش

از سلطنت نیم قرن پهلوی هاست. مقاله ای که پیش رو دارید از مصدق و دولتش می گوید و

مخالفت هایی را که زمینه ساز گشت تا بیگانگان خارجی و استبداد داخلی در سرنگونی دولت

مصدق توفیق یابند را بر می شمرد.

ولی پیروزی وی ناشی از شیوه های دیکتاتورمآبانه بود و به کار بردن همین شیوه ها مخالفت بعضی از مؤثرترین طرفداران او را برانگیخته بود. کاشانی که به عنوان رئیس مجلس، ناسیونالیست های افراطی را رهبری کرده بود، در این وقت با مخالفان محافظه کار مصدق متحد شد.^۵

وزیر خارجه انگلیس که به تشریح وقایع پرداخته است از سقوط دکتر مصدق و دولت او به قدری شاد شد که صراحتاً اعلام کرد: «خبر سقوط مصدق از اریکه قدرت هنگامی به من رسید که دوران نقاهت را می گذراندم و به اتفاق زن و پسرم در دریای مدیترانه، میان جزایر یونان با کشتی گردش و سیاحت می کردم. آن شب با خیال راحت و شادمانه خوابیدم».^۶

در حالی که وزیر خارجه انگلیس از سقوط دولت ایران شادمان می شود، فقط سه روز پس از کودتا، زاهدی نخست وزیر کودتا با آیت الله کاشانی ملاقات کرد. مطبوعات اعلام کردند: «به قرار اطلاع دیروز شبته ۳۱ مرداد آقای نخست وزیر (زاهدی) از حضرت آیت الله کاشانی تقاضای وقت ملاقات کردند و در شمیران با حضور آقایان شمس قنات آبادی، دکتر بقایی، نادعلی کریمی و حائری زاده، با آیت الله کاشانی ملاقات کردند. در این ملاقات حضرت آیت الله از نخست وزیر راجع به نفت و غرامت سؤال کردند. نخست وزیر جواب دادند که نفت به انگلستان به هیچ وجه نخواهم داد و غرامت را هم چون انگلستان هیچ گونه حقی ندارد نخواهم پرداخت».^۷ ولی در زمان زاهدی قرارداد نفت با کنسر سیوم منعقد شد. اگر در زمان قبل ایران فقط با کمپانی نفت ایران و انگلیس طرف بود از این پس با یک کنسر سیوم روبه رو شد که شامل شرکت های نفتی آمریکا، فرانسه، هلند و انگلیس می شد.^۸

در سال های پس از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ تحلیل های بسیاری ارایه شد. ولی بسیاری از این تحلیل ها یک طرفه بوده است. دکتر بقایی در کتاب «چه کسی منحرف شد»، صراحتاً به انتقاد از دکتر مصدق پرداخته است و او را مقصر می داند. او در ضمیمه کتاب چه کسی منحرف شد با عنوان حزب زحمتکشان ملت ایران و مسأله برقراری رابطه با انگلستان صراحتاً می نویسد، دکتر مصدق در دوران اولیه زمامداری خود خدمت کرد و بعد منحرف شد و در آخر هم به نهضت ملی ایران خیانت نمود.^۹

در همین رابطه دکتر حسن آیت در کتاب درس هایی از تاریخ سیاسی ایران اعلام می دارد الان که سال ها از آن زمان می گذرد (۳۰ تیر) می توانیم قضاوت کنیم که آن استعفا خود یک توطئه بود. همان طوری که در نامه آیت الله کاشانی خواهیم خواند، می خواستند که او قهرمانانه کنار برود چون لازمش داشتند و شخصی مثل قوام بیاید و خواسته استعمارگران را به آن ها بدهد. متنها مردم نگذاشتند و قوام را ساقط کردند و دکتر مصدق مجدداً سر کار آمد.^{۱۰}

ولی طرفداران دکتر مصدق، نظر دیگری درباره او دارند. مهندس بازرگان در دادگاه نظامی صراحتاً به حمایت از او پرداخت و گفت: «ما مصدق را به عنوان یگانه رئیس دولتی که در طول تاریخ ایران محبوب و منتخب واقعی اکثریت مردم بود و قدم در راه خواسته های ملت برداشت و توانست پیوند بین دولت و ملت را برقرار سازد و مفهوم واقعی دولت را بفهماند و به بزرگترین موفقیت تاریخ اخیر ایران یعنی شکست استعمار نایل گردد تجلیل می کنیم».^{۱۱}

حال این سؤال مطرح می شود که در فاصله ۳۰ تیر ۱۳۳۱ تا ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ چه شرایطی در ایران به وجود آمد که مردم دلسرد شدند و با کودتاگران مقابله نکردند؟ آیا کودتاگران قوی تر از عناصری بودند که در ۳۰ تیر برای تقویت احمد قوام و دربار به خیابان ها ریخته بودند؟

طسی ایبن مدت اختلاف افکنی بین مصدق و کاشانی سبب شد تا اتحاد و یکپارچگی جای خود را به اختلاف و درگیری بدهد. به طوری که دکتر مصدق برای مقابله با آشوب ها و درگیری های خیابانی قانونی را به تصویب رساند و کمیسیون امنیت اجتماعی را تشکیل داد که شامل رؤسای شهربانی، ژاندارمری، سازمان امنیت، دادگستری و دادستان محلی که افراد مخل امنیت را تبعید می کردند، می شود.^{۱۲}

ولی این کمیسیون و اقدامات دیگر هم نتوانست مانع تخریب افکار عمومی و از بین رفتن وحدت و هماهنگی مردم شود. این اختلاف ها صحنه پر شور قیام ۳۰ تیر ۱۳۳۱ را به جامعه بی تفاوت ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ تبدیل کرد. خارج کردن مردم از صحنه که وظیفه اصلی اختلاف افکنان بود، اختلاف

رهبران که مردم را دلسرد کرد و زمینه را برای فعالیت عناصر وابسته مساعد ساخت و اهمال و سستی تصمیم گیران که منافع شخصی و گروهی خود را بر مصالح جامعه ترجیح می دادند اوضاع را چنان دگرگون ساخت که هم دستاوردهای نهضت از بین رفت و هم دیکتاتوری به صورتی آشکار بر جامعه حاکم شد.

منابع:

۱- ص ۸۷- تشنجات و درگیری های خیابانی و توطئه ها در دوران حکومت دکتر محمد مصدق- گردآورنده محمد ترکمان

۲- اسنادی پیرامون توطئه ربودن و قتل سرلشکر افشار توس- گردآورنده محمد ترکمان

۳- افول یک مبارز ع-محمداقّا و م-صدیقی

۴- ص ۲۹۶- خاطرات آنتونی آیدن

۵- ص ۳۰۲- خاطرات آنتونی آیدن

۶- ص ۹- مجموعه ای از مکتوبات، سخنرانی ها و پیام های آیت الله کاشانی- جلد ۴ گردآورنده محمد دهنوی

۷- ص ۴۷۷- جنبش ملی شدن صنعت نفت ایران- سرهنگ غلامرضا نجانی

۸- ص ۲۰- ضمیمه- چه کسی خیانت کرد؟ دکتر مظفر بقایی

۹- ص ۲۷۶- درس هایی از تاریخ سیاسی ایران- دکتر سیدحسن آیت

۱۰- ص ۱۳۵- مذاقات مهندس بازرگان در دادگاه غیر صالح تجدیدنظر

نظامی

مصدق، دادگاه نظامی که شاه برای او ترتیب داده وارد می شود

مصدق در دادگاه از منافع ملی دفاع می کند اما گوش شنوایی نیست

به جبهه ملی پیوست و حزب زحمتکشان را درست کرد. اما هیچ گاه عقیده ثابتی نداشت. زیرا علیه دکتر مصدق هم به فعالیت پرداخت و در ترور افشار توس رئیس شهربانی دکتر مصدق دست داشت. ۲. چاقوکش های او همواره یکی از عوامل ایجاد اغتشاش و ناامنی در کشور بودند. درباره چرخش های سیاسی بقایی همین پس که پس از قطع وابستگی به قوام السلطنه به جبهه ملی آمد و در روزهای قبل از کودتا با عوامل کودتا همراه شد و پس از کودتا هم با سفارت آمریکا و سرلشگر زاهدی نخست وزیر کودتا همکاری کرد.

او در ماجرای ترور رزم آرا، رابط جبهه ملی با فداییان اسلام بود. نگاهی به کتاب «افول یک مبارز» که وصیت نامه سیاسی بقایی را شامل می شود این چرخش ها را به خوبی آشکار می کند. در صفحه ۱۴ آن آمده «آیت الله کاشانی می گوید که چند نفر نزد شهید نواب صفوی می روند و به او پیشنهاد ترور رزم آرا می دهند. یکی از همین افراد دکتر بقایی بود که اصرار زیادی در این کار داشت».^۳ او در وصیت نامه سیاسی خود صراحتاً اعتراف می کند که «در جوانی من سخت طرفدار دیکتاتوری بودم و نسبت به رضاشاه عواطف و احساساتی داشتم».^۴

وجود چنین عناصری در صف اول مبارزه همراه با اختلافاتی که بین آیت الله کاشانی و دکتر مصدق بروز کرد زمینه را برای دخالت بیگانگان و دربار فراهم آورد.

زمانی که اختلافات اوج گرفت و طرفین علیه هم به فعالیت

● شما یکی از کسانی هستید که جامعه مدنی را نقادی ثئوریک کرده اید.

آیا جامعه مدنی را در ایران قابل وقوع می دانید یا نه؟

شهریار زرنشناس: اگر به لحاظ تاریخی و تئوریک بخواهیم در باره جامعه مدنی صحبت کنیم، می بینیم که نخستین بار در آرای کسانی چون هابز و جان لاک مطرح می شود. در اندیشه کسی چون جان لاک جامعه مدنی، جامعه ای کاملاً لیبرالی است و جامعه بورژوا- لیبرال است. بعد از او هگل به صراحت از ماهیت بورژوایی جامعه مدنی سخن گفت یا مارکس وقتی از جامعه مدنی انتقاد کرد آن را جامعه ای سرمایه داری نامید. آنتونی گرامشی ثومار کسبست ایتالیایی نیز وقتی از جامعه مدنی سخن می گوید و جایگاه جامعه مدنی را در نسبت با قدرت سیاسی می سنجد تا حدی از همین میراث نظری استفاده می کرد. بنابراین اگر جامعه مدنی را در تعریف رایج فلسفی که نزد لاک، هگل و دیگران دارد، به کار ببریم - یعنی یک جامعه لیبرال - من معتقدم در ایران، جامعه مدنی امکان تحقق ندارد.

● دلیل شما برای متحقق نشدن جامعه مدنی در ایران چیست؟

شهریار زرنشناس: چون لیبرالیسم به یک دوره از حیات مدرنیته تعلق دارد دورانی که در آن مدرنیته هنوز به تمامی وارد روزگار افول خود نشده، اقتصاد آزاد رقابتی حاکم است و در واقع نظام سرمایه داری هنوز وارد مرحله انحصاری و امپریالیستی خود نشده است. در جوامعی نظیر ایران که پتانسیل اصطکاک اجتماعی زیاد و ساختار نظام سرمایه داری به کلی ویران شده است و طیف وسیعی از عناصر دکلاسه (عناصری که اختصاص به گروه خاصی ندارد) در آن وجود دارند، و اساساً در زمان انحطاط و افول مدرنیته، آترا تجربه می کنیم، از سوی دیگر سرمایه داری جهانی نیز بر تمام جهان مسلط است و فضای کشور ما را نیز تحت تأثیر خود قرار داده است.

در این چنین شرایطی، ساختار اجتماعی - سیاسی اجازه ظهور هیچ نوع لیبرالیسمی را نمی دهد. در واقع ماهیت ساختار نظام بورژوایی در ایران ضد آزادی، ضد عدالت و به ناگزیر افراط گرا و تعادل گریز است.

● ویژگی هایی که جامعه ایران دارد، خوب است؟

شهریار زرنشناس: من فقط وضعیت را توصیف می کنم.

● این ویژگی های ساختاری جامعه ایران یعنی ضد عدالت، افراط گرا

و تعادل گریز بودن خوب است یا بد؟

شهریار زرنشناس: آنچه گفتیم ساختار جامعه ایران نیست. ساختار نظام سرمایه داری در ایران بدین گو نه است. در چنین شرایطی با توجه به گذشتن عصر لیبرالیسم امکان تحقق جامعه لیبرالی نیز نخواهد بود. اساساً لیبرالیسم در ایران وعده ای دروغین است. البته بگویم که عدالت و آزادی راستین نه در غرب و نه در ایران با لیبرالیسم تحقق نمی یابد.

● شما اثبات می کنید که لیبرالیسم غیر ممکن است و از این طریق عده ای این امکان را می یابند که عده دیگری را به اتهام لیبرالیست بودن کتک بزنند یا بکشند، این کار خوبی است؟

شهریار زرنشناس: این بحث دیگری است. ما در حوزه نظر صحبت می کنیم.

● ما اثر این نظر را در حوزه عمل می بینیم.

شهریار زرنشناس: در حوزه نظر، حق داریم نظر خود را راجع به لیبرالیسم بگویم. لیبرالیسم به عقیده من در غرب نتوانست عدالت و شعارهای عصر روشنگری را تحقق بخشد و نه در ایران خواهد توانست چون امکان تحقق وجود ندارد.

لیبرالیسم در ایران یک سراب و توهم است. عده ای هم در مخالفت با لیبرالیسم خشونت به خرج می دهند و این اصلاً به من و امثال من که در حوزه نظر به نقد ماهیت لیبرالیسم می پردازیم ربطی ندارد. از آنان باید به نحو دیگری خواست که دست به چنین کاری نزنند.

● چرا همیشه فاشیست ها مخالف لیبرالیسم بودند؟

شهریار زرنشناس: نه، نه، من به این نظر اعتقاد ندارم. به این دلیل که - غیر از سنت مارکسیستی که به طور طبیعی در مقابل لیبرالیسم قرار دارد - می بینید که حتی ثومارکسیست هایی نظیر طرفداران مکتب فرانکفورت و میشل فوکو که نمی توان او و امثال او را به یک مکتب فکری خاص وابسته دانست و مارتن هایدگر و دریدا به نحوی مخالف لیبرالیسم هستند و دعوی نقادی لیبرالیسم را دارند. به این ترتیب می بینید که تنها فاشیست ها، لیبرالیسم را نقادی نمی کنند.

● به هر حال فاشیست ها هم مخالف لیبرالیسم هستند.

شهریار زرنشناس: به نظر من فاشیسم هم مانند لیبرالیسم از بطن جامعه مدرن برخاسته است و من این دو را به لحاظ ماهیت فلسفی و بنیادهای نظری دوروی یک سکه می دانم. لیبرالیسم ایدئولوژی جامعه مدرن است و فاشیسم هم فاشیسم و لیبرالیسم را دو روی یک سکه دانستن، خنده دار نیست؟ شهریار زرنشناس: به نظر من نه، چون مبانی و مبادی نظری و تئوریک این دو مشترک است.

● آیا در حوزه عمل هم رفتار مشترک دارند؟

شهریار زرنشناس: لیبرالیسم، ایدئولوژی جامعه سرمایه داری مدرن در روزگار حرکت و حیات عادی آن است، در روزگاری که این جامعه هنوز دچار بحران نشده است، لیبرالیسم ذاتاً انسان و جامعه مدرن را دچار بحران می کند. ذات جامعه مدرن در بحران است و لیبرالیسم خود به خود تعادل و حرکت عادی چرخ ها در جامعه مدرن را که مبتنی بر استثمار هست را به بحران می کشد. وقتی بحران به وجود آمد، فاشیسم بوجود می آید. فاشیسم محصول عملکرد ایدئولوژی تیرالی است. اگر با یک ریشه یابی تئوریک به آن نگاه کنید، مبادی نظری مشترکی میان فاشیسم و لیبرالیسم را پیدا می کنید، مثالی برای شما می آرم، هابز و لاک را باید از اجداد فکری لیبرالیسم بدانیم - بخصوص لاک را - فردی چون ژاک روسو با نظر به قرارداد اجتماعی به نحوی از طراحان جامعه مدنی با نوعی نگاه لیبرالی است. در عین حال روسو در کنار نظریه قرارداد اجتماعی خود نظریه اراده اجتماعی را ارائه می کند که یکی از مبانی نظری فاشیسم و توتالیترایسم است. توتالیترایسم دقیقاً آن روی سکه میراث نظری است که میبانی آن را فیلسوفان عصر روشنگری ایجاد کردند و فیلسوفان عصر روشنگری پدید آورندگان لیبرالیسم بوده اند، پس آیشخور و سرنوشت این دو ایدئولوژی یکی است و از جهات زیادی در یکدیگر شبیه هستند.

● یعنی هر دو به فکر کردن مربوط می شوند؟

شهریار زرنشناس: نه هر دو به فکر کردن مربوط نمی شوند، به مفاهیمی در جامعه مدرن مربوط می شوند که هم در ایدئولوژی لیبرالی و هم در ایدئولوژی فاشیستی، مفاهیم پایه و بنیادین هستند با این تفاوت که این ها در حوزه مصادق ها و بعضی مفاهیم تبعی و فرعی باهم فرق دارند. آن وقت در کار کرد اجتماعی و در قالب گروه های اجتماعی که ظاهر می شوند با هم تفاوت پیدا می کنند. من معتقدم به لحاظ نظری این دو ایدئولوژی به شدت به هم نزدیک هستند.

● آزادی چیز خوبی هست یا نه؟

شهریار زرنشناس: بله، من فکر می کنم آزادی یک نیاز حیاتی و فراثر از آن یک حق بزرگ است. آدمی نیازمند جدی از آزادی برای رشد کردن است و برای ورورش استعدادها و قابلیت های ذاتی خودش به آن نیاز دارد. ولی آنچه اهمیت دارد تعریف ما از آزادی است.

● آزادی را تعریف کنید؟

شهریار زرنشناس: آزادی یعنی ایجاد شرایطی که منتهی شود به رشد قابلیت ها و استعدادهای وجودی و ماهوی انسان. آزادی مطلق نمی تواند به هیچ روی مطلوب باشد، چون آزادی صفت ذاتی موجودی به نام انسان است و انسان موجودی منتهایی است و در فلسفه هم آمده است که هر موجود منتهایی، صفاتش هم منتهایی است. بنابر این آزادی هم خود به خود به عنوان یک صفت انسانی، امری منتهایی خواهد بود و هیچ نظام فکری هم به اعتقاد من وجود ندارد که آزادی مطلق و بدون قید و شرط را پذیرفته باشد.

● آن آزادی را که به نظر شما خوب است، تعریف کنید؟

شهریار زرنشناس: آزادی که حقوق انسانی را در نظر بگیرد. من معتقدم آزادی در ذیل عدالت مدنی می گیرد و تحقق پیدا می کند. آزادی باید به انسان ها رشد و کمال دهد و در واقع فضایی را برای تربیت مناسب انسانی فراهم کند. آزادی واقعی رابطه آدمیان را به یک رابطه برابر و غیر استثماری تبدیل می کند و ویژگی های انسان را به عنوان مخلوق خداوند و نسبت آن با خدا را هم در نظر دارد. همچنین حقوق دینی و اجتماعی او را تأمین می کند. ● این آزادی چگونه قابل تحقق است؟

شهریار زرنشناس: در گام اول به نظر من آزادی در نسبت با حقیقت با التزام به حقیقت است که معنی پیدا می کند. وقتی ما روی سوی حقیقت در یک سلوک متفکرانه سیر کنیم خود به خود به سمت آزادی ...

گفت و گو

گفت وگو با شهریار زرنشناس

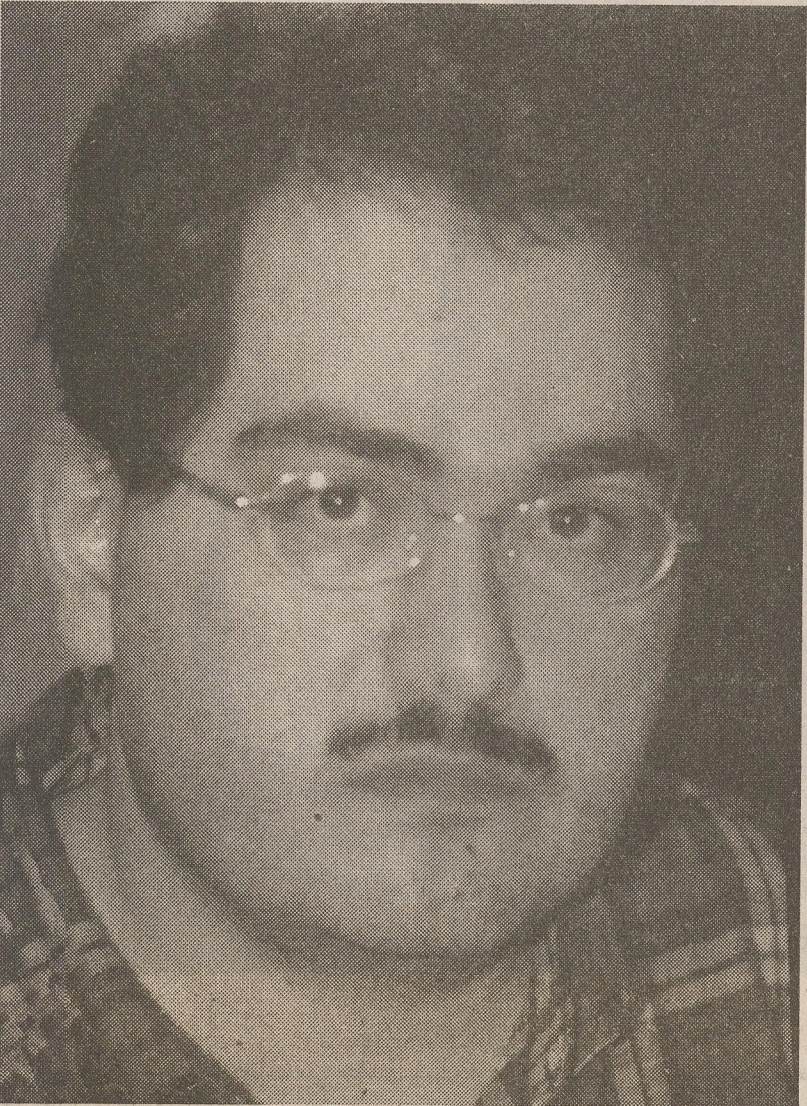
من از سیاست می ترسم

نام شهریار زرنشناس در روزنامه کیهان، نشریات صبح، مشرق، مهر و مواردی از این دست آمده است. او ۳۴ ساله است؛ فلسفه و روانشناسی می داند و در مورد اقتصاد سیاسی هم می نویسد. او منتقد توسعه، لیبرالیزم و جامعه مدنی است... اما، فارغ از شخصیتی که در نوشته هایش خواندنی است شهریار زرنشناس انسانی است آرام، خجول، گریزان از تنش، دائماً در حال کتاب خواندن و

گاهی آدمی وامی ماند که این نوشته ها از کجای این موجود درمی آید. او غیر سیاسی است، این را خودش می گوید. گاهی فکر می کنم تئوریسین ها بیشتر از آن که به طر فدارانشان شبیه باشند، به تئوریسین های مخالفشان شباهت دارند که آنها هم شبیه طرفدارانشان نیستند. ممکن است به من این اتهام را بزنید که من دوست و رفیق آقای شهریار زرنشناس هستم. این اتهام را کاملاً تأیید می کنم.

در این گفت وگو در مورد زرنشناس، سیاست، اندیشه و هنر گفت وگو کرده ایم.

سید ابراهیم نبوی



نگارشی از شهریار زرنشناس

لیبرالیسم در ایران

یک سراب و توهم است

عده ای هم در مخالفت با لیبرالیسم خشونت به

خرج می دهند

و این اصلاً به من و امثال من که در حوزه نظر به

نقد

ماهیت لیبرالیسم می پردازیم

ربطی ندارد

- از کسانی که آشنایی دارید،

بگوید.

شهریار زرنشناس: به نظر من

مهمرم جامعه مدنی از طرف مروجان و مبلغان آن هم مفهوم گنگ و مبهمی است و مصادیق بارز و روشنی و مبانی نظری تعیین شده ندارد و بیشتر به صورت یک شعار سیاسی مطرح می شود تا به صورت یک تئوری و مفهوم اساسی که ما بتوانیم برای آن حد و مرزهایی تئوریک تعیین کنیم، مفهوم گنگی است که نیاز به باز شدن و تعریف شدن دارد.

- به نظر شما همه کسانی که جامعه مدنی لیبرالیستی را در کشور ما نقد می کنند نقادی از منظر یک متفکر است؟

شهریار زرنشناس: همه آنان که سبناً یا ایجاباً از جامعه مدنی حرف می زنند از منظر متفکرانه بحث نمی کنند.

کسانی هستند که با بهانه های متفکرانه، دیدگاه های خود را که اساس آن یک نگاه استبدادی است پیش می برند. هنگام نقد جامعه مدنی نام هایدگر و دریدا را می آورند اما حتی از هایدگر و دریدا هم خوششان نمی آید. فقط از اینکه قدرت را از دست می دهند، ناراحت هستند، آیا وجود این گروه را قبول دارید و این چنین چیزی را ممکن می بیند؟

شهریار زرنشناس: به لحاظ فلسفی هر چیز ممکن است و ما در عالم

ممکنات سیر می کنیم.

- نظر شما راجع به قتل های اخیر چیست؟

شهریار زرنشناس: وارد مصادیق و مباحث سیاسی نمی شوم، طبیعتاً

قتل ها را همه محکوم می کنند و من هم محکوم می کنم.

● چون همه محکوم می کنند شما هم محکوم می کنید؟

شهریار زرنشناس: قتل نفس را هیچ کس تأیید نمی کند و من اصلاً در حوزه مصادیق سیاسی بحث نمی کنم. من فقط در حوزه نظر و اندیشه های تئوریک می توانم نظر بدهم. من نه اهل سیاست هستم و نه از سیاست خبر دارم و نه می توانم قضاوت درستی داشته باشم.

- برای شما مهم نیست که کسی نظر شما را مورد سوءاستفاده قرار

بدهد مثلاً از آن برای کشتن کسی بهره برداری کند؟

شهریار زرنشناس: کاملاً واضح است که هر کسی از این که از نظرش سوءاستفاده شود بخصوص برای قتل کسی ناراحت می شود. ولی فکر نمی کنم نظر من مورد چنین سوءاستفاده ی قرار گرفته باشد. من با این نظر ها دستورقتل کسی را نداده ام. نتایج عملی نظر های من به قتل نینجامیده است.

عجیب است.

● فکر نمی کنید یا مطمئن هستید؟

شهریار زرنشناس: من نمی دانم شاید یک دیوانه ای پیدا شود و حرف هایی بگوید. اما من احساس نمی کنم چنین چیزی وجود داشته باشد. من مثل بسیاری از آدم ها از قضیه قتل ها مطلع شدم و بعد هم اخبار آن را دنبال کردم و بعد هم عاملان آن دستگیر شدند و اصلاً به نظر من این سؤال عجیب است.

● این اصلاً عجیب نیست. در دنیای سوسیالیزم می بیند یک عده مأمور اطلاعاتی از نظر دانشمندان استفاده می کردند تا عده ای اندیشمند دیگر را از بین ببرند. آیا این عجیب است؟

زرنشناس: این موضوع اختصاص به دنیای سوسیالیزم ندارد. در دنیای سرمایه داری و لیبرالیسم هم این پدیده رخ می دهد. البته این مورد درباره من مصداق ندارد، چون من نه آن اطلاعاتی ها را می شناسم و نه از دانشمندان و اندیشمندان هستم و این سؤالات خوبی نیست.

● فقط چون شما اذیت می شوید؟

زرنشناس: من از اذیت نمی شوم. اصلاً تحمل ندارم.

● یک عده ای از حدود ده سال پیش در حال نقادی علمی اومانیزم و لیبرالیسم هستند و آمده اند یک عده ای را متهم به لیبرالیست بودن کردند و به این اتهام آنان را منکر اساس دین و مرد خوانده اند و بعد هم آنان را کشته اند، چطور می گوید این موضوع محمل ندارد؟

زرنشناس: من واقعاً نمی دانم که مبنای این قتل ها، این بوده است یا نه؟ چون گزارش های رسمی در این مورد سرخ های دیگری را مطرح می کند.

● منظور شما از سرخ های دیگر چیست؟

زرنشناس: وابستگی به صهیونیست ها، وابستگی به عوامل خارجی این که عده ای لیبرالیسم را نقد می کنند و بقیه از این حرف ها استفاده می کنند و آدم می کشند، به نظر من حرف درستی نیست. پس باید شورش ها و قتل های دنیا را به گردن هایدگر، مارکوزه و دیگران بیاندازیم. اساساً ممکن است از هر چیز سوءاستفاده بشود. مثلاً کسی اسلحه را می سازد و بعد این اسلحه مورد سوءاستفاده خیلی ها قرار می گیرد. این که دلیل نمی شود و در مورد پرونده قتل ها باید موضوع کاملاً روشن شود و ببینیم که نقش طراحان آن به عنوان مأموران سرویس های خارجی چگونه بوده است.

● اگر منشأ خارجی اثبات نشد چه؟

زرنشناس: آنچه مطرح شده همین است. موضوعی که عنوان کردید مثل این است که بگویند جنگ جهانی دوم بین طرفداران دموکراسی سرمایه داری بود یا دموکراسی سوسیالیستی و یا دموکراسی سرمایه داری و سوسیالیستی یا دموکراسی توتالیتر و فاشیستی از سوی دیگر بوده است، پس ما باید ژان ژاک روسو را از قبر بیرون بیاوریم چون نظریات او مورد استفاده توتالیترایست ها قرار گرفت و استخوان های لاک را آتش بزنیم، چون دیدگاه های او مورد استفاده طراحان جبهه متفقین شد. اگر بدین گونه پیش برویم، چیزی باقی نمی ماند.

● خشونت در جامعه ما به صور مختلف شکل گرفت، به نظر شما استفاده از خشونت فیزیکی برای پیشبرد نظرهای فلسفی یا سیاسی درست است؟

زرنشناس: خشونت هم مثل آزادی است، نمی شود راجع به آن مطلق و بدون قید و شرط صحبت کرد. حتی مدعی لیبرالی ترین دیدگاه هایی مثل کارل پوپر هم معتقد است که وقتی جامعه باز به خطر می افتد و برای مقابله با مخالفان جامعه باز باید از خشونت استفاده کرد. این حرف را در گفت وگویی معروف خود با ایشیکل در پاسخ به این سؤال که وقتی جامعه باز مورد هجوم مخالفان قرار گرفت، آیا باز هم باید مدارا کرد؟ گفته است، می دانید که تئوری پوپر جامعه باز را جامعه ای می دانست که تغییر غیرخشونت بار حکومت ها در آن ممکن باشد. ولی او درباره دشمنان جامعه باز، خشونت را تجویز می کند. اصلاً خشونت را نه مطلقاً می توان تأیید کرد و نه تکذیب کرد.

● به نظر شما چه نوع خشونتی مجاز است؟

زرنشناس: بحث همین است که باید قیود و شروط خشونت را مشخص کنیم. خشونت علیه چه کسی، کجا و چگونه. طبیعی است که هیچ کس ابتدا به ساکن خشونت را تأیید نمی کند و اعمال خشونت به عنوان اولین راه حل و بهترین راه حل نیست. خشونت را هم باید تعریف کرد. ممکن است خشونت را و ادار کردن افراد به انجام کاری علیرغم میل آنان بدانیم یا مجموعه عواملی که مانع رشد انسان می شود، را خشونت بدانیم که قطعاً محکوم است ولی زمانی است که به کارگیری خشونت به کمال آدم ها کمک می کند، آن وقت محکوم نیست.

● چگونه چنین چیزی اتفاق می افتد؟

زرنشناس: مثل آن که برای جلوگیری از به خطر افتادن یک کودک، مانع انجام کاری بشویم بدون توسل به خشونت فیزیکی منتهما مانع او بشویم، این هم به نفع اوست و هم به نفع شما. ما باید ببینیم که موضوعی در غایت و نهایت چگونه است و آن زمان درباره آن قضاوت کنیم. کسانی که خود را ضدخشونت می دانند، خودشان از خشونت بار و ابزارهای خشونت استفاده می کنند، و اصلاً نمی توان دراین مورد به طور مطلق سخن گفت.

● ما مطلق سخن نمی گویم. آیا در مورد کسی که با ما مخالفت نظری دارد و می خواهد به طریق قانونی رفتار و اظهارنظر کند، حق داریم از رفتارهای خشونت آمیز فیزیکی استفاده کنیم؟

زرنشناس: آزادی در حوزه نظر باید وجود داشته باشد.

● چه محدودیتی برای آزادی در حوزه نظر باید اعمال شود؟

زرنشناس: در حوزه نظر نباید محدودیتی وجود داشته باشد و باید تمام آرأ و اندیشه ها طرح شوند. یکی از استادان، قبل از انقلاب کتابی نوشته است و در بخشی از آن در زیرنویس آورده بود که زمانی فکر می کردم باید تمام آرأ فلسفی آزاد باشند و تنها پوزیتیوست ها خطرناک هستند و بعد به این نتیجه رسیدم که نه آنان هم باید آزاد باشند. من در گفت وگو با روزنامه جوان طرح کردم که باید یک بنیاد ترجمه تشکیل شود و تمام آثار فلسفی و فکری موجود را ترجمه و منتشر کنیم. حوزه نظر حوزه تفکر و تدبر و تحمل است و باید همه نظر ها را شنید.

● برخورد غیر متفکرانه با آدم متفکر، نظیر استفاده از مسائل اخلاقی و سیاسی برای برخورد با آنان، باب شده است، آیا این نوع برخورد را درست می دانید؟

زرنشناس: بحث با متفکر باید بحث در حوزه نظر باشد و قضاوت های اخلاقی و سیاسی نسبت به افراد ربطی به حوزه تفکر و نظر ندارد و در حوزه تفکر و استدلال باید به مبادی و مبانی نظری پرداخت. در اقوال آمده است میشل فوکو همچنن باز بوده است و اگر بخواهیم براساس این مسئله از نظرات او حرف بزنیم، کار نادرستی است. بسیاری از نظرات فوکو بسیار جالب توجه است و مسئله انحراف جنسی او را می توان در باب روانشناسی بررسی کرد و آن را محکوم کرد.

● پدیده ای به نام تهاجم فرهنگی در سال های اخیر به وجود آمد و عده ای آمدند با آن مبارزه کردند و حتی تبدیل به بهانه ای شد که مخالفان خودشان را سرکوب کنند، آنان را متهم به این کردند که تهاجم فرهنگی کشک کرده اند و با آنان برخورد شد. ماجرای تهاجم فرهنگی شبیه روش هایی است که عمدتاً روس ها و سرویس های امنیتی روسیه در تصفیه مخالفان سیاسی از آن بهره می بردند، که یک روش پلیسی بود فکر می کنید برخورد پلیسی با یک مخالف که می اندیشد درست است؟

زرنشناس: قطعاً نه چون بحث اندیشه را باید در حوزه اندیشه پاسخ داد و فکر می کنم ما برای تشکیکات و آرای فکری غربی که مطرح می شود پاسخ داریم. منظورم از ما، کسانی است که در حوزه حکمت معنوی می اندیشند و حکمت تاوولی و دید انتقادی نسبت به مدرنیته و اومانیزم دارند و از پاسخ درنی می مانند. ما پاسخ های روشنی برای تردیدها و پاسخ ها داریم و چندر خوب است که میدان بحث باز شود اگر هم مثل مخالفان خود تریبونی داشته باشیم با سخن گفتن و طرح دعوی پایگاه فکری و اجتماعی خود را گسترش می دهیم دیالوگ اندیشه ها، پاسخ دادن و پاسخ شنیدن امر پسندیده ای است. ● شما نسبت به مسائل ایران که همه آنها در حوزه عمل است، نظر نمی دهید، چرا؟

زرنشناس: من آدم سیاسی نیستم برخلاف آنچه در افواه به نظر می آید، سیاستمدار کسی است که ویژگی هایی دارد و من آن ویژگی ها را ندارم شخصیت من شخصیت سیاستمدار نیست و اصولاً فن سیاست چه در روابط بین فردی خودم و چه در روابط اجتماعی را نمی دانم. بنابراین در حوزه ای که نمی دانم وارد نمی شوم. من در دنیای کتاب خواندن و مطالعه سیر می کنم. ● اما شما در حوزه خاص سیاسی اندیشه هایتان را بیان می کنید؟ زرنشناس: من درهر جایی که حاضر باشد اندیشه هایم را چاپ کند، کار می کنم. من الا ن با نشاط مصاحبه می کنم اگر حاضر باشند آرا و نظر اتم را چاپ کنند، حاضریم آنها را در اختیارشان بگذارم. هر تریبون قانونی که به من امکان حرف زدن بدهد را قبول می کنم. ولی دوستان چه در نشاط و چه در جاهای دیگر چنین امکانی را به من ندادند. گرچه هفته گذشته پاسخ را چاپ کردند و این شناخت خوبی است.

● مسئله من مکان ابراز نظر شما نیست. شما به عنوان یک متفکر به مسائل دنیا، نگاهی جدای از نگاه مردم عادی دارید و قطعاً در بعضی مسائل نقطه نظراتی دارید، ابراز این دیدگاه ها و نظرات هم در حوزه نظر است؟

زرنشناس: بله من استنباط های شخصی دارم.

● چرا از طرح استنباط های شخصی تان خودداری می کنید؟

زرنشناس: چون من در حوزه سیاست تخصصی ندارم و ممکن است حرف های من، مابه ازای عینی و درستی نداشته باشد و آنها را برای خودم نگه می دارم و من اصلاً در حوزه ای که تخصص و تجربه دارم می توانم کار کنم.

● حوزه سیاست را دوست دارید؟

زرنشناس: دنبال کردن مسائل سیاسی را مثل خواندن آرای فیلسوفان سیاسی را دوست دارم.

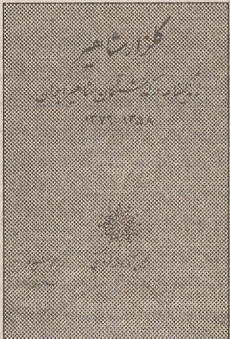
● به نظری رسد از سیاست می ترسید؟ درست است؟

زرنشناس:مقداری هم ترس از سیاست دارم.

ادامه دارد

گزارشی از کتاب

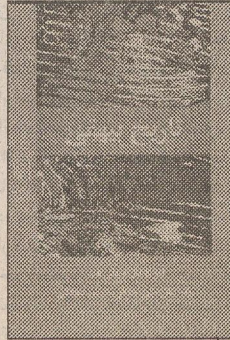
گلزار مشاهیر



به کوشش: مریم آقا شیخ محمد و سعید نوری نشاط
۶۴۳ صفحه + مصور
ناشر: انجمن مفاخر فرهنگی ایران
و نشر برگ زیتون
قیمت: ۳۰۰۰ تومان

کتاب «گلزار مشاهیر» به شرح زندگی و آثار و آرای مشاهیر بزرگ ایران اختصاص دارد که دربرگیرنده سال‌های ۱۳۵۸ تا سال ۱۳۷۶ است. فصل اول اختصاص به امام خمینی دارد و فصول بعدی به مشاهیر دینی، ادبی، علوم نظری و عملی، و گروه مشاهیر رشته هنر اختصاص پیدا کرده است. بخش پایانی کتاب نیز مزین به تصاویری از مشاهیر مورد پژوهش و تحقیق در این اثر است.

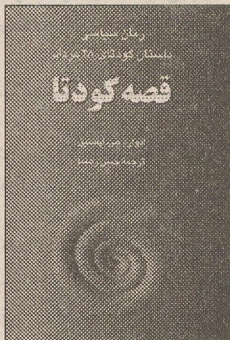
تاریخ بیهقی



اثر: ابو الفضل بیهقی
به کوشش: جعفر مدرس صادقی
۶۶۲ صفحه + فهرست نام‌ها
ناشر: نشر مرکز
قیمت: ۲۹۰۰ تومان

کتاب «تاریخ بیهقی»، اثر ابو الفضل بیهقی، ثمره عالی یک دوره طلایی از تاریخ گذشته سرزمین ایران است که اکنون با ویرایش جدید به بازار آمده است. کتاب حاضر، هشتمین کتابی است که از مجموعه «بازخوانی متون» منتشر می‌شود. مجموعه بازخوانی متون ویرایش‌های جدید آثار برجسته ادبیات کلاسیک فارسی است.

قصه کودتا



نویسنده: ادوارد جی. اپستین
مترجم: حسین رهنما
۳۰۱ صفحه
ناشر: انتشارات رسا
قیمت: ۹۵۰ تومان

کتاب «قصه کودتا» تلاش کرده است تا به سبک داستان، آن هم به شیوه داستان‌های پلیسی، حادثه کودتای ۲۸ مرداد را به شکل یک رمان سیاسی خواندنی به رشته تحریر درآورد. قهرمان داستان کتاب، پروفسور علوم سیاسی دانشگاه هاروارد است که یک کودتای فرضی را برای آموزش کارمندان «سیا» طراحی می‌کند. کتاب حاضر که اکنون از چاپ سوم بیرون آمده است به بهانه سالگرد کودتای ۲۸ مرداد به علاقه‌مندان کتاب معرفی می‌شود.

تاریخ بشر در خود جنبش‌ها و انقلابات زیادی ثبت کرده و به یادگار گذاشته است. اما پیامد نهایی بسیاری از این حرکات چندان پر بار نبوده است. چرا که بخشی از اهداف در بستر زمان، در نوعی غوغاسالاری فراموش شده است. غوغا چهره توده‌ای نظام‌هایی می‌شود که پیامد مستقیم آن پدیدار شدن یک نظام توده‌ای است. نوشته‌ای که می‌خوانید ضمن طرح پدیده غوغا سالاری، دلیل رخوت یک جنبش همه گیر را بررسی می‌کند.

مجلس شعار «خر برفت و خربرفت» را سر دادند. آن صوفی مغرور، از همه مجلسیان پرسورتر فریاد «خربرفت» را سر داد تا آن که پس از فروکش آن غوغا، در سحرگاه رحیل، صوفی از خادم، سراخ‌خر خود را گرفت و آن خادم، حال را در آن آرامش، با وی گفت و صوفی بر آشفت که، مگر من خر را به تو نسپرده بودم؟ آن خادم گفت: من بارها قضیه را به تو گفتم، اما تو چنان سرگرم شور و پایکوبی و شعار بودی که، حرف مرا نشنیدی و از همه پرسورتر، همان می‌گفتی که: «همگان می‌گفتند: و من نیز همان را می‌بایست بر تو خبر می‌کردم.

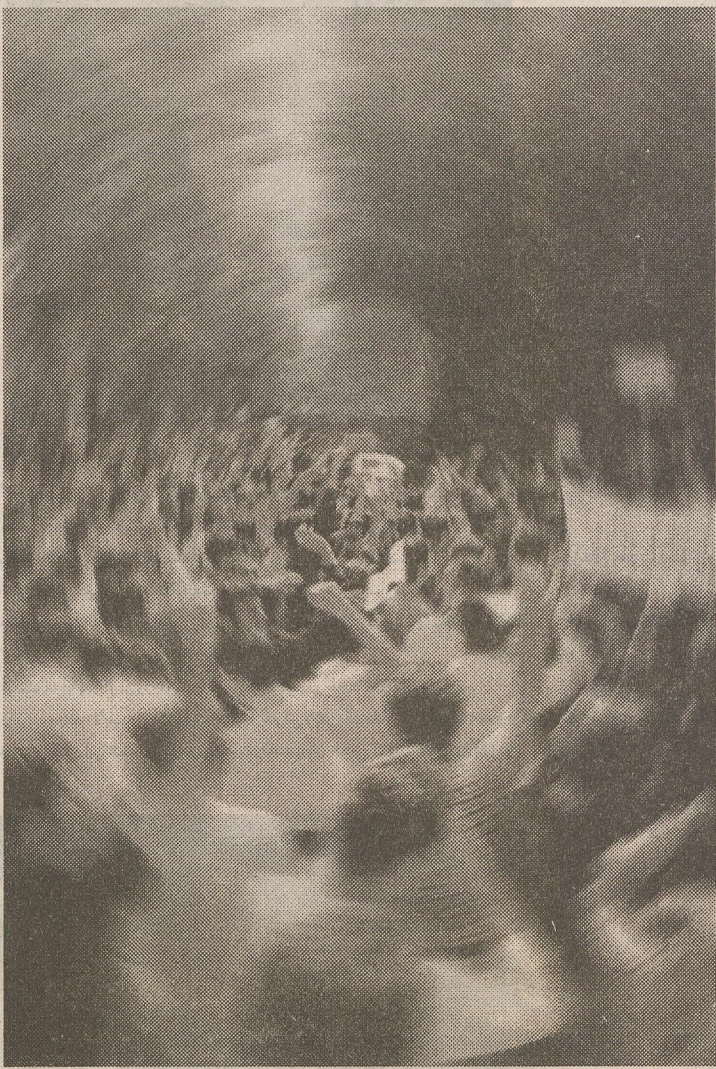
گفت والله آدمم من بارها تا تو را واقف کنم زین کارها تو همی گفتی که خرفت‌ای پسر از همه گویندگان باذوق‌تر باز می‌گشتم که او خود واقف است زین فضا را ضیعت مرد عارف است گفت آن را جمله می‌گفتند خوش مر مرا هم ذوق آمد گفتش مر مرا تقلیدشان بر باداد که دو صد لعنت بر این تقلید باد

در جمعیت‌های تحرک یافته، سرایت روانی بی علت و غیر مستشعر، بر تدبیر و عاقبت اندیشی و اعتقاد فردی، فائق است. گرچه جریان غوغایی، به زیان و خسران بینجامد. شیاع سریان روانی و بروز صفات جمعیتی و حذف خصوصیات فردی، تو جیه‌کننده رفتار تحریک یافته می‌شود. علی‌الاصول، قاطبه شئون و رفتارهای آدمیان، بر مبنای تحریکات اجتماعی است که فرداً و شخصاً در آن اندیشه نمی‌رود. این که انسان‌ها با همگون نهایی در چشم هم بنشینند، بسیار متداول و معنادار است. رسوم و سنن، غالباً بر این سبک و مشرب، دامن می‌زند و تقلید و مشابهت، بر تفکر و خودکامی، رجحان می‌یابد. سرایت روانی، بر تفکر فردی در جماعات، غالب و قاهر است؛ به گفته گوستاولبون: «در جمعیت‌های

اشاره

تاریخ بشر در خود جنبش‌ها و انقلابات زیادی ثبت کرده و به یادگار گذاشته است. اما پیامد نهایی بسیاری از این حرکات چندان پر بار نبوده است. چرا که بخشی از اهداف در بستر زمان، در نوعی غوغاسالاری فراموش شده است. غوغا چهره توده‌ای نظام‌هایی می‌شود که پیامد مستقیم آن پدیدار شدن یک نظام توده‌ای است. نوشته‌ای که می‌خوانید ضمن طرح پدیده غوغا سالاری، دلیل رخوت یک جنبش همه گیر را بررسی می‌کند.

گروه فرهنگ و اندیشه



تصویر از آرش حسینی

جمعیت‌های تفاعل یافته می‌شود موضوع تلقین است و پدیده سرایت که گفتیم، نتیجه تلقین است.» شایسته است که فرهنگ‌مداران و راهبران فکری جامعه، در تمهید تعالی فکری و تقویت فردی اشخاص جامعه بذل عنایت کنند. به طوری که مشی فردی هر کس، مبتنی بر شعور و هوشیاری است و هدف روشن و ارزشمندی را دنبال می‌کند تا افراد، به جذب و کشش هدف، به جریان افتند؛ که لاجرم، این جریان، یک حرکت توده‌ای پر حجم باشد که خود محظوری است، حاصل آمده از ضرورت که گفته‌اند: «الضرورات تبيح المحظورات». ضرورت موجب اباحت محظورات است. در این شیوه، جنبش و حرکت یک ضرورت است که از جاذبه و اقتضای قهری هدف، حاصل آمده است که این هشی و هیجان و نهضت را فردی متصور نیست و کسی از کرده پشیمان نخواهد شد. این شیوه حرکت را، جنبش مسبوق بر فرهنگ و آگاهی، یا به تعبیر معتاد، انقلاب فرهنگی نام می‌نهند.

در فرض اخیر، ضمن تحنرک و هیجان و اجتماع، فردیت اشخاص محفوظ و مأون رفیع و جایگاه محق، که از غلبه حاصل آمده است، بر فردیت اشخاص، هجوم می‌برد و به قدرت و جادوی تلقین موجب سقوط تمام صفات و خصوصیات فردی شخص می‌شود و او را بی اختیار، در جمعیت، مستغرق و مهلک می‌سازد که گفته‌اند: «الحق لمن غلب». این مقام اجتماعی که به فوریت و عاجل، بر شخصی دست می‌دهد، موجب غرور و فریب می‌شود و او را دولتی ارجمند می‌کند؛ که این دولت خوش درخشیده اما مستعجل خواهد بود.

بناردینگبر، از زبان گوستاولبون بشنود که: «با اهمیت‌ترین عوامل القای فردیت اندیشمندان، برتری می‌جوید و دانشمندان را به مرتبت وضعی

غوغا و پیامدهای آن

حبیب نبوی ایچی

عوامی، تنزل می‌دهد که برخی از صاحب‌خردان، عزلت می‌گیرند و به کنج سلامت پناه می‌برند و عده‌ای به غوغا ملحق می‌شوند که این اندیشمندان، در محاط غوغا، از همه باذوق‌تر به غوغا ازدحام دامن می‌زنند. چرا که در این ازدحام، سرمایه خود را یک جا سودا می‌کنند و سود و سرمایه باهم سوخته‌اند.

اندیشمندان در محاط قدرت، اغلب زیانبار بوده‌اند، دیگر انتظار فروغ اندیشه از آنان نرفته است، چرا که درخشش فکر آنان را تیرگی قدرتمنداری فرونشانده است؛ به تعبیر مولوی:

بس ستاره آتش از آهن جهید
این دل سوزیده پذیرفت و کشید
لیک در ظلمت یکی زرد نهان
می‌نهد انگشت بر استارگان
می‌کشد استارگان را یک به یک
تا بفرورد چراغی در فلک

تیرگی حاصل آمده از غوغا، موجب ترصدِ دزدان می‌شود که گاه تیرق اندیشه و جنبش جرعه، با استفاده از تاریکی، انگشت بر روشنایی می‌نهد و نور و فروغ را، در نقطه می‌کشند. این فروهش و بارقه ستیزی دزدان، به تدریج، صورت مشغله به خود می‌گیرند و حیرت و سبب جویی را، از صاحب اندیشه سلب می‌کند و به اندیشه پرداز تلقین می‌شود که، شیوه همین است. غوغا همه را به تاریکی می‌برد و اندیشه و نقدو نظر را، از وی سلب و خاصیت عمومی و اخلاق جمعیتی و شیوه غوغایی را بر وی، تحمیل می‌کند. تجربه شده است که، برخی صاحبان تدبیر و صلاح، با صدور حکم یا فتوایی، حرکتی را در جامعه ایجاد کرده‌اند و آن جامعه به دنبال آن تحریک به راه افتاده است و وقتی تحنرک و تفاعل در آن پیدا شد، اخلاق و خاصیت تفاعلی، بالتبع بروز می‌کند و در نتیجه آن فتوا و حکم، منسوخ و این خصصه قدرتمند، ناخوش ناپ متآب آن حکم در می‌آید. تا جایی که، از صاحب فتوا و حکم نیز، انقیاد و اطاعت خواسته است. جمعیت‌های تفاعلی و تحریکی، از تفکر و تأمل، عاری است. جنبش و تحنرک، بر اندیشه و تأمل فائق و سابق است.

در صفین و قضیه حکمین، حق با جمعیت بود که موضوع را به آن مرحله کشید. حکم حکمین، هر چه بود از شور جمعیت نمی‌کاست. هر مسأله‌ای بهانه بود که شورش جمعیتی، از دیاد پیدا کند. البته نهیلیست، بهترین بهره گیرنده جمعیت‌های تفاعل یافته است که معاویه با چنین اخلاقی از شورش خواجه فایده برد. تاریخ بشر گواهی داده است که مقدس‌ترین انگیزه‌های هدفدار، قربانی قدرت غوغا و شمیمه جمعیت شده است و دردناک‌تر این که جمعیت فرو می‌نشسته و قلیلی حامل اخلاق جمعیتی می‌شده است. چه بسا جریان‌های مقدس و نهضت‌های اعتقادی که در روند خود به چنین بله‌ای گرفتار می‌آیند و سود و سرمایه را یک جا می‌بازند این شیوه خطرناک‌ترین شیوه غوغایی است. چرا که خود طبیعی و قدرت و ضعف، با قداست و مذهب درهم می‌آمیزد و مفسده مقدسی را بدعت می‌گذارد. این جاست که قدرت، قوانین مذهبی و فتوی و حکم را نیازمند است و در مسیر خود همه مواد تقدیس یافته را آلوده و به کار می‌گیرد و به فعل ناسوده خود رنگ قداست می‌زند.

این نکته را نیز بیفزایم که در نهایت خود طبیعی از محصول غوغا استبداد می‌سازد.

اهل قلم/ اهل کتاب

گفت‌وگو با جعفر مدرس صادقی

درباره مجموعه

بازخوانی متون

«بازخوانی متون» یعنی چه؟

– «بازخوانی متون» یعنی ارائه

ویرایش‌های تازه‌ای از متون کلاسیک.

«بازخوانی متون» «تصحیح متن» نیست.

«تصحیح» یعنی ثبت دقیق نسخه خطی و

مقایسه روایت‌های مختلف نسخه‌های

خطی با همدیگر. در «تصحیح» اصل بر

تبعیت کامل از روال نسخه یا نسخه‌های

خطی است و هیچ گونه دستکاری و

عدولی از روال نسخه جایز نیست. در

حالی که من در ویرایش‌های «بازخوانی

متون» با این که به سبک متن وفادارم و

اجازه هیچ گونه دخل و تصرفی را در سبک متن به خودم نمی‌دهم، از

روال نسخه‌های خطی تبعیت نمی‌کنم و در مواردی ترتیب نسخه‌های

خطی را رعایت نمی‌کنم و در جزئیات هم سعی می‌کنم آثار

سهل‌انگاری‌ها و اعمال سلیقه‌های کاتبین نسخه‌ها را از میان ببرم و متن

یکدستی به دست بدهم. «بازخوانی متون» «برگزیده» هم نیست. در

«برگزیده‌ها» بخش‌های خواندنی و جذابی از متن اصلی را کنار هم

می‌گذارند تا برای یک خواننده متفن قابل هضم باشد و به جای اصل اثر

متنی قیمة قیمه و مخدوش به خورد خواننده می‌دهند، در حالی که در

«بازخوانی متون» اصل بر کلیت اثر و «فرم» اثر به عنوان یک اثر ادبی است.

اگر عدولی از روال نسخه خطی صورت بگیرد و اگر حذفیاتی در کار

باشد، فقط به خاطر رسیدن به این فرم است. در «بازخوانی متون» نسخه

خطی در واقع به یک «کتاب» تبدیل می‌شود و در جریان این تبدیل معلوم

است که حذفیاتی صورت می‌گیرد و اصلاحاتی در روال نسخه خطی (و

نه در سبک متن) انجام می‌شود.

این کار چه هدفی را دنبال می‌کند؟

– اگر حرف‌گنده‌ای نباشد، احیای ادبیات کلاسیک و خوانده شدن

ادبیات کلاسیک و این که ادبیات کلاسیک را به عنوان بخش مهمی از

مطالعات روزمره خودمان به رسمیت بشناسیم و با آن زندگی کنیم. نثر

فارسی بر خلاف شعر بدجوری مهجور و مظلوم مانده است و تصور

عمومی این است که ادبیات منثور کلاسیک فقط باید در مدرسه و دانشگاه

تدریس شود و فقط به درد علما و فضلا و متخصصین می‌خورد. من با

مجموعه «بازخوانی متون» تلاش کردم که این متون را از حبس علما و فضلا

و متخصصین یکشم بیرون و بیرم نوی مردم و نشان بدهم که این ادبیات

هزار ساله هنوز زنده و سر حال است و می‌شود بدون واسطه مدرسه و

دانشگاه و حواشی فاضلانه مفصل‌تر از خود متن، این متون را خواند و از

خواندندان لذت برد. این متون پشتوانه زبان و ادبیات ماست و با بی اعتنایی

به این متون، ما خودمان را در واقع از یک گنجینه غنی که دم دستمان هم

هست محروم کرده‌ایم و آن وقت مجبوریم برویم به سراغ الگوهای دست

دوم و بی‌ریشه‌ای که مال خودمان هم نیست.

گفته‌اید که این کار تلاش‌های پیش‌کسوتانی چون مرحوم بهار و

مرحوم مینوی را دنبال می‌کند. ممکن است در این باره توضیحی بدهید.

– کار من ادامه کاری است که در زمینه «تصحیح» متون و تبدیل

نسخه‌های خطی به نسخه‌های چاپ‌شده مطابق با نسخه‌های خطی انجام

گرفته است. «تصحیح» به معنی علمی و دقیق کلمه مدت زیادی نیست

که در به مملکت ما جا افتاده و ملکی الشعرای بهار و مرحوم مینوی از اولین

محققینی بودند که این مفهوم علمی «تصحیح» را جا انداختند و گسترش

دادند و چندان نمونه شاخص از «تصحیح متن» ارائه دادند که سرمشق

مصححین بعدی قرار گرفت. انتقال متن در طول قرن‌ها از طریق نسخه‌های

خطی و «کتابت» انجام می‌گرفت و در حین کتابت اعمال سلیقه‌ها و

سهل‌انگاری‌ها و دخل و تصرف‌های کاتبین نسخه‌ها به متن راه پیدا

می‌کرد و متن را نسل به نسل از آن چیزی که بود دورتر و دورتر می‌کرد.

تصحیح علمی این روند تصحیف و تضییع متن را متوقف می‌کند و ما را

به نسخه‌های نزدیک‌تر به زمان تألیف متن و صورتی از متن که به صورت

اصلی شباهت بیشتری دارد نزدیک‌تر می‌کند و ما از این لحاظ به شدت

مادیون محققین و مصححینی که زحمت خواندن نسخه‌های خطی و

مقایله نسخه‌های مختلف را به خودشان هموار کرده‌اند هستیم و خواهیم

بود.

تغییرات و تصرفات صورت گرفته در متن تا چه حد است و خواننده

تا چه اندازه می‌تواند مطمئن باشد که با متن اصلی روبه‌روست؟ (مثلاً

حذف اشعار در فیه ما فیه)

– همان‌طور که گفتیم، در ویرایش‌های «بازخوانی متون» هیچ گونه

دخل و تصرفی در سبک متن اصلی انجام نمی‌گیرد و اصلاحات و تغییراتی

که در صورت نسخه خطی اعمال می‌شود، بر دو نوع است: یکی در ترتیب

متن و فصل‌بندی که به دلیل رسیدن به آن فرم است که گفتیم، یعنی همان

چیزی که نسخه خطی بی سر و ته را به یک «کتاب» تبدیل می‌کند، و دیگری

اصلاحاتی که در جزئیات انجام می‌شود و در جهت ایجاد یکدستی و

زدودن آثار سهل‌انگاری‌ها و اعمال سلیقه‌های کاتبین نسخه‌ها و

مصححین است و به این ترتیب متن با این که شاید در مواردی با صورت

نسخه‌های خطی متفاوت به نظر برسد، اما به صورت اصلی یعنی آن چیزی

که نویسنده اصلی نوشته است وفادارتر و نزدیک‌تر است. حذف اشعار

هم اتفاقی است که موقع فرم دادن به متن می‌افتد. وقتی که متن فرم خودش

را پیدا می‌کند، هر چیزی که در قالب این فرم نمی‌گنجد حذف می‌شود و

اشعار که در اغلب متون منثور کهن جنبه تزئینی دارند جزو اولین موارد

زائدند که حذف می‌شوند، به جز موارد نادری که شعر جزئی جدایی‌ناپذیر

و لایتنک از خود متن است که همان‌جا که هست باقی می‌ماند و کاری به

کارش نداریم.

تاکنون چه متونی را بازخوانی کرده‌اید و چه طرح‌هایی برای آینده

دارید؟

– هشت کتاب تا به حال از مجموعه «بازخوانی متون» منتشر شده که اگر بخوایم یکی‌یکی اسم ببریم، شاید به درازا بکشد، ولی چون که معتقدم این متون شاهکارهای مسلمة ادبیات کلاسیک فارسی‌اند و نقطه‌های اوج نثر فارسی در هزار سال اخیر، خواندین فهرست اسمی هم به تنهایی خطی را که دنبال کرده‌ام و طرخی را که احتمالاً برای آینده دارم روشن می‌کند. اول: «ترجمه تفسیر طبری» که متنی است متعلق به نیمه قرن چهارم هجری و یکی از اولین متون منثوری است که به دست ما رسیده. دوم: «مقالات مولانا» که مجموعه‌ای است از تقریرات مولانا در اواسط قرن هفتم هجری. سوم: «مقالات شمس» که مجموعه‌ای است از تقریرات شمس الدین محمد تبریزی در سالهایی که در قونیه بود، یعنی در سالهای ۶۴۲ تا ۶۴۵ هجری قمری. چهارم: «تاریخ سیستان» که در نیمه قرن پنجم هجری قمری نوشته شده و نویسنده‌اش معلوم نیست. پنجم: «سیرت رسول‌الله» که در سال ۶۱۲ هجری قمری تألیف شده و ترجمه‌ای است از روایت ابن هشام از زندگی نامه مفصلی که این اسحاق نوشته و همان‌طور که می‌دانید روایت ابن اسحاق اولین روایت مدون و کاملی است که از زندگی حضرت رسول وجود دارد و ترجمه سیرت رسول‌الله هم که کار اسحاق ابن محمد همدانی است و کهن‌ترین زندگی‌نامه جماعی است که کار حضرت رسول به زبان فارسی در دست داریم. ششم: «عجایب‌نامه» که به اسم «عجایب‌المخلوقات و غرائب الموجودات» هم معروف است و کتاب عجیبی است که شباهت زیادی به یک دانشنامه جامع دارد و در اواخر قرن ششم هجری قمری نوشته شده. هفتم: «قصه‌های شیخ اشراق» که مجموعه هشت رساله عرفانی شیخ شهاب‌الدین یحیی هسروزی است. و هشتم: «تاریخ بیهقی» که به نظر من اوج تمایلی نثر فارسی و اولین زمانی است که به زبان فارسی نوشته شده و هنوز قدر و منزلت این اثر را چنان که باید و شاید نشناخته‌ایم.

اسپیلبِrg

اسپیلبِrg

اسپیلبِrg

اسپیلبِrg

اسپیلبِrg

ساختمان‌های منطقه «دریم ورکز» در عمق قلمرو «یونیورسال» تمام سفالی و سنگی است. اسپیلبرگ درست بر سر زاویه هنر تر و نشاطی کودک گونه زندگی می‌کند. او برای «دریم ورکز» یک مجموعه املاک جدید و اختصاصی ساخت که پر از اتاق‌های نمایش و کنفرانس و در حصار حیاطی آرام و آتاقی است، صبح‌های بسیاری هنگام رفتن به سر کار، دو مرد بالغ و جاافتاده (پدر و پسر)، در حیاط به یکدیگر می‌رسند و همدیگر را در آغوش می‌گیرند. — «مادرت را دیدم».

— «دیدید؟ عالی است، بیغمی برای من نداشت؟»

آرنولد اسپیلبرگ ۸۲ ساله در «شاوه فاوندیشن» که پنج دقیقه با دریم ورکز فاصله دارد، کار می‌کند و با ماشین زمین بازی گلف به آنجا می‌رود. آنجا به حفاظت اسناد و مدارک بازماندگان نسل کشی مشغول است. پسرش استیون ۵۲ ساله فیلمساز معروف این اطراف است.

امروز پدر و پسر برای صحبت درباره پل‌ران و پسران به استودیو آمده‌اند. تنش‌های تردیدناپذیری که در این دو نقش نهفته است برای این دو اهمیت دارد. بویژه، آنان درباره این که چه طور در مدت ۱۵ سال هرگز یکدیگر را در آغوش نگرفتند و در این مدت کلمات بسیار کمی بین آنان ردوبدل شده، سخن خواهند گفت: در این تلاش، هر یک از آنان درباره مردی که پهلوی او در کانایه راحت نشسته است، به شناخت بیشتری دست می‌یابد.

استیون می‌گوید: «من مثل بچه یک ارثشی بودم. پدرم مهندس بود و مدام از جایی به جای دیگر منتقل می‌شد. ما دادم در حال بستن چمدان هایمان، عوض کردن مدرسه‌ها و جدا شدن از دوستان بودیم». نیوجرسی خیلی معمولی به نظر می‌آمد، بعد اقامت در آریزونا، «آنجا فرق می‌کرده». بخوانید، بقیه ماجرا را بدست است. «در آریزونا من واقعاً حسودی می‌کردم. چون دوستانی که در همسایگی من بودند، همیشه در خانه ملکی پاری خود زندگی کرده بودند. من آن زمان نمی‌فهمیدم که پل‌ران آنان به اندازه پدر من موفق نیستند. فقط یک ماجرا مرا آفسرده و عصبانی می‌کرده.

«من حس می‌همچون یک کودک بی‌خانمان داشتم و خواهراتم هم، چنین احساسی داشتند. وقتی شما مدام از جایی به جای دیگر نقل مکان می‌کنید، دیگر نمی‌توانید اعتماد کنید که قادر باشید در جایی ریشه باندازید» و امیدند در این ناامیدی، وجود داشت، که استیون به سوی آن کشیده شد. یعنی در ۱۲ سالگی شروع به ساخت فیلم‌هایی کرد، قطعات کوتاه «فیلیمتری». «من آن‌ها را ساختم تا چیزی بایم که برای من همیشگی باشد». آیا آرنولد از اضطراب پسرش آگاه بود؟ «بله. بله. من می‌دانستم». اما احساس گناه او اندک بود: «من برای امرار معاش کار می‌کردم». این چیزی است که یک پدر به انجام آن نییاز دارد. عادت‌ها متفاوت بود. «پدر من در زمان رکود اقتصادی (رکود اقتصادی بزرگ آمریکا بین سال‌های ۱۹۲۴–۱۹۲۹) زندگی خانواده را تأمین کرد و من اخلاق کاری عمده و مفید او را فرا گرفتم».

استیون می‌گوید: «دو پیوند با پدرم داشتم که عبارت بودند از: جنگ جهانی دوم و پیشاهنگان. انکار من کاملاً با داستان‌های پدرم از جنگ جهانی دوم عمیق شده بود. حتی در جوانی می‌توانستم گروهانی را که پدرم در زمان جنگ عضو آن بود، در نظر آورم و به آن افتخار کنم… و پیشاهنگان: در پی تمام غیبت‌هایش، پدر برای تعطیلات آخر هفته‌ای عالی، همراه با لژوم شرکت در اردوهای شیانگهای در فضای باز می‌آمد. گروهان ۲۴۹، روزولت کانسیل، اسکاتلند، آریزونا– فکر می‌کنم احتمالاً آن‌ها خوش‌ترین خاطرات دوران کودکی من بودند. یعنی زمان نوسیدن به پدر، که برای گذر آنتن تعطیلات آخر هفته با من، که یک پیشاهنگ بودم، به خانه بازمی‌گشت! اما تعطیلات آخر هفته کافی نبودند. خانواده‌اش فزنی آنان – استیون سه خواهر کوچکتر از خودش دارد – باز هم در ۱۹۶۴ به کالیفرنیای شمالی نقل مکان کرد. استیون می‌گوید: «من ۱۶ ساله بودم. آن سال بدترین سال زندگی من بود. در آن سال پدر و مادرم از هم جدا شدند و آن‌زمان بود که «فاصله» آغاز شد. زیر استیون پدرش را سرزنش می‌کرد. به خصوص به خاطر جدایی از مادرش. او می‌گوید: «این واقعاً یک «شکاف» بین من و پدرم بود».

آرنولد بین حرف‌های او می‌گوید: «شکاف نه! بیشتر یک «فاصله».

استیون تأیید می‌کند: «بله، فکر می‌کنم این واژه بهتری برای بیان آن است. یک فاصله بین ما وجود داشت و وقتی پدرم دوباره ازدواج کرد، این موضوع حتی ما را با فاصله بیشتری از هم جدا کرد. کسی را که با او ازدواج کرده بود، دوست نداشتم».

آرنولد می‌گوید: «از او به شدت متنفر بودی».

استیون به دنبال کلمه می‌گردد: «و بنابراین من و پدر… هر جدا شدیم».

همیشه می‌دانستم یک پدر دارم

استیون به تدریج در حالی که با مادرش «لیاه» که به او وفادار باقی ماند و مصمی‌تر بود بزرگ شد. اما جای چیزی خالی بود. «من شروع به جست وجوی پدرها کردم. استوراس مرحوم، رئیس شرکت پرادران وارنر، در ۱۱ سال آخر عمرش که او را می‌شناختم، برای من جای خالی پدر را پر می‌کرد، او خیلی راحت با من صحبت می‌کرده، به من یاد داد که با خودم و دوستانم مهربان باشم…»

او ادامه می‌دهد: «می‌دانید! حتی وقتی با پدرم ارتباطی نداشتم، همیشه می‌دانستم که یک «پدر» دارم. در قلم پدرم را دوست داشتم. اما رنجش و عصبانیت می‌تواند فاصله‌ها و موانعی پدید آورد و من فقط با فکر نکردن درباره آن، احساس آرامش بیشتری می‌کردم».

جیمز لوین متخصص روابط پدر – فرزند می‌گوید: «در چنین فاصله‌ای، انسان نمی‌تواند تشخیص دهد که در پی هر عصبانیتی، اندوه به وجود می‌آید. حاشا و انکار هم وجود دارد؛ با وانمود کردن این که از بین بردن این اختلاف اهمیتی ندارد. اما این فاصله در روابط پدر – فرزند، همیشه یک نتیجه در پی دارد.

آنچه باید رخ دهد این است که هر کسی که سرزنش می‌کند باید به فراسوی سرزنش منتقل شود، اندوه خود را تشخیص دهد و بداند که فرد مقابل نیز آندوهی به همان بزرگی دارد. او باید فرد مقابل را تیر به کند اگر نه این فاصله به نسل بعدی منتقل می‌شود. فرزند آن او با حس فقدان یکدلی و کامل بودن بزرگ می‌شوند، چون زندگی آنان بدون یک پدر بزرگ و از سوی پدری که خودش حس ناامنی و کامل نبودن می‌کند، گذشته است». آرنولد می‌گوید: «اول دختران آمدند، دختران برای دیدن من آمدند. ولی استیون هیچ وقت نیامد».

چه‌حالتی بود، پدری که پسرش با او قهر کرده‌است؟ «۱۵ سال» – «من حالا به‌رگشت و جبران آن سال‌ها فکر می‌کنم. آن سال‌ها، سال‌های… تنهایی و بی‌کسی من بود».

اما استیون که هم اکنون یکی از موفق‌ترین فیلمسازان جهان است، به‌دفع خود رسید. «ای.تی.» (۱۹۸۲) او درواقع یک نامه انتمایی و در عین حال حزن‌انگیز به پدرش

اسپیلبِrg:عوض کردن کهنه بچه را دوست ندارم

گفت‌وگویی میان پدر و پسر

رابرت سولیوان

ترجمه: فریده اشرفی



اشاره

تصویری که ما از استیون اسپیلبرگ در ذهن داریم، پرآوازه‌ترین فیلمساز نیمه دوم قرن و یکی از سلاطین سینمای آمریکا و جهان است؛ کسی که چند فیلم از ساخته‌های او رکورد فروش را در تاریخ سینما به دست آورده‌اند. اما این‌ها فقط چهره بیرونی این کارگردان است.

فرانس کافکا نویسندهٔ چک، کتاب معروفی دارد که در واقع نامه‌ای است که او به پدرش نوشته است و از دوران کودکی و تأثیرهای مخرب اخلاق و رفتار پدر نکاتی را نوشته است. این نامه که اینک به یکی از آثار ادبی این نویسنده تبدیل شده در حقیقت شرح نفس نویسنده است.

اما مطلبی که پیش‌رو دارید، گرچه محتوایی مشابه با نامه کافکا دارد، ولی شیوه ارائه آن همان قدر متفاوت با نامه کافکا است. که رمان «محاکمه» با فیلم «نجات

سرباز رایان»

کافکا نامه خود را نوشت و معلوم نیست که آیا پدر او آن را خواند یا نه و از واکنش پدر کافکا هم اطلاع نداریم.

«رابرت سولیوان» که گزارش زیر را برای مجله «لایف» نوشته، اسپیلبرگ و پدرش را در یک مکان کنار هم نشاند و از اسپیلبرگ خواسته است تا شکوه‌هایش را از پدر، وودرو و یا او بگوید. سرانجام خوشی را برای این هم نشینی رقم زده است مانند پایان خوش (HappyEnds) فیلم‌های هالیوودی.

گروه ادب هنر



صحنه ای از فیلم ای تی

بود. در آن فیلم پسر کوچکی در جست وجوی دوستی، آرامش و اعتماد در دنیای دیگری است – در دنیای تخیل. استیون می‌گوید: «این فیلم ابر از احساسات من در مورد مادر و پدرم بود. تمام فیلم درواقع درباره طلاق است. شخصیت «هنری تامس» و آرزوهای او در آرزوهای من بود. آرزوهای او در مورد پدرش که با «سالی» و مکزیک بودند،

براساس این بود که مجبور نشوم برای بار دوم فیلمنامه دوران کودکی خودم را بنویسم» اما گاهی بعضی از پدیده‌ها بدون اصلاح و بهبود پیش می‌روند. در ۱۹۸۹ استیون و «امی» از هم جدا شدند و در ۱۹۹۱ او دوباره با هنریش‌های به نام «کیت گیشاو» ازدواج کرد. برطبق هم جدا شدند و در ۱۹۹۱ او دوباره با هنریش‌های به نام «کیت گیشاو» ازدواج کرد. برطبق

رویداد محوری و شخصیت محوری در سینما

بررسی تطبیقی سه فیلم، فرمز، جوانی و دوزن

امیر حسین رسائل

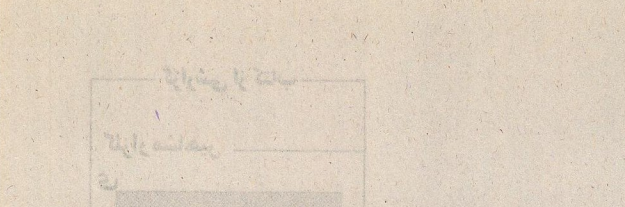


صحنه ای از فیلم فرمز

هم خواننده و در نسخه‌های سینمایی این آثار بیننده، درمی‌یابد که انگیزه اصلی جنایت اختلال روانی، یا آن گونه‌ای عشق است که تأثیری مخرب بر روحیه آدم‌ها دارد.

این جنایت‌ها هم برخلاف جنایت‌های قرن نوزدهمی و دوران آثار جنایی کلاسیک، دیگر با کاربرد پروانه‌های رهراکین استوایی یا سم‌های مرموز آسیایی انجام نمی‌گیرد بلکه ابراهارهای پیرامونی ما در زندگی روزمره و به‌سیله‌ای برای جنایت مبدل می‌شود. این انتخاب هم از آن جهت است که نویسنده یا سازنده

فیلم سعی دارد هرچه بیشتر مخاطب را در باورپذیر کردن موضوع یاری دهد و او را به گونه‌ای به مشارکت فکری با شخصیت‌های اثر بکشاند. نمونه‌های این گونه آثار هم در وادی ادب و سینما و بخصوص در آمریکا بسیار تولید شده که



شواهد به نظر می‌رسد که تکان‌دهنده‌ترین بخش تاریخ زندگی اسپیلبرگ، زمانی بود که استیون در نقش آرنولد، در می‌آمد. آیا استیون نگران بود که پسرش مکس، نقش استیون را به عهده بگیرد و پدرش را برای این فاصله ایجاد شده سرزنش کند؟ استیون پاسخ می‌دهد: «من نگران بودم، صد در صد نگران بودم، من وحشت فوق‌العاده‌ای از این موضوع داشتم. فکر می‌کنم به این دلیل خیلی سخت کار می‌کردم تا مطمئن حاصل کنم که این اتفاق نمی‌افتد. بسیاری از پل‌ران نمی‌خواهند بعد از طلاق در حضانت واقعی فرزندانش مشارکت داشته باشند – آنان می‌گذارند که مادران بچه‌ها را بزرگ کنند و پدران فقط یک هفته در میان، در تعطیلات آخر هفته بچه‌ها را ببینند. من این‌ها را نمی‌خواستم. می‌خواستم در سال‌های تعیین‌کننده و سازه‌زندگی پسرم، در زمانی برابر با مادرش، همراه او باشم». استیون از پرواز متنفر است، اما همیشه برای بودن با مکس حتی با مسافرت زمینی مشتاقانه در رفت وآمد است و در جست‌وجوی نشانه‌هایی است که مکس آنچه را که او حس کرده بود، احساس می‌کند یا خیر. او به پسرش می‌گفت که او را درک می‌کند. «یک دلیلی که من از پدرم عصبانی بودم این بود که از او خواستم تا دوباره با مادرم ازدواج کند. ولی او این کار را نکرد. می‌توانم مجسم کنم که مکس آرزویی واقعی را در سر می‌پروراند که در آن من و همسر سابقم به‌سوی هم بازگردیم. همه بچه‌های این آرزو را دارند. با تجربه‌ای درد – تنهایی – او سعی کرده است که پسرش را از این وضعیت نجات دهد».

از دست پدرم عصبانی بودم

طلاق و ازدواج مجدد اسپیلبرگ، همان‌طور که انتظار می‌رود او را تغییر داد. و نظرهای قاطعانه قبلی اش درباره ازدواج ملایم تر شد و بعد به یک دیدگاه جدید رسید، استیون می‌گوید: «بین، ۱۶ و ۱۷ ساله هستی والدینت را برای چیزی که خیلی کم درباره آن می‌دانی ملامت می‌کنی، تو خبر نداری از تمام آن صحبت‌ها و تمام آن… او مکث می‌کند و سپس ادامه می‌دهد: «بچه‌ها، نه از رابطه بین والدینشان اطلاع دارند و نه آن را درک می‌کنند. من واقعاً فرزندشان را در رابطه‌ای که با «کیت» دارم شرکت نمی‌دهم. آنان را در جزئیات روابط ناشیوی خصوصی خود وارد نمی‌کنم و پدر و مادرم هم این کار را نمی‌کردند. بنابراین من به عنوان کسی که از بیرون نگاه می‌کند نقضات‌هایی درباره یک طلاق کرده بودم و گناه آنان این بود».

یک روز مادرم به من گفت: «می‌دانی، همه تقصیرها به گردن پدرت نیست. این تقصیر من هم بود. بگذار برایت توضیح بدهم. وقتی مادرم آنها را برای من تعریف کرد، من گیج شدم و دریافتم که اشتباه‌ا پیش از حد، شخص دیگری را سرزنش کرده بودم. این موقعی بود که من تازه سعی می‌کردم تا بفهمم چه طور می‌توانم عشق پدرم را به دست آورم و چه طور می‌توانم پدرم را بر گردانم».

سکوت کوتاهی برقرار می‌شود؛ دست پسرروی زانوی پدر قرار دارد. آرنولدهرگز نمی‌دانست چرا تماس‌های استیون بیشتر شد و او بیشتر خواهان دیدار با پدرش است؟ آرنولد به آرامی پرسید: «مادرت این را گفت؟»

طرز وقوع این – آشتی – به سادگی تمام اتفاق‌ها بود. به تدریج استیون تلفن کرد، دوباره تلفن کرد، وقتی آرنولد به او زنگ زد، او گوشی را نگذاشت. کیت گیشاو گفت: «موردی وجود نداشت که استیون بعد از بازگشت به سوی پدرش انجام دهد و انسان نتواند تشخیص دهد که وضع پیش‌شده است. اما من هرگز نیروی یک رابطه صلح‌آمیز و آموزنده با والدین را دست‌کم نمی‌گیرم. این رابطه به روش‌های مؤثری کارایی دارد». فکر می‌کنم بزوشی که استیون با بچه‌های ما (به غیر از مکس آنان‌ش شش بچه دیگر هم دارند و نفر از آنان‌ها به فرزندخواندگی پذیرفته‌اند، یکی از آنان‌هم ثمره ازدواج قبلی کیت است) رفتار می‌کند، به این دلیل است که او چیزی را که باعث عصبی شدن یک فرزند نسبت به والدینش می‌شود، می‌شناسد. او واقعاً هنگامی که کسی می‌گوید: به تو نیاز دارم، به او پاسخ می‌دهد. چون این چیزی بود که او هرگز نتوانست به پدرش بگوید. روشی که در آن استیون یک پدر است، کاملاً مغایط با شخصیت استیون است. او همیشه مجبور است کار بیشتری انجام دهد. بیشتر فعالیت دردن بچه‌ها به مدرسه‌ها به‌عهده‌اوست، او صبح‌ها رختخواب‌ها را بازارسی می‌کند. همیشه کار بیشتر، بیشتر و بیشتر. بخشی از آن غریزی است و بخشی دیگر به این دلیل است که او خیلی مظلوم است.

همیشه می‌پرسد: «آیا کارم را خوب انجام دادم؟» او به یک پدر خوب «نیاز» دارد. وقتی کیت در ۱۹۹۴ برای پروژه «دریم ورکز» (استودیویی که اسپیلبرگ تأسیس کرد) دعا می‌کرد. این دعا همراه با یک شرط بود: که استیون هر روز بعدازظهر قبل از ساعت ۵ و ۳۰ دقیقه در خانه باشد. در واقع استیون قبل از ساعت ۶ صبح از خواب بیدار می‌شود، صبحانه درست می‌کند، رختخواب‌ها را بازرسی می‌کند، بچه‌ها را به مدرسه می‌رساند، ساعت ۱۰ صبح سرکار می‌رود، ساعت ۳ کارهایش را بررسی می‌کند – «برای امروز چه کار داریم؟ آیا می‌توانیم در ساعت ۳ و ۳۰ دقیقه استراحتی بکنیم؟ ساعت ۴۴ ساعت ۴۶. دفتر را وقتی ترک می‌کند که باید بچه‌هایش را دوباره جمع کند. کیت می‌گوید: «من معمولاً ساعت ۲ و ۳۰ دقیقه به او می‌رسم».

استیون می‌گوید: «من عوض کردن کهنه بچه را دوست ندارم… آرنولد می‌خندد و سرش را تکان می‌دهد؛ این‌طور که پیداست آرنولد اصلاً هرگز در زندگی‌ش عوض کردن کهنه بچه را ندیده است. استیون ادامه می‌دهد: «من عاشق غذا دادن به بچه‌ها هستم. صبح‌ها من غذا درست می‌کنم و شب‌ها کیت، ما در خانه آشپز و این جور آدم‌ها نداریم. تمام غذاها را خود مان می‌پزم».

«هر شب من قصه می‌گویم. اگر آن قصه ترسناک باشد، بچه‌هایم را جزو آن به حساب نمی‌آورم، اما اگر آن قصه داستان خوبی باشد، آن را در قصه می‌گنجانم تا از این طریق خودشان را در آن قصه بهتر بشناسند».

آرنولد اضافه می‌کند: «او واقعاً قصه‌گوی فوق‌العاده‌ای است».

تردیدی نیست که از جو این انتظار نمی‌رود. این بدیهی است که اگر استیون اسپیلبرگ در زمره قصه‌گويانی قرار می‌گرفت که قصه آنان بی‌محتوا و مزخرف بود، دیگر آثار او برای مردم ارزشی نداشت. دو مرد می‌خندند (اسپیلبرگ و پدرش). استیون ادامه می‌دهد: «با وجود این به شما می‌گویم که فکر می‌کنم در خانواده‌ام دو قصه‌گوی دیگر هم دارم. در وسط قصه‌های من آنان واقعاً می‌گویند: نه، نه، نه. این نباید آن طور می‌شد. این نباید این‌طور می‌شد و من می‌گویم: بسیار خوب، من راه دیگری را انتخاب می‌کنم و راهی را که آنان می‌گویند در پیش می‌گیرم. با خوشحالی».

آرنولد همراه او خواهد رفت: چون آشتی همه چیز را امیکن ساخته است. استیون که دومین فیلم را برای پدرش ساخته است، می‌گوید: «او پدر بزرگ می‌نظری است». این دومین فیلم استیون برای پدرش، یعنی فیلم سال گذشته «نجات سرباز رایان»، فیلمی بود که برای طرفدارانی از او ساخته شد، به خاطر خشم نسبت به او. «به‌بچه‌ها من واقعاً عاشق پدر بزرگ هستم». او بکت می‌کند، او یک هنرمند حرفه‌ای است و این عبارات موزون را می‌شناسد. «آنان به پدر بزرگ آرنولد عشق می‌ورزند، چون او با آنان هدییه می‌دهد».

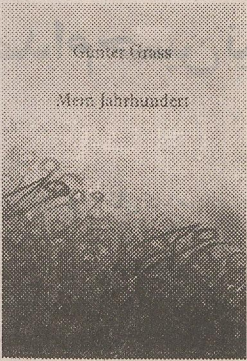
غالباً هم مورد استقبال مخاطبان از پیش تعیین شده خود قرار گرفته است. اما فیلم فرمز شاید اولین نمونه قابل توجه در سینمای ایران باشد که با بهره‌گیری از روش گفته شده به پرورش یک ماجرا پرداخته است. نویسنده و کارگردان این فیلم خود می‌گوید با بهره‌گیری از واقعه‌ای حقیقی به ساخت داستان و فیلم پرداخته است. ولی تغییراتی نیز در اصل ماجرا داده است که در نهایت فیلم به لحاظ ساختار فیلمنامه و کارگردانی اثری قابل قبول – البته از منظر خود فیلمساز – از آب درآمده و مخاطبان خود را نیز راضی کرده است. «دوزن» نیز در جلب مخاطبان کاملاً متفاوت و برای جلب مخاطبان برگزید که تأکید بر تأثیر رویداد بر روحیه شخصیت است و این جهت مخالف رویکرد فیلم «فرمز» یعنی تأثیر روحیه اشخاص در شکل‌گیری وقایع است.

همزمان با نمایش دو فیلم «دوزن» و «فرمز» شاهد اکران فیلم دیگری در سینماها هستیم که روش متفاوت را برای ارائه اثر به مخاطبان برگزیده است. «جوانی» فیلمی است که نه بر تأثیر رویداد بر روحیه شخصیت تأکید دارد و نه بر تأثیر روحیه اشخاص برای شکل‌گیری واقعه. این فیلم از آن گونه آثار سینمایی است که حداقل از نیم قرن پیش در سینمای غرب مشابه آن را دیگر نمی‌سازند. واقعاً پردازی استوار هستند و فیلم «دوزن» بیشتر به پدرش پردازی استوار است. از این روست که در «دوزن» این دگرگونی روحی شخصیت است که محور فیلم قرار می‌گیرد و در دو فیلم دیگر وقایع پیرامون شخصیت‌ها است که داستان را پیش می‌برد.

این گونه شخصیت‌ها که ادغامی از کابوهای تنهای فیلم‌های وسترن و «جتل» من‌های عاشق پیشه فیلم‌های موزیکال هستند دائم در پی رهیافتی شخصی برای ساختن جهان مطلوب خود هستند و تصویرگری آنها هم در سینمای ایران شکلی کاملاً بومی دارد. گرچه ظواهری خاص به آنان بخشیده می‌شود.

حال اگر مقایسه‌ای بین شخصیت پردازی و واقعه پردازی این سه فیلم صورت گیرد، باید نتیجه گرفت که فیلم‌های «جوانی» و «فرمز» به ترتیب بر عنصر واقعه پردازی استوار هستند و فیلم «دوزن» بیشتر به پدرش پردازی استوار است. از این روست که در «دوزن» این دگرگونی روحی شخصیت است که محور فیلم قرار می‌گیرد و در دو فیلم دیگر وقایع پیرامون شخصیت‌ها است که داستان را پیش می‌برد.

ادبیات



«قرن من» نام جدیدترین اثر گوتتر گراس است که در آخرین سال قرن منتشر شد و خبر انتشار آن را پیش از این در نشاط خواندید. این کتاب در قالب صد داستان و صد تابلوی آبرنگ (که خود گراس آنها را کشیده است) سرگذشت دهشت بار بشر را در قرن حاضر روایت کرده است. «قرن من» را از چند جهت یک اثر هنری کامل می‌دانند چه به جهت روایت داستان‌ها و چه از نظر نقاشی‌های گراس.

این کتاب تاکنون در ۲۷ کشور جهان ترجمه و منتشر شده است. گراس در گفت و گویی که می‌خوانید آنچه در طول قرن بر کشور آلمان گذشته را به خاطر آورده است و در عین حال هشیاری خرد را نسبت به مسایل روز کشورش – پس از یکی شدن در آلمان – نشان می‌دهد.

«گوتتر گراس»، نویسنده آلمانی، در سال ۱۹۲۷ در **Danzig** متولد شد. او به خاطر علاقه‌اش به هنر، به نقاشی روی آورد و از سال ۱۹۵۵ عضو اتحادیه ادبی گروه ۴۷ گردید. در سال ۱۹۵۹ رمان موفق «طبل فلزی» را منتشر کرد که تا به امروز از آثار پر فروش این نویسنده به شمار می‌رود. از دیگر آثار موفق گراس می‌توان به «سرزمین بیکران اشاره کرد. چند ماه پیش آخرین اثر «گوتتر گراس» با نام «قرن من» چاپ و منتشر شد. این کتاب در قالب یکصد داستان و با روایت خاص آلمانی زبان‌ها، یکصد سال گذشته را بازگو می‌کند. نقاشی‌های آب رنگی که گراس کشیده و در این کتاب چاپ شده، زینت بخش این اثر شده است.

انتشار این کتاب، بهانه‌ای برای گفت وگو نشریه فوکوس با این نویسنده موفق شد.

گروه ادب و هنر
● آقای گراس، اثر جدید شما با نام «قرن من»، حاوی یکصد داستان از یک قرن گذشته است. آیا شما به عنوان یکی از نویسندگان بزرگ آلمان، در پایان قرن حاضر ارایه چنین کنایی را یک کار ادبی می‌دانید یا یک وظیفه؟
-این خواسته یک ادیب یا شاعر است یعنی روایت کردن داستان‌هایی درباره قرن حاضر و روبه اتمام، خواسته هنرمند است و نه وظیفه و علاوه بر آن باید توجه داشت که در این سال‌ها شاهد چه موضوعاتی بوده‌ای و چه مسائلی را پشت سر گذاشته‌ای. این فکر، هم‌زمان با نگارش آخرین رمانم، «سرزمین بیکران»، به ذهنم آمد و رشد کرد. در ابتدا فکر می‌کردم. این کتاب رمان جدیدی خواهد بود که روایت گر دیدگاه‌های زنی مسن و جهان دیده است. اما هنگام نوشتن دست نویس اولیه متوجه محدودیت دیدگاه‌ها شدم.

● اکنون شما، آن‌ها را از زاویه دید خواندان و آن‌هم به صورت تکه تکه شده، روایت می‌کنید؟
-بله مثلاً به اولین جمله کتاب توجه کنید: من آدمی تغییر یافته در مقابل خودم، و شخصیتی هستم که هر سال و سال در این قرن حضور داشته‌ام. این جمله بدین معناست که من در نقش‌ها سر می‌خورم، اما با روش‌های کاملاً متفاوت در نقش زن، مرد، کودک، جوان و پیر ظاهر شده‌ام. من این سال‌ها را از نگاه انسان‌هایی می‌بینم که اتفاقاتی در زندگی‌شان روی داده. این کتاب داستانی درباره معامله گران و تاجران بزرگ نیست، بلکه از انسان‌هایی می‌گوید که قربانی و دنباله‌رو دیگران بوده‌اند. سعی من نزدیک کردن خواننده باماده خشک داستانی است که در قالب داستانی دیگر بازگو شده است.

● یعنی به عنوان نویسنده‌ای در جایگاه معلم تاریخ؟!

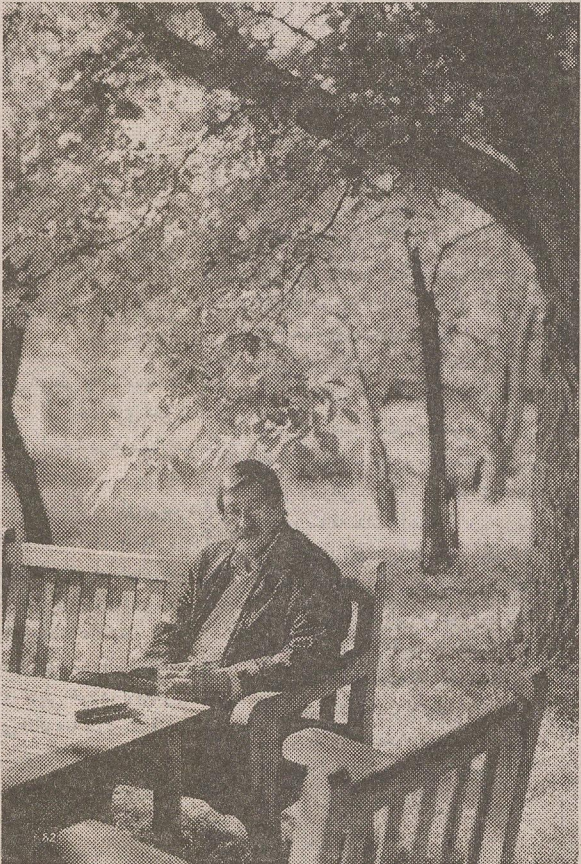
-می‌دانم که شاید این حرکت کمی نامطلوب و در عین حال کمی قدیمی بوده باشد، اما برای من هیچ چیز زیان‌بارتر از این نیست که این کتاب قابل استفاده نباشد. همیشه در این فکر بوده‌ام که با کمک ادبیات – ادبیات داستانی – بتوان چنین مسایلی را توضیح داد.

مثلاً در تعدادی از داستان‌ها، شخصیتی از خود واقعی شما ظاهر می‌شود. شاید بتوان گفت این کتاب بیوگرافی کوچکی از «گوتتر گراس» است.

گفت‌وگویی با گوتتر گراس

بر نقش‌های کتابم سُر می‌خورم

ترجمه میراندا معاوی



گوتتر گراس در باغ شخصی‌اش

-وقتی کتاب «قرن من» نامیده می‌شود، بیانگر نوعی تصاحب و مالکیت خواهد بود. هنگام نوشتن کتاب، احساس کردم، سال‌هایی در این قرن وجود دارد که مستقیماً من نیز در آن‌ها دخالت داشته‌ام. این سال‌ها از اولین روز تولدم در سال ۱۹۲۷ شروع شد و تا پایان زمانی پیش رفت که من مادرم را مجدداً زنده کرده‌ام. بعد از خاتمه آن متوجه شدم که این «من» واقعی‌ه که در کتاب اضافه شده، کاملاً بی‌عیب و نقص است.

● موضوعاتی که سبب خلق داستان‌های کتاب شده‌اند، از کجا سرچشمه گرفته‌اند؟

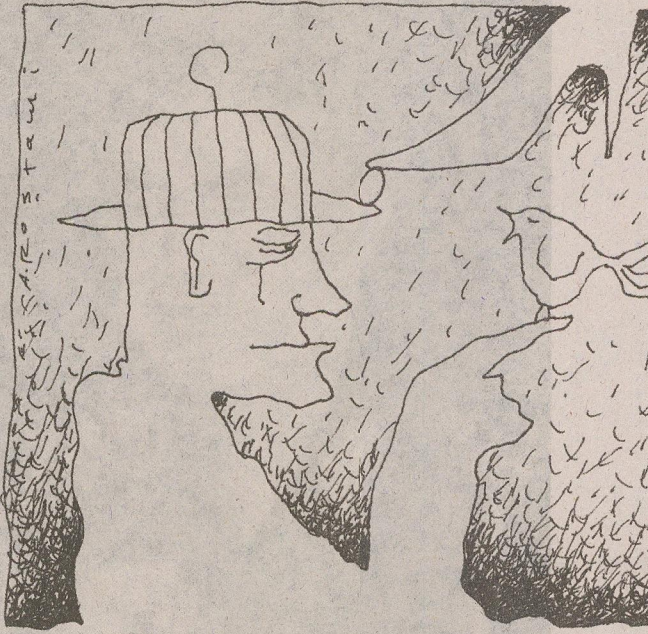
-بعضی‌ها از میان داستان‌های دیگر خلق شده‌اند. تعدادی از آن‌ها مربوط به جنگ جهانی، رویدادهای مهم ورزشی، اختراعات فنی و فروپاشی دیوار برلین هستند. کار من در میان آرشویی کامل، صورت گرفت. مهم این بود که حوادث قرن، دیدگاهی واقعی‌روایی بدست آورد که بتوان جهات محدود آن‌را هم انتخاب کرد.

مثلاً در مورد واقعه جنگ جهانی اول من نظرات ۲ تن از شاهدان و افراد مشهور – اریش ماریا ریفاکار و ارنست یوگر – را در کنار یکدیگر قرار داده‌ام.

کبوتر

اورسولا هگی*

ترجمه اسدالله امرایی



صبح روز بعد پیش از اینکه راه یافتد و سرکار خود در کی‌مارت برود، رادیو را می‌کشد کنار لگن ظرفشویی آشپزخانه و آن‌را برای کبوترها روشن می‌کند. آنها سمت چپ لگن دوقلوی آشپزخانه نشسته‌اند که قابلمستمال‌های زرد را روی آن آویخته. کبوترها پنجه‌هاشان را فرو کرده بودند.توی پارچه، چشم‌دوخته‌اند به نور لرزان رادیو که هنوز روی ایستگاه موسیقی وسترن چشمک می‌زند. وقتی بعد از یک روز کار از فروشگاه کفش به خانه برمی‌گردد، آنها‌س‌شان را تاب می‌دهند، اول او را نگاه می‌کنند بعد برمی‌گردند سراغ رادیو انگار تمام روز همین کار را تمرین کرده بودند.

توی فروشگاه کی‌مارت متوجه شد که خیلی‌ها کفش‌هاشان را می‌گذارند. اوایل هفته‌ای یکی دوبار بیشتر نبود که متوجه می‌شود یک جفت کفش نیمداز را زیر قفسه گذاشته‌اند. معمولاً با کفش‌های دزدی نو می‌زدند بیرون و کفش کهنه را می‌سرانند زیر قفسه. اما حالا آنها را هر روز می‌دید، انگار یک لشگر کفش دزد ریخته‌اند توی پرتلند، کتانی‌های با سرفرواخ، کفشی بی‌پاشنه بی‌پند، کفش پاشنه بلند با چرم

ادب و هنر

بررسی

معیارهای آثار پر فروش هنری چیست ؟

محمد رضایی راد

اشاره

در قسمت قبل گفتیم که پر فروش شدن کالای فرهنگی عوامل مختلفی دارد و به عنوان اولین عامل، عامه پسند بودن آن را مطرح کرد یم و گفتیم عامه پسندی الزاماً دلیل پر فروش بودن اثر هنری نیست و در عین حال هر چه نرخ نسخه جامعه‌ای جوان تر باشد عامه پسندی در آن رواج بیشتری دارد. نوستالژی کالا-اثر پر فروش نیز دست‌مایه‌ای کارآمد برای پسند عموم است. در این بخش عوامل دیگر پر فروش شدن کالا -اثر هنری را بررسی می‌کنیم.

گروه ادب و هنر

تناسب با وقایع روز

در معیار نخست -عامه پسندی- عموماً پر فروش بودن اثر را از طریق ارتباط آن با گذشته (عواطف مشترک دیرین، شمایل‌های فرهنگی و یا محبوب‌های دوران جوانی) سنجیدیم. در معیار دوم، برعکس، پر فروش ترین، رابطه تنگاتنگی با زمان حال دارد. در این‌جا، اثر چه به ظاهر و چه پنهان، همه توان خود را از بیرون خود کسب می‌کند.

در این مورد مثال کتاب جامعه‌شناسی نخبه‌کشی بسیار با معناست. نویسنده کتاب، پیش از این رساله‌ای با سیاق مشابه به نام جامعه‌شناسی خودکامگی نگاشته بود، که از اقبال چندانی برخوردار نبود. او در ادامه همان بینش و روش تحقیق، جامعه‌شناسی نخبه‌کشی را در بررسی چندوچون عوامل قتل نخبگانی چون قائم مقام، امیرکبیر و مصدق می‌نویسد. اگرچه نویسنده در مقدمه کتاب می‌گوید که کتاب را برای استفاده عموم نوشته است، اما بی‌تردید می‌توان دانست که کتاب به بخش نخبه‌تر عموم نظر دارد و در شرایطی غیر از این -به شهادت کم فروش بودن کتاب اول او- شاید از سوی نخبگان عموم نیز مورد استقبال قرار نمی‌گرفت. اما اتفاقی، کاملاً بدون ارتباط با موضوع کتاب، موجب شد تا از این کتاب استقبال بی نظیر به عمل آید و چاپ آن تا نوبت دهم نیز برسد و این استقبال نه معلول تحلیل‌های درون اثر، بل حاصل وقایع بیرون آن بود. چاپ کتاب مصادف با دستگیری و محاکمه کرباسچی شد، قیاس مع الفارق برخی از نشریات میان شهردار با نخبگان مقتول و وجه‌المله‌ای از آن‌ها در کتاب قرار داد، به گونه‌ای که گویی نه شرح دوران امیرکبیر، کانون شعور همگانی قرار داد، به گونه‌ای که گویی نه شرح دوران امیرکبیر، بلکه فرافکنی اقدامات و عواقب شهردار را در آن دوران می‌خوانند. به این ترتیب، کتاب بی‌آن‌که کوچک‌ترین ربطی -تا از حیث کلیات، بلکه از جهت توجه به جزئیات- با کرباسچی و وقایع زمان حال داشته باشد، به عنوان بخشی از تاریخ پنهان و قلع و قمع نخبگان اجتماعی، که کرباسچی هم جزو آنان تصور می‌شد، با استقبال روبه‌رو شد. پدیدآورندگان اثر چندان از این اختلاط ناخوشنود نبودند و تحلیل کتاب را به هر حال رهیافتی عام دانستند که همه اصلاح گران و از جمله کرباسچی، در پرخورد با ساختار سنتی قدرت در ایران، با آن مواجه‌اند.

در حالی که به نظر می‌رسد جامعه‌شناسی، برخلاف ژورنالیسم کاذب، باید صبر بیشتری در تحلیل و نقد به خرج دهد و تا آشکار شدن کامل حقیقت و اثبات یا ابطال شایبه دادوستدهای سیاسی از اظهار نظر صریح خودداری کند.

پرفروش بودن اثر به اعتبار مؤلف

جز قرآن مجید، پرفروش‌ترین اثر فرهنگی در ایران را باید دیوان حافظ دانست، و این -در روزگار ما- نه به اعتبار اثر، بل به اعتبار مؤلف است. این عبارت هیچ خدشه‌ای بر اعتبار اشعار حافظ وارد نمی‌کند، بلکه به این واقعیت اشاره دارد که به هر حال در روزگار ما، عموم به غیر از سنت‌های رایجی چون شب‌یلدا، جز به تفأل سری به دیوان حافظ نمی‌زنند. اما این نیز هست که حافظ در هر صورت کهن‌انگیز و تصویر مثالی شاعر ایرانی در ذهن ایرانیان است. اما در دوران ما مدل‌های اشتنا‌تر برای ترجیح اعتبار مؤلف بر اثر قابل مشاهده است. این عبارت نیز ربطی بر بی‌ارجی آثار نیست، بل پیش از آن بر اعتبار مؤلف متکی است. احمد شاملو شاعری نخبه‌پسند است. آثار او در میان مخاطبان فرهنگی، حداقل پنج‌هزار خریدار دارد.

دوستداران او، نخست کاری به محتوای کتاب شاعر ندارند، کافی است اثر جدیدی از او در بازار نشر ارایه شود، تا تنها به واسطه نام مؤلف نایاب گردد. همچنین است هر اثر تازه‌ای که از محمدرضا شمعریان روانه بازار موسیقی کشور یا فیلمی از مخملباف که به پرده سینما درآید. سهراب سپهری شاعر محبوب نسل جوان است علاقه‌اعجاب‌آور- و البته کمی اغراق‌آمیز – آنان‌به او نه تنها موجب تجدید چاپ‌های بی‌دری هشت کتاب شده، بلکه هر اثری را که داغی‌عجب آثار او را داشته باشد با استقبال مواجه می‌کند.

رابطه استقبال با سانسور و توقیف

کنجکاوری از محتوای اثری که توقیف شده و به‌طور پنهان، یا پس از مدتی در محاق بودن، در دسترس قرار می‌گیرد، با اقبال اثر می‌انجامد. در سال گذشته چند اثر توقیف شده سینمای ایران، نون و گلدون، حاجی واشنگتن، بانو، آدم برفی و دیدار به اکران در آمدند و کم و بیش مورد استقبال بینندگان قرار گرفتند. بانو و حاجی واشنگتن در شرایطی غیر از این، استقبالی کمتر برمی‌انگیختند. آدم برفی و دیدار نیز ماهیتاً آثاری مبتذل‌اند، اما دلیل اصلی برای فروش فراوان آن‌ها بیش از عنصر عامه پسندی به دلیل توقیف چند ساله این آثار و تحریک کنجکاوی مردم برای دلایل توقیف این فیلم‌ها بود. چنان‌که کنجال هواداران سانسور و یا خطر توقیف و جمع‌آوری یک کتاب یا نوار، به خودی‌خود موجب نایاب شدن و دست به دست گشتن کتاب می‌شود.

تبلیغات

تبلیغات همواره عامل عمده‌ای در کارآمدی نظام مد و هماهنگ‌سازی دارد. رویه تجاری عامل تبلیغات، برای پر فروش شدن البته بسیار آشکار و واضح است، اما تبلیغات فرهنگی نیز در این میان حایز اهمیت است. مشکل بتوان باور کرد که آثار میر آفراشای مهرجویی، مخملباف و کیارستمی، جز ارزش ذاتی خود، از امکانات رسانه‌ها برای اقبال خود مد‌نگرفته باشند. عنصر تبلیغ و پرفروشی در این باری منفی به همراه ندارد (چنان‌که در مورد مصادیق غیر از این می‌تواند داشته باشد)، بل اثبات این نکته است که تبلیغات نیز در آثار عوامل دیگر به اقبال اثر می‌انجامد. به هر حال باید پذیرفت که مخاطب برای خرید کتاب ناقوس جدایی (مجموعه اشعار بینک فلوید) احتیاجی به تبلیغات ندارد، این‌کار پیش از این به مد نظام جهانی مد و رسانه‌ها انجام گرفته است، اما برای دیدن طعم گیلان کیارستمی، که از قضا فیلمی دیرپای است و با پسند عموم کوچک‌ترین نسبتی ندارد، به امداد رسانه‌ها و یادآوری جایزه اول جشنواره کن احتیاج دارد.

ارزش اثر

معیارهای پیشین، فروش اثر را به اعتبار معیارهای بیرونی می‌سنجیدند، این معیارها همواره می‌توانستند در ماهیت خود (و رها از مصادیق) رابطه‌ای ظریف و پنهان با ابتدال و فریفتاری داشته باشند. اما چرا نپنداریم یکی از معیارهای اقبال اثر هنری -نه کالای فرهنگی- ارزش ذاتی خود اوست؟ اثر در این‌جا به واسطه مخاطب عامی یا نخبه‌اش، اعتبار مؤلف، وقایع بیرونی و یا تبلیغات در کانون توجه و علاقه قرار ندارد، چنان‌که در سطوح پیشین داشت. جذابیت اثر را در این‌جا، اعتباری، که خود او برای خودش فراهم می‌آورد، رقم می‌زند. ارج و اعتبار بوف کور بیش از هر چیز از اعتباری است که خود برای خود فراهم کرده است. این اگر چه به ظاهر مبهم و تأویل‌پرداز است، اما در سنتخ خود با اصالت و بی‌غش می‌نماید.

با دقت در این معیارها می‌توان دانست چرا اثری پرفروش می‌شود، پدیدآورندگان آثار پر فروش و مخاطبان آن‌ها را علی‌العموم، چه کسانی تشکیل می‌دهند و یا چگونه اثری پر فروش میان طیفی از عامی‌گری و نخبه‌گرایی در نوسان است.

اما جز پدیدآورنده و مخاطب، عنصر دیگری هم در این میان وجود دارد که آن واسطه عرضه یا فرورشته شده، برای او بی‌تردید اثر پر فروش تجزی‌جز کالا و ابزار صنعت فرهنگی نیست. در واقع تنها از همین طریق است که به مناسبت اقتصادی صنعت فرهنگی و اطلاق عنوان کالا بر اثر بی‌می‌بریم.

یادآوری

در این نوشته برای مصادیق، دست کم، حداقلی از اعتبار قابل بودیم، ورته، بدون این حداقل، سیاهه پرشماری از کالا مطمئناً مبتذل و البته پرفروش، نظیر کتاب‌های اختر شماری، عرفان‌های مدیپتشن، روش‌های درست زندگی کردن، دانستی‌های جنسی، رمان‌های رخیمی و سیدنی شلدون، فیلم‌های اکشن، شو‌های بی‌ارزش و با موسیقی‌های لو‌س آنجلسی‌می‌توانستیم گردآورده.



افرادى که سال‌ها بعد هنگام جنگ ویتنام درباره تجربیاتشان نظر دیگری داشتند.
● آقای گراس، شما در کنار هر یک از داستان‌ها، نقاشی آبرنگی نیز کشیده‌اید. قبل از هر کار ابتدا نقاشی می‌کردید یا به انتخاب داستان می‌پرداختید؟

- غالباً نقاشی را شروع می‌کردم. این نوعی مکاتبه بین نویسندگی و نقاشی است. همان‌طور که در کتاب «مسایل بنیادی برای کسانی که خواننده کتاب نیستند»، امتحان کرده‌ام، این آبرنگ‌ها را جدید، حالت نماد گونه زیبایی دارند و هر کدام از آن‌ها داستان را از دیگری جدا کرده‌اند.

● کتاب «قرن من» آن چنان مورد توجه دیگر کشورها قرار گرفته است که تاکنون ۲۷ کشور آن را خریده‌اند. به نظر می‌رسد شما کاملاً غافلگیر شده‌اید؟
- کتاب علاقه ناشران خارجی و استقبال آن‌ها از این کتاب به خاطر مسائل وحشتناک و دهشت‌باری است که در نیمه اول قرن جاری در آلمان به وقوع پیوست و در واقع می‌توان گفت بیشتر رخدادهای نامطلوب نیمه اول قرن در آلمان روی داد. اما از سال ۱۹۴۵ به تدریج این تنش‌ها از بین رفت و مادر صدد آرامش برآمدیم. ● به این ترتیب، آلمان در دهه پنجاه تقریباً از آرامشی قابل‌قبول بهره‌مند گردید. -بله. به علاوه فکر می‌کنم مادر جشن سالگرد پرهیاهویی که امتثال برپا خواهد شد، نباید فراموش کنیم که در گذشته دو دولت آلمان وجود داشته‌اند. ما باید انسان‌هایی را که طی ۴۰ سال تحت نظام جمهوری دمکراتیک آلمان شرقی زندگی می‌کرده‌اند، کاملاً به رسمیت بشناسیم. اما تاکنون این کار را نکرده‌ایم. حتی این موضوع تا جایی پیش رفته که فرد پرمدعایی از غرب، نقاشی‌هایی را از دوران نازی‌ها و آلمان شرقی در کنار یکدیگر قرار داده و نمایشگاهی نیز به راه انداخته است. این‌ها توهین‌های زشتی است که نشان می‌دهد با وجود فروپاشی دیوار برلین هنوز بخشی در آن سرزمین دوباره وجود دارد و جدا نشده است. این‌ها موضوعاتی است که باید حل شود.

● وجود چنین مسایلی ناشی از درک غلط غرب است یا تنها خودنمایی؟
- فکر می‌کنم قبل از هر چیز وجود بی‌صداقتی در قانون اساسی است. زمانی انسان از داشتن چنین قانون اساسی پر خود می‌بالد که آن را جدی بگیرد، اما در عمل چنین نیست. در ماده ۱۴۶ قانون اساسی به این موضوع اشاره شده که به خاطر اتحاد و آلمان باید قانون اساسی جدیدی برای ملت آلمان ارایه شود. اما نتیجه این شد که ۹۰٪ از قانون اساسی فعلی همان مواد گذشته را دارد و تنها ۱۰٪ آن مربوط به آلمان شرقی می‌شود. این موضوعی است که کتاب به ذکر آن پرداخته‌ام. ● اما به‌طور کلی کتاب نگاهی مثبت دارد و شما با خشم به گذشته نگاه نکرده‌اید.

-نه. هرگز با خشم مطلبی را نوشته‌ام. من انسانی هستم که همیشه با شک و تردید به اطراق نگاه می‌کنم اما در عین حال زندگی را دوست دارم.

شما حمله نا‌تو را تحت رهبری دولت آمریکا مورد انتقاد قرار داده‌اید. به نظر می‌رسد فردی ضد آمریکایی باشید.

- خوب من فکر می‌کنم هر انتقادی به آمریکایی‌ها نوعی ضدآمریکایی بودن، تلقی شود. از نظر من بد نیست اگر در پایان این جنگ آخر، اطلاعاتی‌ای نوشته شود که آمریکا، نقش خود را به عنوان یک قدرت بزرگ و منحصر به فرد انجام داده و اروپا نیز با او همکاری کرده است. اما یک اروپایی باید به فکر مسائلی باشد که در درجه اول به اروپا مربوط می‌شود و در واقع تحت فرماندهی آمریکا نیز قرار نگیرد و تازه آمریکا را نیز تحت فشار قرار دهد.

مصنوعی، کفشی‌های کار با کوک‌های بیرون زده بر می‌شد.

فرانسین کفش‌های پاره و دور انداخته را برمی‌دارد توی جعبه «گم شده پیدا شده» می‌گذارد. گرچه صاحب آن پیدا نمی‌شود، اما بعضی‌شان هنوز به درد خیرات کردن می‌خورد. آب و دانه کبوترها که آماده می‌کند و توی جاصابونی چینی دانه می‌ریزد ماجرای کفش‌ها را برای کبوترها زمره می‌کند، خانه آمدن برآی آنها عادت شده است و آواز و ترانه عشق‌های ناکام را هم می‌شناسد، که هر شب به او خوش‌آمد می‌گوید. چندبار سعی کرد همان ایستگاه قدیمی را بگیرد اما کبوترها بی‌قراری‌شان دارند، بر گشت سر ایستگاه. این اواخر دیگر ایستگاه را عوض نکرده است، اصلاً نیازی نیست. بعضی از بیت‌های شعر و ترانه را می‌داند، آخر ترانه‌ها را می‌شناسد و می‌وعدۀ چطور تمام می‌شوند.

فرانسین اشتراک برنامه‌های اپرا را بر کرده است، بعد از دادلادن به کبوترها می‌رود توی وان حمام، بعد لباس سیاهی می‌پوشد. توی صندلی عقب تاکسی کیف‌دستی‌اش را دوستوی روی زانو نگه می‌دارد. توی بالکن تاریک که می‌نشیند و به لاترواینانا گوش می‌خواباند، حس می‌کند نامرئی است. لاترواینانا از اپراهای مورد علاقه‌اش است. برای اولین بار حس می‌کند که آن‌هم داستان دل‌های شکسته و عشق‌های ناکام را روایت می‌کند. در تلاطم تن‌هایی که از سالن اپرا بیرون می‌زنند، فرانسین به شب ملایم نوامبر می‌لحشد و پشت سرش زنجیری از تاکسی‌های منتظر را توی خماری می‌گذارد، رستوران‌های گران قیمت روبه‌روی سالن اپرا، فروشگاه‌ها، اغذیه‌فروشی‌ها و نوشگاه‌ها را رد می‌کند.

زوج جوانی دست در دست هم از بلومون تاورن تن می‌کشد و سالانه سلاله می‌روند و در کور گهرنای مالامال از آواز دلگیر با ضرب‌باهنگ کندگم می‌شوند و لحظه‌ای بعد در بسته می‌شود. فرانسین دستگیره را در مشت می‌گیرد می‌کشد تا باز شود و پایه و روشانی دوزده می‌گذارد گویی از آن زن‌هایی است که چکمه قرمز می‌پوشند و با یکی و عدۀ گذاشته‌اند. آن پایین زیر ساعت، دو مرد روی صحنه گیتار می‌زنند و از عشق‌های ناکام می‌خوانند.

روی چهارپایه پیشخان پیاله فروشی که می‌نشیند لباس سیاهش تا روی زانو بالا می‌سرد. قوز می‌کند و نوشابه‌ای کرک انداز سفارش می‌دهد که توی یکی از فیلم‌های آخر شب دیده و یادش مانده است. طعم تابستانی زردگو و پرتقالی او را دچار رخوت می‌کند، انگار می‌خواهد تو پوست خود نکندچ.

مردی لاغر اندام با کلاه جاوهران از فرانسین می‌خواهد که به وسط پیاید، فرانسین که وسط جمعیت جلوی او تاب می‌خورد به کف خاک راه پاشیده و پر از جای کفش نگاه می‌کند، همان زنی می‌شود که توی ترانه‌های مردان روی صحنه می‌خوانند، زنی که ترکشان می‌کند، زنی که دل آنها را می‌شکند.

ماخذ:

Ursula Hegi, Dove,Sudden Fiction, W.W. Norton,New York 1998
* اورسولا هگی در آلمان بزرگ‌دست، آمریکایی است از سال ۱۹۸۵ نویسندگی را شروع کرده در سال ۱۹۸۸ جایزه نین/لایف را در است چهار رمان دارد و سه مجموعه در داستان در دانشگاه یوکونکوگو درس می‌دهد.

داغستان نمی‌تواند روسیه را داغ کند

حسام‌الدین امامی



شامیل باسایف

گمشده‌ای که بی‌دریان و محافظی در اختیار آنان بود، آمریکا و متحدانش، پاکستان، گروه طالبان، ترکیه و استرافیل برنامه‌ وسیعی را برای بهره‌وری ارزان از بازار بلاصاحب اقتصادی کشورهای مذکور و سرآمد آنها جمهوری‌های آسیای میانه به مرحله اجرا گذاشتند. تضعیف حکومت‌های جمهوری‌های مذبور با دامن زدن به اختلافات داخلی اهرم اصلی آنان برای باجگیری و استثمار ارزان منابع زیرزمینی چنان کشورهای تندرو آشوبگر «شامیل باسایف» و «خطاب» تشکیل می‌دهند.

«باسایف» پس از پایان جنگ داخلی «چچن» - ۱۹۹۶ مدتی کمیل نخست‌وزیری آن جمهوری بود و از جمله جنگ سالارانی است که قسمت عمده‌ای از بی‌قانونی در چچن را به او نسبت می‌دهند. «ماسخادوف» رئیس جمهوری میانه رو چچن هم که تاکنون به کنترل «شامیل» برادر او و دیگر گروه‌های جنگجویی نیست که اعتبار آن جمهوری را در چشم جهانیان کاسته و راه را بر هر نوع کمک خارجی بسته‌اند، «خطاب» که اکنون از چچن به داغستان آمده است و اعراب افغانی را در تهاجم رهبری می‌کند، اهل سعودی است و نقش مرموزی شبیه «بن لادن» رami خواهد در منطقه قفقاز برعهده بگیرد.

بهشت گمشده
باید دانست که پس از فروپاشی شوروی در ۱۹۹۰ سیاست‌های خارجی، جمهوری‌های بلاتکلیف بر جای مانده از چنان نظام متمرکزی را زمین بکری برای بهره‌برداری‌های سیاسی، اقتصادی یافتند، بهشت

ژنرال مالیک فرمانده ارتش هند:

احتمال جنگ هسته‌ای بین اسلام‌آباد و دهلی وجود ندارد

منبع: نیوزویک
۹ اوت ۱۹۹۹
ترجمه: سهیلا زمانی

اشاره

چندی است که منطقه کشمیر مجدداً به کانون بحران میان هند و پاکستان تبدیل شده است. ششم ماه (۱۶ اردیبهشت) سال جاری، زمانی که نیروهای هندی با نفوذ نیروهای پاکستانی به منطقه «کارگیل» آتش جنگ، بار دیگر میان دو کشور شعله ور شد. این حادثه در خط کنترل روی داد. (خط کنترل میان هند و پاکستان، ایالت شمالی کشمیر را میان هند و پاکستان تقسیم می‌کند).

نیروهای هندی، تنها پس از دو ماه جنگ و خونریزی که منجر به از دست رفتن زندگی صدها تن از سربازان از هر دو طرف شد، موفق شدند متجاوزان را از خاک خود بیرون برند.

ژنرال «مالیک»، رئیس کل ستاد ارتش هند و فرمانده نیروهای نظامی این کشور در جنگ اخیر با نیروهای تحت حمایت پاکستان در منطقه کشمیر، نقطه نظرهای کشورش را در این ارتباط، در مصاحبه‌ای با مجله نیوزویک بیان داشته است که در ذیل می‌خوانید:

● نیوزویک: ژنرال مالیک، آیا درگیری‌ها در بلندی‌های اشغال شده، به پایان رسیده‌است؟

- ژنرال مالیک: بله، می‌توان گفت که پاکستانی‌ها از مناطق تحت کنترل ما خارج شده‌اند. اما درگیری در روی خط کنترل همچنان ادامه دارد. متناوباً تبادل آتش سنگین میان دو طرف وجود دارد. اما همان‌طور که گفتیم فقط در روی خط کنترل مرزی است. دیگر هیچ پاکستانی در داخل خاک هند دیده نمی‌شود.

اسلحه و موادمخدر است که تا قبل از فروپاشی نظام شوروی، در این کشورها سابقه نداشته است. دامنه نفوذ عناصر خارجی به تدریج از آسیای میانه به آن سوی دریای خزر کشانیده شده است. در غرب دریای خزر با جمهوری‌های آذربایجان، ارمنستان، گرجستان، داغستان، چچن و اوستیای شمالی روبه‌رو هستیم. از آنجا که سه جمهوری اولی از استحکام حکومت مرکزی برخوردار است و از بلای منابع قومیت و زبان برکنار هستند،



توجه رخنه‌گران بیگانه بیشتر معطوف به چچن و داغستان بود که مخصوصاً در وضع اقتصادی مختلف الرای با هدف‌ها و آرمان‌های متضاد وجود دارند کارشناسان سیاسی عقیده دارند ریشه اصلی گرفتاری‌های داغستان و خصوصاً تهاج اخیر را باید در چچن جست‌وجو کرد. چچن اولین جمهوری قفقاز بود که با رخنه‌گری متحصصان دامن زدن جنگی که رنگی از مذهب

● پاکستان مدعی است که از ابتدای درگیری نیز، هیچ نیروی پاکستانی در داخل خاک هند حضور نداشته و تمامی نفوذکنندگان به داخل هند جنگنده‌های آزاد کشمیری بوده‌اند. نظر شما در این ارتباط چیست؟ - در واقع، ما هیچ مدرکی دال بر این که یک کشمیری یا افرادی به غیر از نیروهای معمولی پاکستانی در منطقه حضور داشته‌اند، نداشته‌ایم. بلکه برعکس، شواهد موجود نشانگر چیز دیگری است. اجساد کشته‌شدگان، سربازان اسیر پاکستانی، دفترچه‌های خاطرات، دفترهای حساب، نامه‌ها و دیگر اسناد و مدارک رسمی که آنها با خود داشتند و یا حتی لباس‌های واحدی که بر تن داشتند، جعلگی بیانگر آن است که این افراد جزو نیروهای پاکستانی بوده‌اند. این عملیات تنهاوتنها از سوی نیروهای پاکستانی بویژه واحد پیاده‌نظام آن انجام شده که البته حمایت واحدهایی چون واحدهای توپخانه، لجستیک و... را نیز به همراه داشته است.

● به نظر شما، آیا این عملیات، یک طرح پیچیده‌ای بود که در مدت‌ها قبل روی آن کار شده و دخالت افسران و فرماندهان ارشد ارتش پاکستان را به دنبال داشته‌است؟ و یا می‌تواند نقشه‌ای نظامی و سری بوده باشد که توسط عوامل اجرایی سرویس امنیتی پاکستان به دولت پیشنهاد شده است؟

- شکی نیست که این عملیات از پیش طراحی شده و ارتش پاکستان نیز مجری آن بوده است. در واقع روی این نقشه بسیار پیچیده از مدت‌ها قبل کار

شده است. این مردمی که به داخل خاک هند نفوذ کردند از امکانات لجستیکی، توپخانه و نیروهای مهندسی برخوردار بودند، بنابراین بدون شک ارتش در این ماجرا درگیر بوده است. ما هیچ مدرکی دال براین‌که عواملی که شما از آنها یاد می‌کنید در این ماجرا دست داشته‌اند، نداریم. ● بسیاری از این نقاط مرتفع در مرز میان هند و پاکستان در زمستان‌های سرد و کشنده، بدون مدافع و نیروهای دفاعی مانده و همه آنها را ترک می‌کنند. آیا پس از این ماجرا، شما تصور می‌کنید مجبور هستید که تمامی این مناطق را مجهز سازید؟

گروه‌های افراطی و آشوب طلب فراهم کرده است. لذا رخنه‌گری اخیر آنان در ویرانی‌های بی‌شمار، سرانجام در اوت ۱۹۹۶ قرارداد آتش‌بسی میان روسیه - مسکو معادل ۷۰۰ میلیون روبل، برای جدایی چچن هم به مدت پنج سال به تعویق افتد. روسیه که خود از نظر اقتصادی و مالی با یکی از مخوف‌ترین ادوار تاریخ خود روبه‌روست، قادر به ایفای وعده مزبور نشد و خصوصیت میان

خطر رخنه‌گری‌های مزبور دراین است که می‌تواند به دو جمهوری درگیر منطقه قفقاز یعنی اوستیای شمالی و اینگوش هم سرایت کرده و کل منطقه قفقاز را به مخاطره افکند.

بدین ترتیب روسیه که از سوی مرزهای غربی خود در اروپا زیر فشار خطر پیشروی تازه‌ای روبه‌روست که از سمت شرق و حیاتی‌ترین منطقه اقتصادی مسکو، از مدتی پیش به این طرف آغاز شده است.

داغستان در دامنه کوه‌های قفقاز، میان دریای خزر، آذربایجان، گرجستان و خاک اصلی روسیه قرار دارد. داغستان، ۷۵ درصد مرز دریایی روسیه در دریای خزر را تشکیل داده و لوله‌نفتی عظیمی که از خزر به دریای سیاه می‌پیوندد، از آنجا می‌گذرد. به علاوه دارای ذخیره نفتی معتناهی حدود ۲۸۰ میلیون تن است.

سلسله کوه‌های مرتفع قفقاز به صورت سدی طبیعی داغستان را از چچن جدا می‌کند و از نظر نظامی منطقه‌ای «حائل» است که تاکنون از گسترش آشوب‌های چچن و رخنه تندروان به این جمهوری و دیگر جمهوری‌ها جلوگیری می‌کرده است. درعین حال داغستان، فقیرترین نمونه‌خود در ۲۱ جمهوری روسیه و خشن‌بارترین آنهاست که از جنس‌سال پیش به این طرف در آستانه جنگی داخلی قرار دارد و دولت مرکزی روسیه که چتر دفاعی رئیس جمهوری است، تاکنون

اندد توجهی به چنین خطر بزرگی مبذول نداشته است.

بمب‌گذاری، گروگانگیری، ترور شخصیت‌های سرشناس سیاسی - بازرگانی از سه سال پیش به این طرف هر روز این سرزمین را تکان داده است. تاکنون بیش از ۲۰ تن از معارف قربانی ترور شده و شهردار «مخاخ قلعه» پایتخت داغستان با صندلی چرخدار سر کار می‌رود. زیرا از یک سوءقصد جان به در برده است. درحال حاضر ده‌ها داغستانی گروگان هموطنان خشونت طلب خود هستند که با باجگیری درآمدهای کلانی تحصیل کرده‌اند.

نمونه واقعه اخیر که در نیمه مرداد اتفاق افتاده و خبرگزاری‌ها از در آن به عنوان تصرف چند دهکده و اعلام حکومت اسلامی یاد کرده‌اند، سال گذشته نیز در چنین ایامی در همین مناطق مرزی داغستان - چچن اتفاق افتاده بود که روسیه چندان به آن توجه نکرد. حتی هنگامی که چند آشوبگریکی دو ساختمان دولتی را در پایتخت اشغال کردند، سربازان روسی برای سرکوب آنان اندد اقدامی نکردند. شورشگران باتوجه به چنین واقعیتی فویدل شدند، و دامنه ناامنی چنان بالا گرفت که حکومت آن جمهوری کنترل خود را بر اوضاع تقریباً از دست داد. دولت داغستان برای جلب رضایت مردم و کاهش فشار فقر و بیکاری توانسته است از مسکو بودجه‌ای اضافی دریافت کرده و سوسپندهایی را به مردم ارزانی دارد که در جمهوری‌های مجاور سابقه نداشته است.

چنین بنظر می‌رسد که مسکو این بار خطر را احساس کرده است. چرا که هر نوع بی‌ثباتی در این جمهوری نه تنها لوله نفتی خزر - چچن - داغستان - دریای سیاه را به مخاطره می‌افکند، بلکه تنها بندر معتبر ارتباطی روسیه با دریای خزر - «مخاخ قلعه» را هم از کف مسکو بدمی برد و ناآرامی را تا آتسوی مرزهای اینگوش و «اوستیا» گسترش خواهد داد.

پوتین، نخست‌وزیر جدید روسیه برنامه وسیعی را برای سرکوبی مهاجمان درپیش دارد. وی با اعلام این واقعت که گروه مزبور از خارج تقویت شده و الهام‌می‌گیرند، قویاً اخطار کرده است که پایگاه «پشت جبهه» آنها را در هم می‌کوبد. اشاره آشکار او به «چچن» است که «شامیل باسایف» از آنجا مهاجمان را به داغستان رهنمون شده‌اند. پوتین اعلام کرد که «چچن» قسمتی از خاک روسیه است و منشأ اصلی مهاجمان از گزند حملات زمینی - هوایی روسیه ایمن نخواهد بود.

مهاجمان و حامیان برون مرزی آنان به این امیدند که روسیه با گرفتاری‌های سیاسی - اقتصادی خویش، فرصت مقابله با آنان را نخواهد داشت ولی مسکو هم دریافته است که قسمت حساسی از حیات سیاسی - اقتصادی در قفقاز به مخاطره افتاده است و اجازه نخواهد داد که منطقه‌ای را که «هینتل»، با تمام توانش نتوانست تصرف کند، در نهب تبلیغات بیگانه به آسانی از چنگش به در رود.

● به ما مجبور هستیم که مناطق و افراد را مجهز کنیم و همچنین

مراقبت و نظارت نظامی خوددر این مناطق را نیز افزایش دهیم. تصور می‌کنم که پاکستان نیز مجبور به انجام چنین اقدامی است زیرا در گذشته، شکاف‌های غیردفاعی عمیقی میان دو کشور در روی خط کنترل مرزی وجود داشته است.



● بنابراین از صلح در کشمیر خبری نیست؟! -

نه برای من روند روبه‌رشد تروریسم در کشمیر، امری اجتناب‌ناپذیر است و من نمی‌توانم بیانیه‌هایی نظیر آنچه که می‌گوید «منتظر باشید، کارگیل‌های بیشتری وجود خواهد داشت» را نادیده بگیرم. این‌ها بیانیه‌هایی است که در سطح سیاسی در پاکستان منتشر می‌شود.

● آیا فکر نمی‌کنید برخی افراد در سرویس امنیتی هند وجود داشته باشند که این اجازه را به متجاوزان داده‌اند که به داخل خاک هند نفوذ کنند؟ - دوست ندارم در این زمینه سخن بگویم، زیرا کمیته‌ای سرگرم

مسعود بارزانی

آمریکا قادر به ساقط کردن صدام حسین نیست

منبع: الحیات

اشاره

وضعیت عراق و گروه‌های کرد مخالف در آن کشور که در شمال عراق فعالیت می‌کنند، سبب شده است: این سؤال مطرح شود که آیا این گروه‌ها قادر به مقابله با صدام حسین رئیس جمهوری عراق هستند؟

مسعود بارزانی رهبر حزب دمکرات کردستان عراق در مصاحبه‌ای با روزنامه عربی زبان الحیات چاپ لندن به تشریح وضعیت کردها و اهداف آمریکا در عراق پرداخته است.

مسعود بارزانی رهبر حزب دمکرات کردستان عراق در گفت‌وگو با الحیات گفت: تغییر بزرگی در سیاست آمریکا



طالبانی و بارزانی به همراه آلبرایت در آمریکا

در قبال عراق حاصل شده است. زیرا آمریکا هم اکنون خود را ملزم می‌داند که حکومت صدام حسین را سرنگون کند. لیکن وی قانون آزادسازی عراق که مبنای سیاست جدید دولت آمریکا داده قرار گرفته است را به شدت مورد انتقاد قرار داد و گفت: شیوه‌ای که از سوی آمریکا اتخاذ شده، صحیح نیست و به نتیجه نمی‌رسد، هیچ حکومتی را با این شیوه نمی‌توان سرنگون کرد.

بارزانی همچنین اتحادیه میهنی کردستان عراق به رهبری جلال طالبانی را مسئول شکست اجلاس واشنگتن دانست و طالبانی را متهم کرد که به حزب کارگران کردستان ترکیه اجازه داده است در مناطق تحت کنترل خود در شمال عراق پایگاه‌های نظامی دافر کند. بارزانی همچنین گفت: وی مطلع شده که آمریکا برای سرنگونی حکومت عراق برنامه‌های خاص خود را دارد که مخالفین عراقی از آنها مطلع نشده و دولت آمریکا نیز مایل نیست آنها را آشکار کند. بارزانی ضمن ابراز تردید در مورد برگزاری اجلاس فراگیر مخه دانست و تأکید کرد: حزب کارگران در مناطق تحت سیطره اتحادیه از تسهیلات فراوانی برخوردار بوده و در آن مناطق پایگاه‌های نظامی دارد. ما از محل این پایگاه‌ها در سلیمانیه، قره داغ و قلعه دره اطلاع داریم. در حالی که رهبری اتحادیه در موافقتنامه سپتامبر در واشنگتن متعهد شده بود از برپایی پایگاه‌های نظامی حزب کارگران در مناطق تحت سیطره خود و نیز فعالیت‌های سیاسی و تبلیغاتی این حزب جلوگیری کند.

بارزانی گروه‌های مخالف عراقی را که از فرصت حمایت‌های ارائه شده توسط احزاب کرد، استفاده نمی‌کنند، مورد انتقاد قرار داد و گفت: ما با این فکر مخالفین که کردستان برای گروه‌هایی که قصد سرنگونی دولت عراق را دارند، به منزله پلی مورد استفاده باشد، بدون آن‌که ما مطمئن حاصل کنیم این تغییر دولت در عراق به نفع مردم عراق و کردها باشد، مخالفیم.

● بررسی و تحقیق در این مورد است. اما می‌توانم بگویم که نفوذ ناگهانی

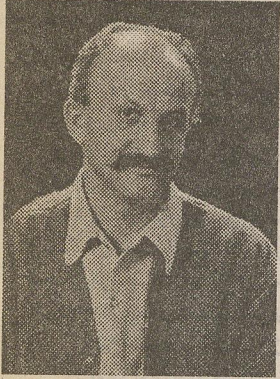
نیروهای پاکستانی به داخل خاک هند، ما را متعجب و حیران کرد. ● آیا فکر می‌کنید این امکان وجود دارد که مناقشه فعلی به برخورد و جنگی خونین تر، و رای جنگ کشمیر مبدل شود؟ - تصور نمی‌کنم. عملیات ما برای خروج نیروهای پاکستانی، همان‌طور که انتظار می‌رفت، پیش رفت، هرچند جنگ در روی خط کنترل مرزی متناوب ادامه دارد، اما پاکستان نیز در حال حاضر، تلاش دیگری جهت نفوذ به داخل خاک هند از جبهه دیگری را آغاز نکرده است.

● جنگ کنونی در واقع یکی از جدی‌ترین جنگ‌هایی است که بین دو قدرت هسته‌ای پیش آمده، آیا این مسئله به هر حال بر روی این جنگ اثر نخواهد گذاشت؟ - نه، این مسئله هرگز بر روی جنگ اثر نخواهد گذاشت. احتمال هرگونه برخورد و یا جنگ هسته‌ای میان هند و پاکستان بسیار دور و تقریباً محال است. ما ملتی مسئول هستیم و ارتش هند، خود را در برابر ملت مسئول می‌داند. ما محدودیت‌ها و مرزها را می‌شناسیم.

● با این که احتمال بروز برخورد هسته‌ای میان دو کشور تقریباً محال است، آیا تصور نمی‌کنید که این فکر زمانی به مغز شما نیز خطور کند که از مرز پاکستان بگذرید؟ - هرچند که در این سؤال و انجام چنین عملیاتی جهت گیری‌های سیاسی وجود دارد، اما دولت هند همیشه برای خود محدودیت‌هایی را در نظر می‌گیرد تا به خارج از خط کنترل مرزی تجاوز نکند. اما تصور می‌کنم اگر موقعیت نظامی این محدودیت را از بین ببرد، ما پیش از آن که کابینه تصمیم به انجام عملی گیرد، مجبور هستیم به آنها بگویم که از محدوده مرزی ما خارج شوند.

● ارتش هند از سال ۱۹۷۱ با چنین جنگی علیه پاکستان روبه‌رو نشده بود. این جنگ چه چیزهایی را در مورد نیاز و تجهیزات نظامی به شما آموخت؟ - ما مجبور هستیم مسائل امنیتی مرزها را بیشتر رعایت کنیم. شما مجبور هستید با مراقبت در آسمان شروع کرده و با مراقبت‌های الکترونیکی ساخت بشر در روی زمین، به این مسائل خاتمه دهید؛ تمامی ماچرا همین است. این جنگ به ما آموخت که در چه زمینه‌هایی باید تقویت شویم. ● در برابر جنگ‌های دیگر، این جنگ بسیار کوچکی بود. آیا این جنگ، دولت هند را به فکر می‌اندازد که ساختار نظامی و قدرت دفاع از خود را تغییر دهد؟

- این درگیری نقاط ضعف بی‌شماری را برای ما آشکار ساخت. خطمشی و ساختار نیروهای هندی در کل باید دگرگون شود. من مطمئن هستم درسی که ما از جنگ گرفتیم، ما را به سوی نظامی واحد و برقراری امنیتی بیشتر در داخل کشور رهنمون خواهد شد.



در این مجموعه عکاس بر صنعت رو به زوال پس از فروپاشی نظام کمونیستی تأکید خاصی دارد. بهخصوص دکل های نفتی بی حاصل افتاده در کناره دریا و باعث آلودگی محیط زیست و از بین رفتن صید شده است. در عکس های او حضور چشمگیری دارد. رضا دقتی هم اکنون در سبیری به سر می برد. او در حال عکسبرداری پروژه ای جدید است. او به خاطر روحیه شرقی ای که بر آثارش حاکم است از سوی گردانندگان نشریه نیشنال جئوگرافی برای عکاسی از کشورهای مصر، ترکیه، چین، آذربایجان و تاجیکستان برگزیده شده است. رضا دقتی هنگام عکاسی از مردمان و مکان های کشورهای منطقه ای که خود متعلق به آن است چنان آمیختگی با محیط پیدا می کند که بازتاب محسوس آن را می توان در آثارش دید. او به دلیل درک فرهنگ این منطقه نگاهی چند بعدی به اطراف خود دارد. او فرهنگ منطقه را در عکس هایش نمایان می کند و از این روست که لحظه های ثبت شده این عکاسی بی مثال است. با دیدن عکس های دقتی به ختم هر بیننده ای می تواند احساس درک فرهنگ مردم حاضر در تصاویر را بی آنکه به سرزمین آنان سفر کند، دریابد.

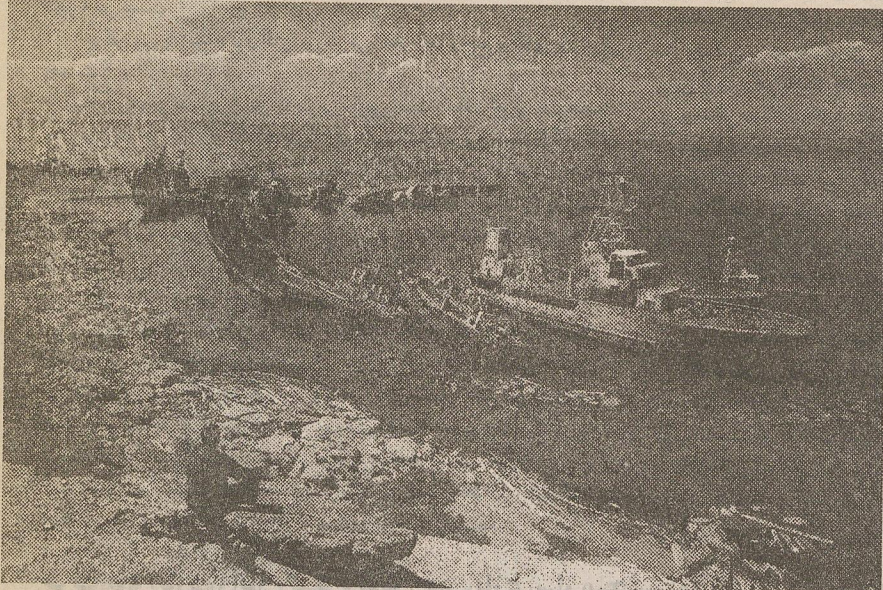
رضا دقتی در سال ۱۳۳۱ در شهر تبریز به دنیا آمد و از دانشکده هنرهای زیبا رشته معماری فارغ التحصیل شد. رضا در بسیاری از جنگ ها و انقلاب های دنیا حضور داشته است و عضو هیات داوران ورلد پرس فتودر سال ۱۹۹۸ بوده است. و در موزه لوور شهر پاریس نمایشگاه عکس فردی خود را با عنوان «خاطرات تبعید» برپا نمود.



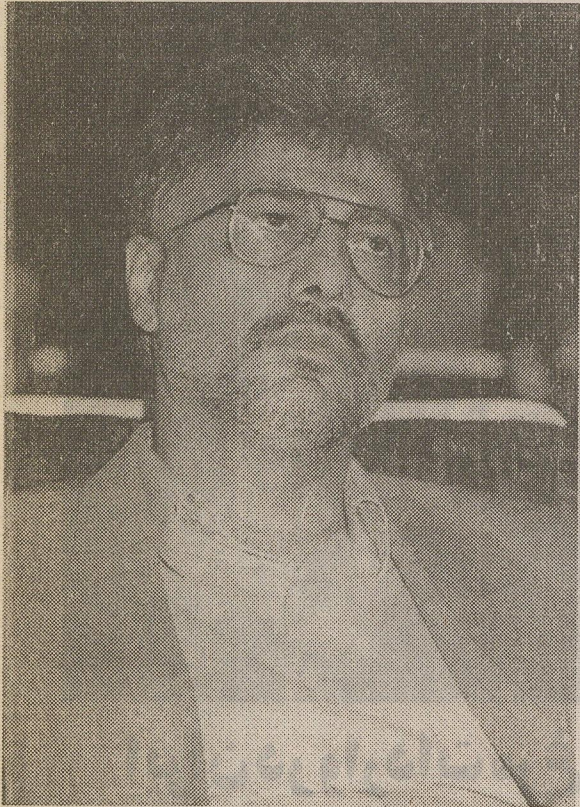
سواحل خزر از نگاه دورین

به روایت رضا دقتی

تهیه و تنظیم: گروه عکس نشاط - جمشید بایرامی



اظهارات عیسی سحر خیز درباره انتشار روزنامه اقتصاد سیاسی جامعه مدنی



را اطلاع رسانی دانست و افزود: «تلاش داریم تا پل ارتباطی میان تولیدکنندگان و مصرف کنندگان برقرار کنیم تا جامعه به هدف تولید یابد. همچنین با وجود آن که بخش اعظم پیکره دولت به مسائل اقتصادی اختصاص دارد، هنوز این جایگاه در مقابل دیگر سازمان های دولتی شناخته شده نیست و ما تلاش داریم اقتصاد را در جایگاه واقعی و متناسب خود بنشانیم.»

سحرخیز با اشاره به توجه ویژه بر دو سویه بودن اخبار روزنامه اقتصاد سیاسی جامعه مدنی گفت: «باید شیوه اطلاع رسانی با اخبار ساده و دولتی یا به عبارتی یکسویه از سوی مسئولان به مردم تغییر یابد، بنابراین روزنامه اخبار اقتصاد تریونی خواهد بود برای همه صاحب نظران و استادان اقتصاد بدون توجه به گروه بندی ها تا دیدگاه های مختلف اقتصادی به اطلاع عموم برسد و مسائل به صورت کارشناسی انتقال یابد.»

سحرخیز که فارغ التحصیل

گروه اجتماعی - گردانندگان روزنامه های نشاط، توس و جامعه از نیمه دوم شهریورماه امسال روزنامه اقتصادی سیاسی جامعه مدنی را منتشر می کنند.

عیسی سحرخیز، سردبیر این روزنامه به خبرنگار ما گفت: «نام این روزنامه «اخبار اقتصاد» است که با همکاری مسئولان روزنامه نشاط منتشر خواهد شد.»

وی افزود: «اخبار اقتصاد روزنامه ای اقتصادی سیاسی است که تلاش می کند مسائل اقتصاد سیاسی را مطرح و کمبود این مباحث در جامعه مدنی را جبران کند.»

سحرخیز گفت: «در حال حاضر روزنامه های اقتصادی نیازهای سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، ورزشی و... خوانندگان خود را آن گونه که شایسته است تأمین نمی کنند. بدین جهت اخبار اقتصاد خواهد گویند مجموعه کاملی از مسائل خاص اقتصادی را به خوانندگان خود ارائه دهد.»

وی ویژگی دیگر اخبار اقتصاد

شبکه رایانه ای اطلاع رسانی شوراهای اسلامی و شهرداری های کشور اسمال راه اندازی می شود.

مدیرکل دفتر برنامه ریزی و عمرانی وزارت کشور با اعلام تخصیص پنج درصد از اعتبارات تبصره ۱۹ شهرداری های کشور برای تجهیز سیستم اطلاع رسانی شوراهای شهر و روستا گفت: شوراهای اسلامی شهر و روستا و شهرداری های کشور از طریق این شبکه رایانه ای از اطلاعات آموزشی، اجرایی و تخصصی روز بهره مند شده و می توانند مشکلات و

معاون استانداری کرمان

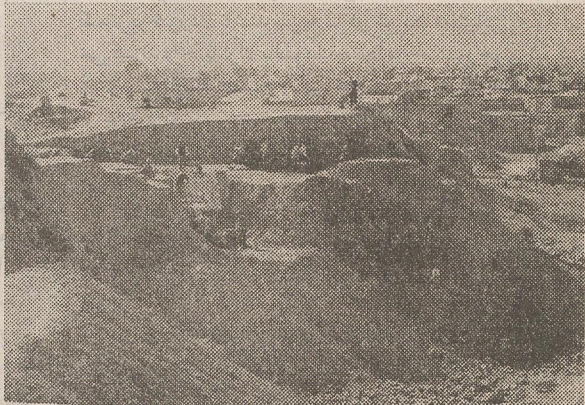
برای آزادی جهانگردان به گروگانگیران باج نمی دهیم

معاون سیاسی - امنیتی استانداری کرمان اعلام کرد که تمامی اعضای باند و عوامل گروگانگیری جهانگردان خارجی شناسایی شده اند و ما راه حل های ممکن را مورد بررسی قرار دادیم تا ضمن آزادی گروگان ها باب باج خواهی را با این شیوه ناپسند

برای همیشه سد کنیم.

محمدعلی کریمی با اعلام این مطلب افزود: پیشرفت های خوبی برای آزادی گروگان ها حاصل شده است و ارتباط نیروهای اطلاعاتی و امنیتی با عوامل گروگانگیری از طرق مختلف بویژه ریش سفیدان و متنفذان طایفه منتسب به ربایندگان

هگمتانه از زیر خاک های همدان سر برآورد



در دهمین فصل کاوش در تپه باستانی هگمتانه، مجموعه ای شگفت انگیز و غنی از نظر معماری در عمق نیم متری خیابان اکباتان همدان کشف شد.

نخستین نشانه از شهر باستانی هگمتانه، دارای سیستم بی نظیر هندسی و شطرنجی شامل دیوار ضخیمی با خشت هایی به ابعاد ۳۳×۳۳ و ۱۳×۱۲ سانتی متر است. به گفته دکتر محمدرحیم صراف، سرپرست گروه باستان شناسی هگمتانه، قبلاً تصور می شد که به دلیل احداث خیابان اکباتان در دوره قبل از انقلاب اسلامی و وارد شدن لطمه های شدید به تأسیسات و برج و باروی شهر باستانی هگمتانه نتوانند آثار و شواهد بیشتری به دست آورند.

به گزارش روابط عمومی سازمان میراث فرهنگی کشور، آثار باستانی کشف شده در تپه هگمتانه باعث شگفتی پژوهشگران ایرانی و خارجی شده است. باوجود این یافته های درخشان، ادامه حفاری در همدان موجب نارضایتی ساکنان خیابان اکباتان و شهرداری شده است. به طوری که امیرضا یوسفیان، شهردار همدان دیروز به ایرنا گفت: وضعیت فعلی این تپه در مدخل همدان، چهره ای زشت و ویرانه از این شهر تاریخی برای گردشگران و مسافران ساخته است. در همین حال، رئیس میراث فرهنگی استان همدان از مسئولان خواست تا آثار تاریخی را متعلق به سازمان خاصی ندانند و به پژوهشگران در یافتن نشانه های بیشتری از تاریخ کمک کنند.

هو الباقی



با نهایت تأسف و تأثر درگذشت نابهنگام مرحوم **محمد محمدی** که در اثر سانحه رانندگی به دیار باقی شتافت را به خانواده محترم آن مرحوم و عموم همکاران تسلیت عرض می نمائیم

از طرف همکاران آن مرحوم

جاده ها با خاطره قدمهای تو بیدار می مانند

که روز را پیشواز میرفتی، هرچند

سپیده تو را

از آن بیشتر دیدم

که خروسان

بانگ سحر کنند

یاد مهربانمان **علیرضا فروچی**

که غروب خورشید وجودش را ناباورانه

نگریستیم.

جمعه ۷۸/۵/۲۹ ساعت ۱۷ امام زاده طاهر مهر شهر کرج

مدیرکل دفتر برنامه ریزی و عمرانی وزارت کشور:

شبکه اطلاع رسانی شوراهای اسلامی راه اندازی می شود

مسائل موردنظر خود را به وزارت کشور منتقل و پاسخ دریافت دارند.

به گفته علی نوذریور، تاکنون ۲۸ استان کشور با این شبکه اطلاع رسانی مرتبط شده اند.

مدیرکل دفتر برنامه ریزی و عمرانی وزارت کشور همچنین از اختصاص یک هزار و ۲۰۰ میلیارد

ریال اعتبار به شهرداری های کشور خبر داد. وی گفت: تنها ۱/۵ درصد بودجه شهرداری های کشور از محل اعتبارات دولت تأمین می شود.

برقرار شده است.

وی افزود: «ریش سفیدان و معتمدان طایفه منتسب به ربایندگان

از عمل غیرمنطقی گروگانگیری به شدت متأثرند و اعلام کردند که این حرکت خارج از سیاست های کلی طایفه آنان است.»

این در حالی است که منابع آگاه می گویند گروگانگیران خواستار آزادی «قادر شه بخش» یکی از وابستگان طایفه شه بخش هستند که چندی پیش توسط مأموران امنیتی دستگیر شده است.

شورای شهر همدان برای

برنامه ریزی و اجرای طرح های عمرانی و خدماتی، مشاوران خود را از بین افراد متخصص و کارشناسان اداره ها و نیز معتمدان محلی، در قالب هفت کمیته فنی و تخصصی انتخاب کرد.

نایب رئیس شورای شهر همدان در توضیح عملکرد شورای

از این شهر به آن شهر

تخلیه فاضلاب های خانگی در بجنورد

بجنورد- تخلیه فاضلاب های خانگی در حاشیه شهر بجنورد، سلامت مردم این شهر را به خطر انداخته است.

به گزارش ایرنا، صاحبان تانکرها، فاضلاب های خانگی را در مزارع کشاورزی، صیفی و حتی برخی جوی های آب تخلیه می کنند که با وزش نسیم، بوی تعفن ناشی از این فاضلاب ها در سطح شهر می پیچد و علاوه بر آن، این امر موجب افزایش حشرات ناقل بیماری و بیماری های انگلی در بجنورد شده است.

قطع برق در بندرعباس

بندرعباس - مردم برخی نقاط شهر بندرعباس، به رغم گرمای طاقت فرسای این شهر، دیروز با قطع برق از ساعت ۸ شب سه شنبه تا ۵ صبح چهارشنبه مواجه بودند.

به گزارش ایرنا، در حالی که برق مناطق بندرعباس طی ۹ ساعت قطع شده بود، تلفن های اداره برق و دایره اتفاقات این سازمان نیز پاسخگوی مردم نبود.

به گفته یکی از مسئولان شرکت برق هرمزگان، علت قطع برق، وزش طوفان با سرعت ۷۰ کیلومتر در ساعت و افتادن درختان روی خطوط برق شهر بوده است.

کمبود امکانات فرهنگی در ممسنی

شیراز - جوانان و نوجوانان شهرستان ممسنی شیراز از کمبود امکانات فرهنگی، هنری و تفریحی در شهر خود گلّه می‌ندند. یکی از جوانان ممسنی در گفت وگو با ایرنا می گوید: در حالی که مسئولان از لزوم پر کردن اوقات فراغت جوانان صحبت می کنند، این شهر فقط یک کتابخانه عمومی دارد و کتاب های این کتابخانه هم، همه قدیمی و غیر قابل استفاده است و جوانان ممسنی از دیدن فیلم های خوب و استفاده بهتر از امکانات هنری محرومند.

همایش ورزش و زندان

همدان - همایش «ورزش و زندان» در زندانگاه همدان برگزار شد. در این جشنواره بیش از ۱۹۰ ورزشکار زندانی در قالب ۳۲ تیم و ۴ رشته ورزشی به مدت سه روز با یکدیگر رقابت می کنند.

جناب آقای بُستانیان

با نهایت تأسف و تأثر مصیبت وارده را به جنابعالی و خانواده محترمتان تسلیت عرض نموده بقاء عمر بازماندگان را از درگاه خداوند منان خواستاریم .

هیئت مدیره و کارکنان شرکت آبگینه

EMPLOYMENT OPPORTUNITY
Highly respected company is seeking individuals with drive and stamina to earn huge income, to turn their lives around.
It will be challenging and the most rewarding.
We will train. Higher educations preferred.
Send your resume to P.O.box:15875-4491

جناب آقای مهندس سید ابراهیم دراز گیسو

استاندار محترم استان گلستان
با کمال تأسف درگذشت والده مکرمه را تسلیت عرض نموده از ایزد منان برای آن بزرگوار علو درجات و برای بازماندگان صبر و بردباری مسئلت داریم .

کرکان - دفتر بین المللی خدمات مسافرتی و جتاکردی بزواک

مشاوران محلی شورای شهر همدان انتخاب شدند

این شهر گفت: شورای اسلامی شهر همدان از ابتدای تشکیل خود با تشکیل ۸۴ جلسه رسمی با مسئولان اجرایی استان جهت بررسی مشکلات مردم و اتخاذ راهکارهای مناسب اقدام کرده است.

امیر خجسته در گفت وگو با خبرنگاران افزود: عدم گرایش

وی در توضیح مشکلات

اجرای شهرداری همدان با اشاره به کمبود درآمد، اضافه کرد: درآمد سالانه شهرداری همدان در ازای هر شهروند ۹۰ هزار ریال است در حالی که میانگین درآمد شهرداری های کشور ۴۵۰ هزار ریال است.

وی گفت: شهرداری همدان به رغم محدودیت های اعتباری به شهروندان قول داده است به فاصله هر ۱۰ روز یک طرح بزرگ عمران شهری را به بهره برداری برساند.

طالعین محرم تهران و شهرستانها

لطفاً برای فروش یا اجاره ملک خود تا ۱۲ شب با تلفن ۸۷۹ ۴۲ ۷۰ تماس حاصل فرمائید

۲۲۷۷

اجاره آپارتمان
عباس آباد
سهروردی
بدون مالک
۲۳۵ متر ۳ خوابه با امکانات رفاهی
۸ ۷۴ ۷۴ ۷۴ حسین زاده

گیشا کوی نصر
۸۰ متر ۱ خوابه شیک
مهندسی ساز کف
سرامیک، شومینه
۸ ۰۱ ۰۱ ۰۱ پویان

آرژانتین الوند
۹۵ متر ۲ خوابه طبقه سوم
با آسانسور بدون مالک
۸ ۷۴ ۷۴ ۷۴ آرمان

امیرآباد شمالی
۲۳۰ متر ۴ خوابه طبقه دوم با کلیه امکانات
۸ ۰۱ ۰۱ ۰۱ آرمین

ونک

بدون مالک نوساز
۱۷۰ متر ۳ خوابه ۳۷۰
متر ۴ خوابه
کف سنگ با آسانسور،
استخر، سونا، جکوزی
۸ ۷۷ ۲۲ ۱۱ فرهاد

سعادت آباد

۱۶۰ متر ۳ خوابه نوساز
کف سرامیک، طبقات مختلف
۸ ۰۱ ۰۱ ۰۱ همایون

سعادت آباد
۱۰۰ متر ۲ خوابه بدون مالک با تلفن پارکینگ
و آسانسور
۸ ۰۱ ۰۱ ۰۱ آرمین

بدون مالک

متناسب دانشجوی خانم
آفریقا و شریعتی
۶۰ متر ۱ خوابه با تلفن
کف سرامیک
۸ ۷۷ ۲۲ ۱۱ دانا

بهترین خیابان
زعفرانیه
۳۶۰ متر ۴ خوابه کف پارکت با تمام امکانات و بازسازی کامل
رهن کامل
۸ ۷۷ ۲۲ ۱۱ شیرازی

سهروردی نوساز
۶۷ متر ۱ خوابه
۵ میلیون با ۶۰ هزار اجاره
۸ ۰۱ ۰۱ ۰۱ حامد

اجاره دفترکار

آفریقا
۱۲۰ متر ۴ اتاق ۲ تلفن
نوساز کف سرامیک نما شیشه
۸ ۷۷ ۲۲ ۱۱ مشیری

اجاره یا شراکت سالن ورزشی

یوسف آباد-
۵۳۵ متر با ارتفاع ۴ متر
حیاط تلفن سونا جکوزی و وسایل بدنسازی و رزمی
پوفه و رختکن
۸ ۷۷ ۲۲ ۱۱ دانا

اجاره یا شراکت ونک

۵۰۰ متر زمین ۶۰۰ متر بنا
۸ اتاق بزرگ
دستگاه غیر انجمائی،
آموزشگاه زبان، مراکز
توانبخشی و بهزیستی
و سرکشتا
۸ ۷۷ ۲۲ ۱۱ معین

فروش آپارتمان

اکازیون استثنائی گاندی
۲۷۵ متر ۴ خوابه تکواحدی
با حیاط مستقل
فقط منری ۱۹۰ هزار تومان
۸ ۷۷ ۲۲ ۱۱ کیارستمی

آفریقا

۵ سال ساخت کم واحد
۱۵۱ متر طبقه چهارم
شمالی نما رومی
۴۸ میلیون تومان
۸ ۷۷ ۲۲ ۱۱ روزبه

ارزان الهیه مهدیه
۱۰۵ متر ۳ خوابه ۳۰ میلیون
۱۱۶ متر ۲ خوابه ۳۰ میلیون
۱۲۷ متر ۲ خوابه ۳۵ میلیون
۱۲۰ متر ۲ خوابه ۳۸ میلیون
۸ ۷۷ ۲۲ ۱۱ روزبه

آفریقا
۲۲۵ متر ۳ خوابه نوساز
تکواحدی سونا استخر
جکوزی به قیمت رسیده
۸ ۷۷ ۲۲ ۱۱ ریاحی

آجودانیه
۱۱۶ متر ۲ خوابه ۱ ساله
با تلفن پارکینگ انباری
و دیگر امکانات رفاهی
۲۸۳ ۰۱ ۸۷

ظفر

۱۵۰ متر ۳ خوابه نوساز
به قیمت رسیده
۸ ۷۷ ۲۲ ۱۱ دستگیر

آفریقا
۱۸۷ متر ۳ خوابه شامل
کلیه امکانات رفاهی در
بهترین طبقه و با تخفیف ویژه
۸ ۷۷ ۲۲ ۱۱ پیمان

محمودیه

۱۸۰ متر ۳ خوابه نوساز
با دید عالی و استخر
سونا، جکوزی
۸ ۷۷ ۲۲ ۱۱ کیارستمی

یوسف آباد

۱۰۰ متر ۲ خوابه با کلیه امکانات رفاهی
و ۲۵ متر انباری
۸ ۰۱ ۰۱ ۰۱ کلانتری

اکازیون دیپاجی

بی واسطه
۲ خوابه با تمام امکانات
۲۰۴ ۵۴ ۰۱

آزادی

۹۵ متر نوساز
با کلیه امکانات رفاهی
زیر قیمت روز
۰۱۴۲۵۲ ۴۵۱۱

فروش دفتر کار

سرای پزشکان
فاطمی سهروردی بخارست
۸۰ و ۱۱۸ متر بسیارلوکس
برای هر سلیقه ای
۸ ۷۴ ۷۴ ۷۴ شفیع

دولت

موقعیت اداری و پزشکی
۷۵ متر ۱ اتاق با کلیه امکانات فوری فروشی
۸ ۷۴ ۷۴ ۷۴ شفیع

فروش منزل

نیاوران مژده نخوان
۶۴۰ متر زمین ۳ کله
کلنگی موقعیت عالی برای
ساخت به قیمت اکازیون
۸ ۷۷ ۲۲ ۱۱ فراهانی

ستارخان پرچم

۱۶۴ متر زمین با ۲۰۰ متر بنا دو طبقه ۱۰۰ متری با کلیه امکانات

۳۲ میلیون تومان
۸ ۰۱ ۰۱ ۰۱ آرش

شهرستانها

کلاردشت

۱۰۰ متر بنا ۲ خوابه در
۳۳۰ متر زمین بر ۱۰ با آب، برق و تلفن
۸۳۴۰۹ ۰۱۹۵۸

لنگرود

آپارتمان به مساحت ۱۳۸ متر ۳ خوابه با تلفن و پارکینگ و باب مغازه در ۴۱۳ متر زمین یکجا فروشی یا معاوضه با ملک در تهران یا رشت
۰۱۴۲۵۲ ۴۵۱۱

جامعه شکوفا شود و روزنامه اخبار
اقتصاد تلاش خواهد کرد با ارائه
اطلاعات شفاف و بررسی تحلیلی
مطلوب اقتصادی کشور کمک کند.

زمان و نحوه بررسی انتقال اضطراری فرهنگیان اعلام شد

متقاضیان انتقال موقت یا تمدید انتقال موقت فرهنگیان به فرهنگی به تبعیت از مأموریت تحصیلی همسران خود به شرایط ارائه حکم مأموریت تحصیلی در سال تحصیلی آینده مشمول این آیین نامه می شوند.

همچنین معلمانی که تا اول مهر امسال از سقف مجاز ۳۶ ماه مأموریت تحصیلی استفاده کرده و درس خود را به اتمام رسانده اند یا پس از فراغت از تحصیل در مقطع تحصیلی بالاتری پذیرفته شده اند و کسانی نیز که احتمالاً در سال تحصیلی آینده فارغ التحصیل خواهند شد می توانند تا پایان سال تحصیلی ۷۹ - ۱۳۷۸ در محل تحصیل به صورت انتقال موقت کار کنند.

در این گزارش تصریح شده است: خروج از مناطق اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران به سایر استان ها به شرط داشتن حکم استخدام رسمی (آزمایشی) و امکان جذب و موافقت اداره های کل آموزش و پرورش مقتصد با تعهد پرداخت حقوق و مزایای آنان تا پایان امسال از محل اعتبار مبدألامانع است.

طالعین محرم تهران و شهرستانها				
لطفاً برای فروش یا اجاره ملک خود تا ۱۲ شب با تلفن ۸۷۹ ۴۲ ۷۰ تماس حاصل فرمائید				
زمین صنعتی بر بلوار تولید دارو متناسب کارگاه های صنعتی و تولیدی و انبارهای عمومی حوالی کارخانه شیشه و گاز ۷۲۰۰ متر زمین ۳ بر با قیمت مناسب ۸ ۷۴ ۷۴ ۷۴ حبیبی عبدالعلی	فروش دفتر کار سرای پزشکان فاطمی سهروردی بخارست ۸۰ و ۱۱۸ متر بسیارلوکس برای هر سلیقه ای ۸ ۷۴ ۷۴ ۷۴ شفیع	ارزان الهیه مهدیه ۱۰۵ متر ۳ خوابه ۳۰ میلیون ۱۱۶ متر ۲ خوابه ۳۰ میلیون ۱۲۷ متر ۲ خوابه ۳۵ میلیون ۱۲۰ متر ۲ خوابه ۳۸ میلیون ۸ ۷۷ ۲۲ ۱۱ روزبه	آفریقا ۲۲۵ متر ۳ خوابه نوساز تکواحدی سونا استخر جکوزی به قیمت رسیده ۸ ۷۷ ۲۲ ۱۱ ریاحی	آجودانیه ۱۱۶ متر ۲ خوابه ۱ ساله با تلفن پارکینگ انباری و دیگر امکانات رفاهی ۲۸۳ ۰۱ ۸۷
جاده آبدلی شهر صنعتی خرمدرشت ۱۵۰۰ متر زمین ۲ سوله ۴۰۰۰ متر ۱۵۰ متر انبار سوله (لتنو) ۱۷۰ متر فضای اداری تلفن، برق ۳ فاز ۱۰۰ آمپر، آب چاه و گواهی صنعتی فروش با مشارکت ۰۹۱۱ ۲۰۰ ۵۰۵۵۵ ۲۵۷ ۴۰ ۱۴	فروش منزل مژده نخوان ۶۴۰ متر زمین ۳ کله کلنگی موقعیت عالی برای ساخت به قیمت اکازیون ۸ ۷۷ ۲۲ ۱۱ فراهانی	ظفر ۱۵۰ متر ۳ خوابه نوساز به قیمت رسیده ۸ ۷۷ ۲۲ ۱۱ دستگیر	آفریقا ۱۸۷ متر ۳ خوابه شامل کلیه امکانات رفاهی در بهترین طبقه و با تخفیف ویژه ۸ ۷۷ ۲۲ ۱۱ پیمان	محمودیه ۱۸۰ متر ۳ خوابه نوساز با دید عالی و استخر سونا، جکوزی ۸ ۷۷ ۲۲ ۱۱ کیارستمی
مورد نیاز اجاره ویلا و آپارتمان شما را برای اجاره به مستاجرین مناسب ایرانی و خارجی نیازمندیم. ۸۷۹ ۴۲ ۷۰ خاتم مصطفوی	ستارخان پرچم ۱۶۴ متر زمین با ۲۰۰ متر بنا دو طبقه ۱۰۰ متری با کلیه امکانات ۳۲ میلیون تومان ۸ ۰۱ ۰۱ ۰۱ آرش	یوسف آباد ۱۰۰ متر ۲ خوابه با کلیه امکانات رفاهی و ۲۵ متر انباری ۸ ۰۱ ۰۱ ۰۱ کلانتری	اکازیون دیپاجی بی واسطه ۲ خوابه با تمام امکانات ۲۰۴ ۵۴ ۰۱	آزادی ۹۵ متر نوساز با کلیه امکانات رفاهی زیر قیمت روز ۰۱۴۲۵۲ ۴۵۱۱
مورد نیاز فروش عباس آباد، آفریقا میرداماد، پاسداران زعفرانیه، نیاوران فرمانیه اگر قصد فروش ملک خود اعم از آپارتمان، ویلا و... را دارید، از شبکه گسترده خدمات ما استفاده فرمائید. بانکهای اطلاعات املاک ۸۵۰ و ۲۰۲ ۴۵۰ ۸۷۹ ۴۲ ۷۰ خاتم مصطفوی	کلاردشت ۱۰۰ متر بنا ۲ خوابه در ۳۳۰ متر زمین بر ۱۰ با آب، برق و تلفن ۸۳۴۰۹ ۰۱۹۵۸	لنگرود آپارتمان به مساحت ۱۳۸ متر ۳ خوابه با تلفن و پارکینگ و باب مغازه در ۴۱۳ متر زمین یکجا فروشی یا معاوضه با ملک در تهران یا رشت ۰۱۴۲۵۲ ۴۵۱۱	آفریقا ۵ سال ساخت کم واحد ۱۵۱ متر طبقه چهارم شمالی نما رومی ۴۸ میلیون تومان ۸ ۷۷ ۲۲ ۱۱ روزبه	آزادی ۹۵ متر نوساز با کلیه امکانات رفاهی زیر قیمت روز ۰۱۴۲۵۲ ۴۵۱۱
مهرمان حبیب میران کسا ۸۰ ۱۰ ۰۱	۲۰۲	آفریقا، بین میرداماد و جهان کودک ۸ ۷۷ ۲۲ ۱۱	مهرمان حبیب میران کسا ۸۵۰ ۸۷۹ ۷۱ ۷۱	۸۵۰



ایران در واردات مرغ فرانسه تجدیدنظر می کند

گروه اقتصادی – یک مقام وزارت بهداشت و درمان گفت: ایران در حال بررسی موضوع جنجال برانگیزی است که در اروپا بر سر مرغ فرانسه به وجود آمده است. تلوزیون آلمان طی گزارشی مسئله ۵ کارخانه تولیدکننده غذای حیوانات و پرندگان فرانسوی از امعا و احشای حیوانات و رسوبات و باقیمانده های غذای حیوانات و پرندگان را به صورت گسترده مطرح ساخت. تهران تایمز به نقل از ایرنا، مصرف خوراک زیان آور، متوقف نماید.

اخیرا توناه از اقتصاد جهان

زلزله جریان عبور نفت عراق به ترکیه را متوقف کرد
زلزله در غرب ترکیه، جریان عبور نفت عراق از خط لوله منتهی به بندر سیحون ترکیه در دریای مدیترانه را متوقف ساخت. سخنگوی سازمان ملل گفت: به دلیل قطع برق، پمپاژ نفت خام عراق از طریق خط لوله سیحون به ترکیه متوقف شده است. وی تصریح کرد: زلزله به خط لوله یادشده آسیبی نرسانده و تنها بروز اشکال در سیستم برق شبکه باعث توقف جریان نفت شده است. عراق بنابر برنامه نفت در برابر غذا ۲ میلیون و ۳۴۰ هزار بشکه نفت صادر کرده که ۴۵ درصد آن از طریق خط لوله سیحون بوده است. **جلوگیری کویت از ورود مواد غذایی به عراق**
رادیو بغداد به نقل از یک منبع آگاه در وزارت تجارت عراق گفت: مقامات کویت از واردات مواد غذایی و دارویی به عراق جلوگیری می کنند. این رادیو افزود: به تازگی مقام های کویتی یک کشتی حامل شیر خشک کودکان در بندر البکر عراق را که به سمت بندر دبی در حرکت بود، متوقف و محتویات آن را مصادره کرده است. به گفته این منبع، این امر نشان دهنده تلاش مقام های کویت با همکاری آمریکا و انگلیس، برای آسیب رساندن و تعرض به عراق است. **جمهوری آذربایجان در تدارک صدور گاز است**
«حیدرعلی آف» رئیس جمهوری آذربایجان، «مجیدشریف آف»، معاون نخست وزیر را مأمور کرد که یک گروه کاری برای حل مسائل صدور گاز جمهوری آذربایجان به بازار جهانی تشکیل دهد. به گزارش خبرگزاری فرانسه از باکو، در این گروه علاوه بر شرکت های ملی، نمایندگان شرکت های خارجی مانند آلف فرانسه، استاتیل نروژ و شرکت آموکو انگلیس نیز حضور خواهند داشت. این گروه کاری برای مذاکره با کشورها و شرکت های خارجی و سازمانهای مالی بین المللی جهت ساخت و بازاریابی و تدارک توافقاتمه، از اختیارات کامل برخوردار خواهد بود. **کسری بودجه عربستان کاهش یافت**
شورای پول و سرمایه گذاری عربستان سعودی کسری بودجه سال جاری این کشور را به دلیل افزایش بهای نفت خام، با کاهش چشم گیری اعلام کرد. خبرگزاری عربستان به نقل از این منبع گزارش داد، پیش بینی می شود بر اثر افزایش بهای نفت، میزان هزینه های سال ۹۹ از مبلغ ۴۴ میلیارد دلار در بودجه، به ۴۷ میلیارد دلار افزایش یابد. طی این گزارش میزان کسر بودجه عربستان در این زمینه در سال جاری حدود ۳۲ درصد اعلام شده بود.

کالابرگ قند و شکر شهری اعلام شد

گروه اقتصادی – کالابرگ شماره ۵۳۸ در سری کالابرگ های مرحله دهم برای شهر تهران و استانهای تهران، قم و قزوین به منظور دریافت سهمیه پارانه تعادلی قند و شکر تعیین شد. همچنین کالابرگ ۵۲۰ برای استان زنجان و ۵۷۸ برای استان خراسان به همین منظور اختصاص یافت و کالابرگ ۲۸۷ شهری از مرحله یازدهم نیز در سایر استان ها برای دریافت سهمیه مذکور تعیین شد. سهمیه قند و شکر یادشده به

گروه اقتصادی – تاکنون سه

میلیون و ۹۲۶ هزارتن گندم (خوراکی و پذری) از کل استان های کشور خریداری شده که نسبت به مدت مشابه سال گذشته کاهش نشان می دهد. فرج الله آل محمد، مدیرکل خرید و فروش محصولات کشاورزی سازمان مرکزی تعاون روستایی وزارت کشاورزی، به خبرنگار ما گفت: سال گذشته در مدت مشابه پنج میلیون و ۷۰۴ هزار و ۱۸۱ تن گندم از استان های کشور خریداری شده بود که امسال به دلیل خشکسالی این میزان کاهش یافته است.

۴ میلیون تن گندم از کشاورزان کشور خریداری شد

وی با اشاره به اینکه تاکنون

دو هزار و ۷۵۰ میلیارد ریال به کشاورزان پرداخت شده است گفت: «بیشترین میزان خرید گندم به ترتیب از استان های فارس با رقم ۱ میلیون و ۶۵ هزار و ۲۲۶ تن، استان گلستان با رقم ۶۴۰ هزار و ۷۳۴ تن و استان خوزستان با رقم ۵۶۸ هزار و ۷۹۱ تن انجام شده است». وی با اشاره به اینکه از میزان کل خریداری شده ۲۱ هزارتن مربوط به گندم دروم (گندم سخت مخصوص ماکارونی) است گفت: خرید گندم تا آذرماه امسال از طریق ۲ هزار و ۳۱۰ مرکز خرید در

سراسر استانهای کشور ادامه خواهد داشت.

آل محمد در پاسخ به این سؤال که نبود تمایل از سوی کشاورزان برای فروش گندم به مراکز دولتی به دلیل بالا بردن قیمت گندم در بازار آزاد چه تأثیری بر روند خریده ها خواهد گذاشت گفت: نبود عولفه به دلیل خشکسالی و کمبود ذرت تقاضای مرغداری ها و دامداری ها را برای گندم افزایش داده است در نتیجه کشاورزان بیشتر مایلند گندم خود را به نرخ بازار آزاد بفروشند. اما به دلیل بالا بردن

از سوی صندوق حمایت از فرصت های شغلی در سال جاری

۲۰ میلیارد تومان اعتبار برای ایجاد ۲۴ هزار فرصت شغلی تخصیص یافت

برنامه ها و پشپرد اهداف صندوق این مطلب را عنوان کرد. وی افزود: اعتبارات امسال صندوق به طور عمده به طرح های خوداشتغالی و نیمه تمام تخصیص می یابد و معادل ۵۰درصد این اعتبارات در مناطق شهری و ۵۰ درصد در مناطق محروم روستایی فرصت اشتغال ایجاد شد و حدود ۳۰درصد فرصت های اشتغال ایجادشده در این مدت به زنان اختصاص یافت. بر اساس گزارش خبرنگار

طی دوم مرحله

۲۵۰ میلیون جلد دفترچه در سراسر کشور توزیع می شود

گروه اقتصادی – وزارت بازرگانی در اجرای سیاست های حمایتی دولت و به منظور تنظیم بازار و نیاز دانش آموزان مقاطع مختلف در آغاز سال تحصیلی ۷۹ – ۱۳۷۸ و بازگشایی مدارس در مرحله اول بالغ بر ۱۷۰ میلیون جلد و در مرحله دوم ۸۰ میلیون جلد دفترچه را از طریق تعاونی های مصرف کارگری، کارمندی، فروشگاه های اتکا و تعاونی های فرهنگیان و فروشگاه های رفاه و شهروند

ایران سومین کشور سازنده سدهای بزرگ جهان است

گروه اقتصادی – معاون امور آب و وزارت نیرو اعلام کرد، ایران اکنون توان ساخت سدها و سازه های آبی در سایر کشورهای جهان را دارد و ظرف یک سال اخیر در برخی کشورهای آسیای میانه، آفریقا و حوزه خلیج فارس کار طراحی و ساخت سازه های آبی را به عهده گرفته و سومین کشور سازنده سدهای بزرگ در دنیاست. به گزارش ایرنا، رسول زرگر افزود: جلسه شوراییلی کمیته ملی سدهای بزرگ که یازده عضو دارد به ریاست حبیب الله بیطرف تشکیل شد. وی اضافه کرد: کمیته ملی سدهای بزرگ اکنون از دوره جدید فعالیت های خود با هدف ارتقای پویایی و تحرک بیشتر به سمت یک شکل تخصصی غیردولتی حرکت می کند. معاون وزارت نیرو و اظهار داشت، ایجاد سازه های آبی در جهان بیش از ۵ هزار سال سابقه دارد و ایران در زمره اولین کشورهایی است که شروع به ساخت سد کرده است. وی گفت: کمیسیون بین المللی سدهای بزرگ جهان در سال ۱۹۲۸ باهدف بالا بردن و پشپیرد دانش سدسازی، جمع آوری اطلاعات و کسب تجارب از کارشناسان سیدسازی جهان در پاریس تشکیل شد و در حال حاضر بیش از ۸۵ کشور جهان عضو این کمیسیون هستند. زرگر افزود: اکنون صنعت سدسازی در کشور به مرحله شکوفایی رسیده و بیش از ۶۸ سد بزرگ در کشور در حال ساخت و ۱۱۰ پروژه سدسازی در دست مطالعه است.

ایرنا، وزیر کار در گردهمایی بررسی برنامه ها و اهداف این صندوق تصریح کرد: وزارت کار متولی اشتغال نیست، اما از طریق این صندوق، ایجاد فرصت های اشتغال در مناطق محروم را آغاز کرده است. حسین کمالی گفت: ایجاد اشتغال در مناطق محروم، با تأسیس کارگاه های تولیدی و یا پرداخت وام اشتغال از سوی صندوق، صورت می گیرد. وی بر ضرورت گسترش فرصت های شغلی به خصوص در مناطق روستایی اشاره کرد و افزود: ایجاد درآمد برای روستائیان بهترین شیوه جلوگیری از مهاجرت آنان است. کمالی اعلام کرد: سهم وزارت کار در ایجاد فرصت های شغلی بسیار پایین است، زیرا یک هزارم اعتبارات عمرانی کشور در اختیار این دستگاه قرار می گیرد و دستگاه های دیگر در حیطه ایجاد اشتغال کناره گیری می کنند.

– دفترچه ۸۰ برگ قیمت مصرف هر جلد ۸۱۰ ریال. – دفترچه ۱۰۰ برگ معمولی قیمت مصرف هر جلد ۸۶۰ ریال. – دفترچه ۱۰۰ برگ جلد پلاستیک و میراث فرهنگی قیمت مصرف هر جلد ۱۲۰۰ ریال.

مشکلات صنعتگران و پاسخ وزیر صنایع

وزارت صنایع از این محل به تولیدکنندگانی که توان صدور محصول تولیدی خود را داشته باشند و محصول آنها صرفه جویی ارزی دربرداشته باشد، ارز اختصاص خواهد داد. وی افزود: استفاده کنندگان این ارزها باید متعهد شوند، ارز دریافتی را از محل صدور کالاهای تولیدی خود به بانک مرکزی پرداخت کنند. شافعی در ادامه گفت: منابع ریالی و تسهیلات ارزان قیمت قابل پرداخت به صنعتگران برای سرمایه گذاری های جدید، محدود است و تسهیلات تبصره ای قابل پرداخت از این محل توسط مسئولان استان ها به طرح ها اختصاص خواهد یافت، ضمن آن که سرمایه گذاران می توانند با انتخاب شرکای خارجی علاقه مند به همکاری، طرح های خود را به صورت بیع متقابل اجرا کنند.

به منظور تسهیل در امر صادرات

کنترل کالاهای کم حجم وآماده صدور به بخش خصوصی واگذار می شود

دریافت کرده اند. دوست حسینی تعداد واحدهای استاندارد ملی را ۴۹۰۰ مورد اعلام کرد و اظهار داشت، این تعداد معادل استانداردهای ملی کشورهای عضو سازمان بین المللی استاندارد است. وی با تأکید بر لزوم بازنگری بر استانداردهای ملی کشور گفت: برخی از استانداردها در ۲۰ سال پیش نوشته شده که در برنامه سوم توسعه اقتصادی مورد بازنگری و اصلاح قرار می گیرد. رئیس سازمان استاندارد اضافه کرد: به منظور ایجاد تسهیلات ویژه در امر صادرات کنترل کالاهایی که با حجم کم و موردی

یک روز با نشاط در

تور یکروزه نمک آبرود

آژانس خیام

آدرس : خیابان فردوسی روبروی سفارت انگلستان ابتدای منوچهری

۶۷۱۵۴۹۵ – ۶۷۲۵۴۹۷ – ۶۷۱۷۳۴۴ – ۶۷۱۹۵۱۰

فکس : ۶۷۲۷۵۴۳

201

نفت وپوی اقتصادی

ثبات مقررات و شفافیت اطلاعات

لازمه واگذاری واحدهای اقتصادی

اولین جلسه کمیته تبصره ۳۵ نسبت به وضعیت ۷۱۴ شرکت بخش دولتی موضوع تبصره ۳۵ قانون بودجه سال ۷۸ کل کشور تشکیل و نسبت به آنها تعیین و تکلیف شد که ۵۳۸ شرکت قابل واگذاری، ۱۲۸ شرکت قابل ابقا (در بخش دولتی) و ۴۸ شرکت قابل ادغام و انحلال اعلام شد.

در همین زمینه در گفت وگویی با حسین کدخدایی صاحبنظر در امور مالی و استاد دانشگاه، مسئله واگذاری این شرکت ها را مورد بررسی قرار داده ایم:

نشاط: دبیر کمیته تبصره ۳۵ قانون بودجه روز دوشنبه هفته جاری در کنفرانس مطبوعاتی خود اعلام کرد هنوز برآورد حقیقی در مورد تعداد شرکت های دولتی یا متعلق به دولت وجود ندارد. نظر شما دراین باره چیست؟

کدخدایی: شاید در مورد این تعداد مشکل اساسی این است که اقتصاد به چند دسته شرکت، مؤسسه و در واقع فعالیت های اقتصادی با عنوان های متفاوت تقسیم بندی می شود که به طور مشخص برخی از شرکت ها در گروه بخش خصوصی و قسمت دیگر به طور مشخص در تصرف و اختیار بخش دولتی و تعدادی از این فعالیت ها در اختیار بخش عمومی اقتصاد که در واقع نهادهای اقتصادی را تشکیل می دهند قرار دارند که بخش تعاونی می تواند در یک تصویر واقعی به این سه بخش اختصاص داشته باشد.

به این ترتیب تفکیک دقیق شرکت های کاملاً دولتی از یک سو و شناسایی کامل شرکت ها و با فعالیت های قابل انتقال به بخش غیردولتی نیازمند بررسی های جامع تر است. بویژه از این حیث که برخی از این فعالیت ها نیازمند بهینه سازی ساختار مالی یا ساختار سرمایه هستند.

از این جهت که شرکت هایی که از ساختار سرمایه با بار بدهی کمتر برخوردار باشند سریع تر در شرایط دستپایی به کارایی قرار می گیرند و خریداران بالقوه ترجیحاً در جست وجوی شرکت هایی هستند که از این جهت و سایر زمینه های مورد نظر از جمله فن آوری تولید و ترکیب نیروی انسانی دارای قابلیت های لازم باشند. به این ترتیب تعیین یک صورت وضعیت دقیق بررسی های طولانی تری می طلبد.

نشاط: در حال حاضر وضعیت ۵۳۸ شرکت مشخص شده و در ۲ شکل بیان شده (بوس و مزایده) قابل عرضه و واگذاری هستند. فکر می کنید دولت در واگذاری این شرکت ها به چه مقدار موفق خواهد بود؟

کدخدایی: انجام موفق این مرحله از واگذاری و شناسایی بیشتر شرکت های واجد شرایط واگذاری مراحل بعدی واگذاری را امکان پذیر می کند که تأکید بر این است که طبق تجارت سایر کشورها حتی کشورهای پیشرفته واگذاری تدریجی و ارزیابی های مقطعی صورت بگیرد. در ارتباط با میزان سرعت عمل و آثار مورد انتظار از اجرای این مرحله از خصوصی سازی اقتصاد کشور، با توجه به این که برخی گام هایی که اخیراً در این جهت برداشته شده تا حدودی زمینه را برای اجرا، فراهم کرده است.

ولی آنچه می تواند توفیق هرچه بیشتر این حرکت را تضمین کند شفافیت اطلاعات اقتصادی و تثبیت متغیرهای کلان اقتصادی است.

نشاط: شفافیت اقتصادی در توفیق اجرای این تبصره به چه میزان تضمین کننده است؟

کدخدایی: به علت این که پیوند از یک بخش به بخش دیگر اقتصاد، الزماً به شرایط خاص در چرخه اقتصادی نیاز دارد و این شرایط می بایست ورود در سرمایه گذاری های بلندمدت را در ماهیت این واگذاری ها وجود دارد تسهیل کند و فقط در حالت ثبات اقتصادی بویژه در زمینه های مانند نرخ تورم، نرخ ارز و نرخ بهره و سرانجام ثبات مقرراتی این فرآیند دارای آثار مورد انتظار خواهد بود.

نشاط: نظر شما درخصوص فروش اقساطی مطرح شده در واگذاری شرکت ها چیست؟

کدخدایی: درخصوص روش فروش اقساطی این پدیده غیرمعمول نیست و با توجه به این که در مورد برخی از واگذاری ها ممکن است بالا بودن قیمت نهایی قرارداد، با شرایط خاص شرکت مورد واگذاری به صورتی باشد که این نوع تسهیلات انگیزه کافی در اختیار خریداران قرار می دهد. در گروه شرکت های مورد واگذاری چنانچه هر گونه شرکتی از سوددهی مداوم برخوردار نباشد با شرایط متفاوتی از سوی خریداران مورد استقبال قرار می گیرد که در این صورت نیز ارزش نهایی به نظر می رسد در شکل مزایده یعنی پیشترین مبلغ خرید مشخص خواهد شد. نشاط: بسیاری از شرکت های سرمایه گذاری آمادگی خرید سهام شرکت های در حال فروش را دارند آیا عمل آنها در چرخه اقتصادی مشکل ایجاد نخواهد کرد؟

کدخدایی: درخصوص شرکت های سرمایه گذاری متمایل به خرید این شرکت ها مسئله دقیقاً در فرآیند خصوصی سازی قرار می گیرد زیرا از یک سو نیش عمده شرکت های سرمایه گذاری که همپتان در خارج از بورس قرار دارند متعلق به بخش غیردولتی اقتصاد هستند و در این فرآیند جدید می توانند نقش مؤثر داشته باشند و از سوی دیگر در صورت خریداری شرکت های سرمایه آمده و واگذاری توسط شرکت های سرمایه گذاری که عملاً غیردولتی هستند این اقلام در زمره موضوع ایجاد این گونه شرکت ها قرار دارد.

نشاط: چرا؟ کدخدایی: چون شرکت های سرمایه گذاری از سرمایه گردآوری شده در خرید سهام شرکت ها و یا خریداری کارخانه ها و شرکت ها به شکل کامل آن وارد می شوند و خارج از موضوع اساننامه آنها هم نیست و حتی پیشنهاد می شود مانند برخی از کشورها یک شرکت سرمایه گذاری گسترده از ادغام شرکت های سرمایه گذاری موجود بخشی از این واگذاری را با خریداری شرکت ها یا سخگو شود. واگذاری این گونه شرکت ها که در حال حاضر شروع شده انتقال سهام دولت به شرکت های سرمایه گذاری و یا هر گونه اشخاص حقیقی و حقوقی متقاضی خرید است و این بخش از واگذاری نیز جدا از فرآیند خصوصی سازی در دست اجرا، نیست.

۱۰میلیارد و ۵۰۴میلیون ریال به چایکاران پرداخت شد

گروه اقتصادی – تاکنون ۱۸۳ هزار تن برگ سبزی چای از کشاورزان استان های گیلان و مازندران خریداری شده است. طاهرزاده، مدیرکل چای شمال کشور به خبرنگار ما در گیلان گفت: تاکنون ۱۰میلیارد و ۵۰۴ میلیون ریال به کشاورزان چایکار پرداخت شده است. وی گفت: در این راستا ۳۷ هزار تن چای خشک استحصال شده است که بابت اجرت چای خشک ۱۴ میلیارد ریال به صاحبان صنعت چایسازی پرداخت شده است.

سکه و طلا

(۲۷ تیرداد)

یک سکه تمام بهار آزادی

یک سکه نیم بهار آزادی

یک سکه ربع بهار آزادی

یک گرم طلای ۱۸ عیار

یک مثقال طلای ۱۷ عیار

۵۷۲۵۰۰

۳۱۷۰۰۰

۱۶۷۰۰۰

۸۵۷۵۰۰

۲۵۴۵۰۰

به گزارش خبرنگار ما فیروز هر دلار آمریکا در بازار شیرسمن برابر ۹۰۴۰ ریال معامله شد.

یک روز با نشاط در

تور یکروزه نمک آبرود

آژانس خیام

آدرس : خیابان فردوسی روبروی سفارت انگلستان ابتدای منوچهری

۶۷۱۵۴۹۵ – ۶۷۲۵۴۹۷ – ۶۷۱۷۳۴۴ – ۶۷۱۹۵۱۰

فکس : ۶۷۲۷۵۴۳

201

نشاط

اشتراک می پذیرد

۲۰۱۳۳۷۳

